

DEGER

11. YIL

AYLIK KÜLTÜR VE YAŞAM DERGİSİ

SAYI: 133

OCAK 2025

AİLE

Biz Büyük Bir AİLEYİZ

Ceza ve Tevkifeleri Genel Müdürlüğü

Acep

Gezi

Hollanda

Röportaj

İbrahim Konar

Ceza ve Tevkifeleri
Genel Müdürlüğü Yayınıdır

[f ctedegerdergisi](#)

[cte.adalet.gov.tr](#)

Regaip ve Miraç Kandilimiz *Mübarek Olsun*

DEGER

Tasarım: İlke GÜLER

SAHİBİ

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Adına
Enis Yavuz YILDIRIM
Genel Müdür

YAYIN KURULU

Fatih GÜNGÖR
Genel Müdür Yardımcısı
Yayın Kurulu Başkanı

Armağan BURAN
Daire Başkanı

Hakan ERDEM
Yazı İşleri Müdürü & Editör

GRAFİK TASARIM & MİZANPAJ

Kurumsal İletişim Daire Başkanlığı
Kurumsal İmaj Bürosu
Ümit ÇETİNER-Memur
Okan KETEN-Memur
İrem GÖKDEMİR-Memur

YAZARLAR

A. Gül AŞIK DÖNERGÖZ • Abdullah KAYA
Ayşe GÖKCE • Celal CEYLAN
Dilek DEREBAŞI • Ersin KAYA
Ferhat ÇELİKER • Hatice AYDOĞDU
Hüseyin ÖZTÜRK • İsa TİYEK • İsmail EVCİN
Kamil KIRATLI • M. Recep KOLCU
Melike AKCURA YULDAŞ
Muhammed Emin GEYLANI • Murat NAMDAR
Mustafa GÜNAY • Nevgül DUMAN
Nevriye TOSUN • Nurgül AÇIKGÖZ • Onur KAYA
Samet YURTTAŞ • Şirin Ceren GÖMLEKSİZ
Ümmü GÖKDEMİR • Yasin YILMAZ

KONUK YAZARLAR

Ayşegül AKKAN HASANÇEBİ • Barbaros Hayreddin KESKİN
Berker KÜÇÜKÇETİN • Burçin İŞİM • Hamdi ÖLMEZOĞLU
Kemal GÜL • Necla ZORLU • Sinem SEMİZ • Tuğçe DEMİRKIRAN

REDAKTÖRLER

Ayşe GÖKCE • Celal CEYLAN
Murat Ali KIRBIYIK • Umur Tugay YÜCEL

FOTOĞRAFLAR

Cesim ŞEKER • Halil İbrahim GÜNEŞ
Hayri TURHAL • İlike GÜLER

İLETİŞİM

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
Hacı Bayram Mah. Ağah Efendi Caddesi
No:12/1 Altındağ/ANKARA
Değer Dergisi Telefon: (0312) 507 05 67
Değer Dergisi Faks: (0312) 223 43 91
E-posta: ctedeger@gmail.com

BASKI

Ankara Açık ÇIK Matbaası
İstanbul Yolu 15. km Hava Müzesi Karşısı
Şaşmaz/Ankara
Tel: (0312) 278 76 10
Faks: (0312) 278 25 68

MATBAA - BASKI ŞEFİ

Zafer KARAKAYA

YAYIN TÜRÜ

Yerel Süreli Yayın

BASIM TARİHİ

30.01.2025

Ceza ve Tevkifevleri
Genel Müdürlüğü Yayınıdır

EDİTÖRÜN NOTU

Hakan ERDEM
Değer Dergisi Yazı İşleri Müdürü

Değerli Okurlar,

11 yıl boyunca milli ve manevi değerlerimizi işleyen; eğitim-den sanata, edebiyattan psikolojiye kadar zengin içeriğiyle pek çok yayını geride bırakarak yoluna devam eden Değer dergimizin 2025 yılı ocak sayısında sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Yazarları gönüllülük esasıyla çalışan dergimizin bu yıl itibarıyla tasarımı da Kurumsal İletişim Daire Başkanlığımızda görev yapan, alanında uzman grafikerlerimiz tarafından hazırlanarak sizlere ulaşacağını belirtmek isterim.

Değer, sadece kurumsal bir yayın olmanın ötesinde; aile, çocuk, kültür, sanat, bilim gibi farklı disiplinler alanında, uzman yazarların titizlikle hazırladığı makalelere yer vererek bir eğitim ve kültür hizmeti de sunmaktadır. Bunun yanında Değer dergisi, her ay toplumun sevgisini kazanmış değerli isimlerle yapılan röportajlar ve kurum personelimizin kaleme aldığı yazılarla hem bilgiye hem de duyguya hitap eden bir yayın olma misyonunu sürdürüyor. Dergimiz hem geleneksel değerleri benimseyen hem de güncel konuları çağın dinamikleriyle ele alan bir anlayışla hazırlanmaktadır.

Dergimizin en özel yanlarından biri ise içeriklerimizi oluşturan yazıların sadece uzmanların kaleminden çıkmış olmasıdır. Hükümlü ve tutuklulardan gelen yazılara da yer veren yayınılarımız bireylerin rehabilitasyon sürecine destek olma görevini de önemsemektedir. Bu yönüyle Değer, bireylerin kendilerini ifade edebildiği bir platform olmanın ötesinde topluma kazandırma sürecine katılım sağlayan önemli bir ara yüz olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmalar kurumumuzun sosyal sorumluluk anlayışının bir parçası olarak çok önemli bir yere sahiptir.

Bu ayki sayımızda birbirinden değerli yazı ve röportajlarla sizleri bekleyen dolu dolu bir içerik hazırladık. 2025 yılının ilk sayısında kurumsal konuları ele aldığımız çalışmalarımızı, milli ve manevi değerlerimizi yansıtan özgün içeriklerle harmanladık. Bu sayıda yer alan özel içerikler, toplumsal dayanışmayı ve bireysel gelişimi destekleyecek yazılardan da oluşuyor. Ayrıca okurlarımızın ilgisini çekecek yeni konuları ve gözlemleri de sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Yeni yılda da okurlarımıza bilgi dolu sayfalar sunma gayretimizle çıktığımız bu yolda bizlere verdiğiniz destek için sonsuz teşekkür ederiz. Değer, okurlarından aldığı ilhamla daha da büyüyerek yoluna devam edecektir. Sizlerden gelen öneriler, görüşler ve eleştiriler bizim için yol gösterici olmaya devam ediyor. Şimdiden herkese mutlu bir yeni yıl diler, sevgi ve saygılarımızı sunarız.

İÇİNDE

Araştırma-22

Bağımlılıkta Yeni Bir Yöntem
Onine Terapi

İletişim-30

Beden Dili

Kitap Tanıtım-31

Amerikan Gücünün
Gerilemesi ve Yükselen Güçler

Foto Değer-32

Sanat-40

Bir Seyyahın İslam Mimarisi
İle Konuşması

Kültür ve Gelenek-42

Çinicilik

Tarihin Arka Sokağı-46

Tarihe Mâl Olan Bir Ordunun
Hazin Sonu: Yeniçeri Ocağı

Tarihi Cezaevleri-48

Yedikule Hapishanesi

Başyazı-5

AKILLI TEKNOLOJİLERİN
CEZA İNFAZ KURUMLARINA
ENTEGRASYONU

ACEP

CTE-06

BİZİ TANIMIYORSUNUZ!

GÜNCEL-12

ÇOCUKLARDA MÜZE EĞİTİMİ

AİLE VE ÇOCUK-16

AİLE HAYATI FAZİLETLERİN KAYNAĞIDIR

MANEVİYAT-14

EKİLELER

Gezi-34

Kişisel Gelişim-52

Kanatlanan Hayaller
Umudun Gücü

Psikoloji-54

İçimizdeki Güç

Personelimizden Gelenler-56

Kamu Diplomasisi

Spor-58

Dalgıçlığın Evrensel Hikâyesi
Denizin Kalbine Yolculuk

Trafik-60

B Sınıfı Ehliyetle Motosiklet Kullanmak

Sosyal Medya-61

Ben Hariç Herkes Mutlu Hissi

Eğitim-62

Nedir Bu Arketipler
Bize Nasıl Seslenirler

Hayatın İçinden-64

Mutlu Yıllar

**ANA HABERİN
SEVİLEN YÜZÜ**

İBRAHİM KONAR

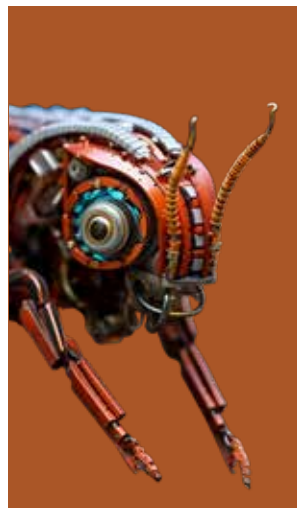
RÖPORTAJ-18

**DOĞANIN
YANSIMALARI**

BIYOTAKLİT

BİLİM-24

KANSER HASTASI

NE HİSSEDER

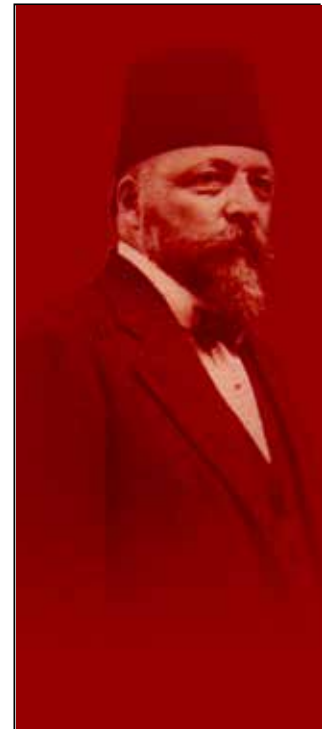
SAĞLIK-26

EY TÜRK

UYAN

ÖNEMLİ ŞAHSİYETLER-28

Yayınlarmızda YER ALMAK İSTER MİSİN?

Değer dergisinde yayınlanmak üzere siz değerli personelimizin yazılarını bekliyoruz.

Toplumumuza rehberlik eden içerikler üretmek, düşüncelerinizi ve fikirlerinizi geniş kitlelere ulaştırmak için katkıda bulunabilirsiniz.

Siz de yazılarınızla dergimize değer katmak istiyorsanız bize ulaşın.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kurumsal İletişim Daire Başkanlığı

Yayın İşleri Bürosu

<https://cte.adalet.gov.tr>

ctegmkurumsal

ctekurumsal

ctekurumsal

Merhaba Değerli Okurlar,

Ocak ayı yeni bir yılın yeni bir zaman kesitinin başlangıcını simgeleyen bir ay olmakla birlikte yeni umutların, taze başlangıçların, olumlu beklentilerin içerisinde barındırıldığı başlangıçları da ifade eder. Olumsuzlukların eskiyen yılda bırakıldığı, yeni takvim döneminde gönüllerden geçen güzelliklerin yaşanacağı umudu ve temennisi ile 2025 yılına da girmiş olduk.

Yeni yılda Gazze başta olmak üzere dünyanın her yerinde zulüm altında olanlar için güzel günlerin habercisi olacak; kazadan, beladan, doğal afetlerden uzak müreffeh bir yıl olmasını temenni ediyoruz.

Dergimizin bu ayki konusu: Aile. Toplumsal bütünlüğü sağlayan sevgi ve dayanışma, ailenin temel çekirdeğini oluşturur. Aile; duygusal, sosyal ve kültürel açıdan ilk eğitimin alındığı, toplumun temel taşı olan bir kurumdur. Güçlü bir aile yapısı güçlü bir toplum demektir. Bu sebeple aile bağlarını güçlendiren, sevgi ve dayanışmayı artıran çözümler toplumun huzuru için büyük önem taşır. Toplumun temel değerlerini yıllar boyunca satırlarına taşıyan Değer dergisinde, 2025 yılının ilk sayısında aile ve toplum değerlerini ele alan çalışmalarımızla değerlerimize dikkat çeken bir yayının profili çizmeye devam ediyoruz.

Değer dergisi yayın kurulu olarak geride bıraktığımız yılın bir değerlendirmesini yapıyor ve geleceğe dair hedeflerimizi siz değerli okurlarımızla paylaşıyoruz. Dergimiz, hem eğitim hem de kültür anlamında çağdaş bir vizyonu temsil etmeye devam ediyor. Yayın hayatının 11. yılına adım atan Değer dergisi, şimdye kadar hayata ge-

çirdiği projelerle okurlarına ilham veren bir yayın olma özelliği taşıyor. Kültür ve yaşam dergisi olarak Değer, özellikle hem yerel hem de uluslararası alanda kazandığı takdirlerle 2025 yılında da bir referans yayın olma hedefini sürdürecektir. Yayınladığımız içeriklerin eğitim ve kültür alanlarındaki önemini her sayıda yeniden hatırlatmaktan gurur duyuyoruz.

Değerli Okurlar,

Değer dergimiz hazırlanış içeriği ve konularıyla ceza infaz kurumlarında 2025 yılında gerçekleştirilecek projeler ve etkinliklerle birlikte topluma yeniden kazandırma misyonunun ön planda olduğu bir yaklaşım benimsemeye devam edecektir. Eğitimden sağlığa, kültürel faaliyetlerden meslek edindirme programlarına kadar geniş bir yelpazede hayata geçirilecek çalışmaların değerli personelimizin fedakâr çalışmalarıyla yeniden topluma entegrasyon sürecinde olumlu katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

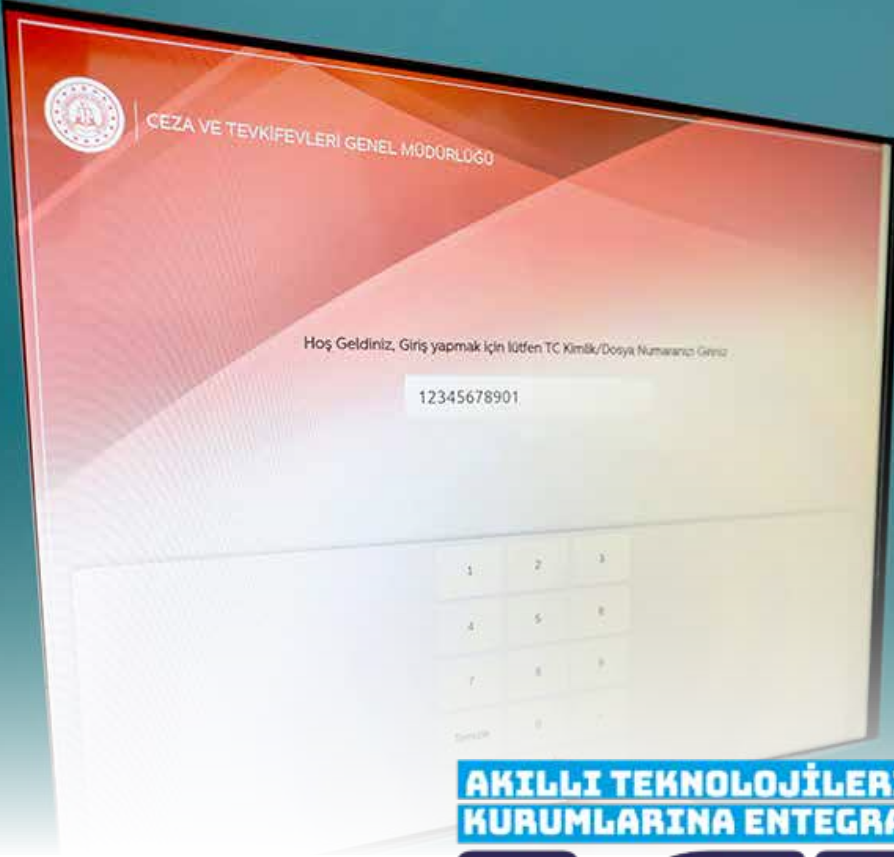
Adaletin tesisi ve toplum huzurunun sağlanması için fedakârca görev yapan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ailesinin kıymetli mensupları olan personelimizin gösterdiği özveri ve kararlılık, kurumumuzun gücünü ve değerini ortaya koymaktadır. Gerek rehabilitasyon çalışmalarındaki başarılarınız gerekse topluma kazandırma süreçlerindeki gayretleriniz bizlere büyük bir gurur kaynağı olmaktadır. Bu anlamlı görevde her birinize üstün başarılar diliyorum, birlik ve beraberlik içerisinde daha nice güzel çalışmalara imza atmanızı temenni ediyorum. Yeni yılda hep birlikte daha iyi bir gelecek inşa etmek dileğiyle.

Berker KÜÇÜKÇETİN

Şef

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINA ENTEGRASYONU

**Çağımızın Lokomotifi
Teknoloji ile Gelişen
Ceza İnfaz Kurumları**

ACEP

“ Dünyada teknoloji ve yapay zekâ hızla gelişmektedir. Söz konusu gelişmeler; sağlık hizmetlerini iyileştirerek daha kesin teşhis koymak, hastalıkların önlenmesini sağlamak, tarım verimliliğini artırmak, iklim değişikliğinin azaltılmasına ve adaptasyonuna katkıda bulunmak, üretim verimliliğini artırmak, toplum güvenliğini sağlamak ve toplumun birçok alanında hayatı kolaylaştırmak için kullanılmaktadır.

Dijital teknoloji, insanların hayatlarında her zamankinden daha merkezi bir hale geldikçe insanlar bu teknolojinin güvenilirliğinden emin olmak istemektedir. Güvenilirlik teknolojinin kullanılması için bir ön koşuldur. Bu durum ülkemizin değerlere ve hukukun üstünlüğüne güçlü bağlılığı ile kanıtlanmış ve değişim kapasitesi göz önüne alındığında da her alanda teknolojinin etkin kullanılabileceğini göstermektedir.

Teknoloji ve yapay zekâ bir dizi karar verme, cinsiyete dayalı veya diğer ayrımcılık türleri gibi potansiyel riskler, özel hayatlarımıza izinsiz girme veya cezai amaçlarla kullanıl-

ma gibi hususlara da izin verebilmektedir. Bu durum da her açıdan iyi değerlendirilmesi gereken bir konudur.

Basitçe söylemek gerekirse veri, algoritma ve bilgi işlem gücünü birleştiren bir teknoloji koleksiyonudur. Hesaplamadaki ilerlemeler ve verilerin artan kullanılabilirliği mevcut teknolojik ve endüstriyel güçlerin yüksek kalitesi ile birleş-

genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumu kolaylaştırmaya çalışılan ceza infaz kurumlarında ve infaz hizmetlerinde de teknolojinin

“ Gelişmiş toplumlar, tüm grupların toplumda bir yeri olduğu anlamına gelen sürdürülebilir sosyal kalkınmayı tercih etmiştir.

tilererek dijital altyapı ve küresel olmak için temel değerlerine dayanan düzenleyici bir çerçevede, veri ekonomisinde inovasyon ile lider ve temelde teknolojinin faydalarını sağlayan bir ekosistemi geliştirmeye olanak sağlayabilecektir.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamayacağı kanunla garanti altına alınarak suça bulaşmış kişiler için öncelikle

kullanım yeri ve uygulamaların da ne kadar önemli olduğu şüphesizdir. Bu itibarla temel ilkelerinden biri toplumu suçludan ve suçluyu toplumdan korumak olan söz konusu kurumlarda, çağımızın gelişen teknoloji imkânları doğrultusunda gerek bahse konu güvenlik hizmetlerini yürütmek gerekse de diğer tüm uygulamalara teknolojiyi adapte etmek çok daha gündemde olmalıdır.

Ceza İnfaz Anlayışında Teknolojinin Rolü

“ Son yıllarda çağdaş gelişmelere istinaden bilgi iletişim teknolojileri alanında ceza infaz kurumları da önemli değişiklikler geçirmiştir.

“Unutulma malıdır ki yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi, sosyal dışlanma riski altında yeni bir grup yaratmaktadır: “Dijital okuma yazma bilmeyenler.” Bu faktör diğer sosyal dışlanmayı büyük ölçüde karmaşıktırması sebebiyle büyük bir sorun çıkarabilir. Bu kısım çalışmaların odaklandığı ceza infaz kurumu nüfusunun önemli bir kısmını teşkil etmektedir.

Ülkemizde infaz hizmetlerinin yönetildiği kurum olan Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün vizyonunda da olduğu gibi özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese anayasa, uluslararası ve ulusal kanunların çerçevesinde insan haklarının gerektirdiği gibi saygılı davranmanın ölçüsü olarak öncelikle modern, sağlıklı, güvenli, mekanik, elektronik donanımlı ve iyileştirme işlemlerine elverişli ceza infaz kurumlarının yapımının tamamlanması, fiziki alt yapının gerçekleştirilmesi esnasında yapılan bu ceza infaz kurumlarında yaşamın, genel toplum yaşamının olumlu yönlerine mümkün olabildiğince yaklaşılmasına dikkat edilmesi hedeflenmektedir.

Bu amaçla hükümlü ve tutuklulara sağlanan barınma mekânlarının insan onuruna ve mümkün olabildiğince özel yaşama saygı gösterecek biçimde olmasına, iklim koşulları, havalandırma, aydınlatma gibi hususlar dikkate alınarak sağlık ve kişi temizliğinin korunmasına çalışmak gibi amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde şüphesiz ki teknolojik gelişmelerden ne kadar fazla yararlanıldığı ve infaz sisteminin

gelişmiş yapay zekâ vb. uygulamalar ile ne kadar desteklendiğinin önemi çok fazladır. Ayrıca ceza infaz kurumlarında barındırılan kitlenin tekrar topluma döndüğü zaman topluma kazandırılmış bireyler olması gerekmektedir. Söz konusu hassas durumlar düşünüldüğünde geçmişten günümüze kadar farklı infaz modelleri benimsenmiştir. Bu sebeple günümüzde gelişmiş toplumlar ve ülkemizde de benimsenmiş olan çağdaş infaz anlayışının en önemli unsuru ceza çektirmekten çok kişiyi tekrar kazanma, topluma yararlı bir birey haline getirme ve kişinin tekrar suç işlemesini önlemektir. İşte tam burada infaza yardım ve kişinin rehabilitasyonu için teknolojinin ceza infaz kurumu uygulamalarındaki yeri ve önemi ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki teknolojinin etkin kullanımı ile birçok alanda zaman ve personel tasarrufunun azımsanmayacak kadar fazla olduğu düşünüldüğünde bahsedilen hususların çok önemli olduğu bu spesifik alanda da ceza infaz kurumlarında infaz ve diğer uygulamalarda teknolojinin etkin kullanımı kaçınılmaz olmaktadır.

Diğer yandan daha önceden de bahsedildiği üzere teknolojinin et-

kin kullanımı esnasında ceza infaz kurumlarının güvenlik kriterleri düşünüldüğünde gerekli olan siber güvenlik önlemlerinin alınmasının elzem olduğu ve herhangi bir güvenlik zafiyeti durumunda söz konusu dönüşümün tamamının sekteye uğrayabileceği üzerinde durulması gereken önemli bir husustur. Bu kişilerin yeni teknolojileri kullanmayı öğrenmeye yönelik bilgi ve tutumlarını analiz etmek, teknolojiyi kullanmalarından önceki önemli bir aşamadır.

Ceza İnfaz Sisteminde Teknolojik Dönüşüm ve ACEP Projesi

Gelişmiş toplumlar, tüm grupların toplumda bir yeri olduğu anlamına gelen sürdürülebilir sosyal kalkınmayı tercih etmiştir. Böyle bir toplum, yaşam kalitesinin doğasına uygun olarak bir arada var olma çevrelerine adil, yaşanabilir ve elverişli olduğu için tüm vatandaşların yaşamları boyunca işlev görme ve takdir yetkisine sahip olmaları gerektiğine inanır. Kendi alanı olmayan grupları olan bir toplum, zaman içinde hayatta kalması için gerekli olan bu seviyelere ulaşamaz. Bu kapsamda ceza infaz kurumunda barındırılan kitlenin her ne kadar kasti veya taksir ile suç işlemiş

insanlardan meydana geldiği düşünülse de çağdaş infaz anlayışının temel unsuru olan topluma yeniden kazandırma argümanının işlemesi ve infazın en iyi şekilde gerçekleştirilmesi için teknolojinin ceza infaz kurumlarından ayrı tutulmaması gerektiği değerlendirilmektedir. Bilgi iletişim teknolojileri, ceza infaz kurumlarının yanı sıra hem ceza infaz kurumu personelini hem de hükümlü ve tutukluları daha güvenli hale getirebilir. Yeni ve yenilikçi teknolojiler ceza infaz kurumlarının etkinliğini artırabilir. Hukuk, idari ve mali alanların yanı sıra bilgi bir bütün olarak ceza infaz kurumu sistemi için çok önemlidir. Neler olduğunu bilmek kurum yöneticilerinin ceza infaz kurumlarının liderleri olarak sadece sorunlara acilen tepki vermeleri değil aynı zamanda onlara engelleme gücü de verir.

Son yıllarda çağdaş gelişmelere istinaden bilgi iletişim teknolojileri alanında ceza infaz kurumları da önemli değişiklikler geçirmiştir. İşte bunlardan en önemlisi, Türk Ceza İnfaz Sisteminde dijital dönüşümü başlatan ACEP'ten (Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi) bahsetmek istiyorum.

“Diğer bir güvenlik önlemi ise birden fazla kişinin kabinin içinde olup olmadığını tespit eden sensördür. Bu sensör belirli periyotlarda ön kamera ile birlikte denetim yaparak içerideki kişi sayısını tespit etmekte ve birden fazla kişi olması halinde sistemi bloke etmektedir. Söz konusu sistem kurgulanırken birçok entegrasyon da gerçekleştirilmiştir.

“ Hükümlüler sisteme biyometrik verileri ile giriş yapmaktadır. Öncelikle parmak izi okutmak suretiyle sisteme giriş yapabilen hükümlüler için ayrıca yüz tanıma ve şifre ile de giriş seçenekleri mevcuttur.

2018 yılında geçmişte yapılan Ar-Ge faaliyetlerine de dayanılarak başlatılan ACEP bugün sistem içerisinde devasa bir yapıya dönüşerek köklü bir dijital dönüşüm sürecini başlatmıştır. Teknolojinin daha önce bu sistemde çok fazla olmaması, kurum dinamiklerinin güvenlik odaklı olması ve büyük bir sistem değişikliği yaratması nedenleriyle proje öncelikle büyük bir direnç ile karşılaşmıştır. Ancak proje ile Türk İnfaz Sisteminde birçok yenilikçi uygulamanın önü açılmıştır. Sistem, ceza infaz kurumlarına ilk defa “görüntülü görüşme ve uzaktan muayene” gibi uygulamaların kullanılması imkânını tanımıştır. Dünyada neredeyse hiçbir ülkede olmayan kompakt bir sistem hükümlülerin barındırıldığı odanın içine kurulmuştur. Proje ile hükümlülerin personel tarafından oda ve koğu dışına

çıkartılması suretiyle yürütülen çeşitli hizmetlerin, ses izolasyonlu bir kabin içerisinde oda ve koğuşlara yerleştirilen multimedya (MMC) adı verilen cihaz marifetiyle personel sirkülasyonuna gerek olmaksızın daha az insan kaynağı harcanarak hızlı ve güvenilir bir biçimde gerçekleştirilmesi hedeflenmiş ve bu hedef doğrultusunda en iyi çözümü bulabilmek adına projenin gerek planlama gerek yürütme gerekse diğer aşamalarında sahada hükümlüler ile birebir çalışan personelin fikirlerine önem verilerek çalıştaylar düzenlenmiş, toplantılar yapılmış ve bu kapsamda somut çıktılar elde edilmiştir. Saha da görev yapan personelin projenin her aşamasındaki desteği projenin şekillenmesinde önemli bir destek görevi görmüştür.

Multimedya cihazlar oda ve koğuş-

ların içine konumlandırıldığı için mahremiyeti ve güvenliği sağlayacak çeşitli tedbirlerin alınması gerekmiştir. Bu minvalde hükümlüler sisteme biyometrik verileri ile giriş yapmaktadır. Öncelikle parmak izi okutmak suretiyle sisteme giriş yapabilen hükümlüler için ayrıca yüz tanıma ve şifre ile de giriş seçenekleri mevcuttur. Diğer bir güvenlik önlemi ise kapı sensörüdür.

Cihazın kapısı açıkken sistem kullanıma izin vermemekte veya görüşme esnasında kapı açıldığında görüşmeyi otomatik olarak sonlandırmaktadır. Diğer bir güvenlik önlemi ise birden fazla kişinin kabinin içinde olup olmadığını tespit eden sensördür. Bu sensör, belirli periyotlarda ön kamera ile birlikte denetim yaparak içerideki kişi sayısını tespit etmekte ve birden fazla kişi olması halinde sistemi bloke

etmektedir. Söz konusu sistem kurgulanırken birçok entegrasyon da gerçekleştirilmiştir.

Hükümlüler sisteme giriş yaptıkları zaman bireysel sayfaları açılmakta ve tüm hakları ile hesaplarında bulunan bakiye ekranda gösterilmektedir. Burada UYAP ve Vakıfbank entegrasyonları mevcuttur. Biyometrik veri ile herhangi bir fiziki kart olmadan ödeme işlemi ACEP sistemi kapsamında hayata geçirilmiştir. Hükümlüler görüşmelerini yaptıkları esnada ön ödemeli kartlarında bulunan bakiyeden görüşme ücretleri kesilerek otomatik olarak ilgili operatöre aktarılmaktadır. Aynı zamanda diğer uygulamalar için de aynı yöntem uygulanmaktadır. Bu yazımızda ACEP projemizin içeriğine giriş yaptık. Gelecek sayıda proje içeriğinin ayrıntılarını paylaşmaya devam edeceğiz.

“ Hükümlüler sisteme giriş yaptıkları zaman bireysel sayfaları açılmakta ve tüm hakları ile hesaplarında bulunan bakiye ekranda gösterilmektedir. Burada UYAP ve Vakıfbank entegrasyonları mevcuttur.

Dilek DEREBAŞI

İnfaz ve Koruma Memuru

Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

BİZİ TANIMIYORSUNUZ!

Bazı medya yayınları zaman zaman reyting kaygısı ile mesleklerin imajına zarar verici içerikleri izleyiciye sunmaktadır. Bu mesleklerin başında benim de mesleğim olan üniformasını gururla giydiğim infaz ve koruma memurluğu gelmektedir. Gerçeklikten uzak, abartılı, duygusal içerikler izleyicinin her zaman daha çok ilgisini çekmektedir.

Günlük yaşamın sıkıntıları ve yorgunluğu ile insanlar, gerçeklikten uzak olaylar ile andan uzaklaşmak isteyebilirler. Medyadaki içerik üreticileri, izlenme oranlarını artırma

isteği ve izleyicinin bu beklentilerini karşılamak amacıyla içeriklerde gerçeklerle örtüşmeyen, abartılı senaryosu olan yapıtlar ile zaman zaman infaz ve koruma memurlarına ve hassas bir kurum olan ceza infaz kurumlarına farkında olmadan derin zararlar vermektedirler. Temel amacı hükümlü ve tutukluları rehabilite ederek onları topluma geri kazandırmak, hükümlü ve tutukluları birer meslek sahibi yaparak onları toplum ile uyumlu hâle getirmek olan ceza infaz kurumları ile infaz ve koruma memurları gerçeği yansıtmayan, meslek ilkelerini gölgede bırakan kurgular ile ger-

çeklikten uzak bir algı yaratılarak topluma yanlış tanıtılmaktadır. Ceza infaz kurumlarında görev yapan infaz ve koruma memurları da dizilerde genel olarak şiddet eğilimli, otoriter, yolsuzluk yapan, sert görümlü, duygusuz, karanlık roller ile temsil edilmektedir. İnsani yönlerinin göz ardı edildiği infaz ve koruma memurları, hükümlü tutukluların güvenliğini ve gözetimini sağlamakla görevli, hükümlü ve tutukluların topluma kazandırma çalışmalarına katkı sağlayan meslek grubudur. Tüm bu görevlerini yerine getirirken bütün hükümlülere ve yakınlarına dil, din, mezhep, ırk,

kritik ve hassas yerler olması sebebi ile izole bir yapıdadır ve bu yönü ile diğer kurumlardan ayrılmaktadır. Bu durum medyanın, dizilerin, filmlerin yarattığı duygusal içerikli gerçek kişi ve konulardan uzak oluşturulan algının toplum tarafından sorgulanmadan kabul edilmesine neden olur. Durum böyle olunca insanlar ceza infaz kurumlarını sadece ceza çekilen bir yer olarak bilmektedir.

Çağa ayak uyduran, dijitalleşmede öncü adımlar atan bu alanda ödüller alan ceza infaz kurumlarımızın bu yönlerinin medyada filmlerde, dizilerde yer alması insanların doğru bilgilere sahip olmasını sağlayarak gerçek algıyı oluşturacaktır. İnfaz ve koruma memurlarının insani yönlerinin ön plana taşındığı, görevlerinin gerçeklik esasıyla senaryo edilmiş roller ile anlatılması, bu mesleğin doğru tanınmasını sağlayarak meslek statüsünü yükselterek motivasyonu ve bu mesleğe yönelik saygınlığı artıracaktır.

Sonuç olarak mesleğe olan ilginin artması ile beraber daha çok nitelikli personel yetişmesinin önü de açılacaktır.

Resmî tatiller de dâhil olmak üzere 7/24 esaslı çalışan, psikolojik bir dayanıklılık gerektiren, stresli bir görev yapan infaz ve koruma memurları televizyon dizilerinde ve filmlerde verilen olumsuz imaj nedeniyle itibar kaybı yaşamakta, çalışma motivasyonunu kaybetmekle birlikte meslekleri de toplumda bir güven sorunu oluşturmaktadır.

renk, cinsiyet ve düşünce ayrımı gözetmeden görevini yerini getirir.

Resmî tatiller de dâhil olmak üzere 7/24 esaslı çalışan, psikolojik bir dayanıklılık gerektiren, stresli bir görev yapan infaz ve koruma memurları televizyon dizilerinde ve filmlerde verilen olumsuz imaj nedeniyle itibar kaybı yaşamakta, çalışma motivasyonunu kaybetmekle birlikte meslekleri de toplumda bir güven sorunu oluşturmaktadır. Bu durum mesleğin gelişimini etkileyerek mesleğe olan ilgiyi de azalmakta ve mesleğe karşı ön yargı oluşturmaktadır. Ceza infaz kurumları

İsmail EVCİN
Din Hizmetleri Uzmanı
Bolvadin Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

AİLE HAYATI

Faziletlerin Kaynağıdır

İnsan, yaratılışı gereği bir toplum içerisinde yaşarsa mutlu olabilir. Toplumda huzur ve güven içerisinde beraber yaşamak insan için vazgeçilmez bir durumdur. Toplumların çekirdeğini oluşturan aile müessesesi bu açıdan insanın cemiyet hayatında konumlanması için vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Aileler bir tür usta-çırak münasebetiyle kendilerine intikal eden kültür, örf ve geleneği kendilerinden sonra gelen nesillere aktarma vazifesini de uhdelerinde tutarlar. Ailelerin insan hayatında bu kadar büyük öneme sahip olması, aile çatısının alelade bir yapı olmadığının da ispatıdır. Bu açıdan aile müessesesi teşekkülüne kabile geleneğinden tutun da semavî dinlere varıncaya kadar her toplum ayrı bir ehemmiyet atfetmiştir. Eşler arasındaki müşterek hayatın başlangıcı için farklı ritüeller, kutlamalar ve kriterler ortaya konulmuştur. Evrensel anlayışla bakıldığında aile hayatı faziletlerin kaynağıdır. İnsan neslinin korunması ve devamı noktasında, yeryüzünün imar ve ihyasında insanın faziletlerle donanmış olması elzemdir. Aile bu açıdan ele alındığında yasallaşması mecburi bir yapıdır.

Hukuk aileyi dar anlamda: “Sadece eşlerden oluşan birlik, evlilik birliği-

nin tarafları.” olarak tanımlamıştır. Geniş anlamda ise: “Ana, baba ve çocukların oluşturduğu topluluk, velayeti kapsayan bir kurumdur.” şeklinde tanımlar. Hukukun koyduğu kriterle evlilik, meşru bir nikâh akdi ile eşler arasında başlayan bir yapıdır. Dinimiz evliliği teşvik etmiştir. Bu bağlamda: “Allah, evlerinizi sizin için bir huzur ve sükûn yeri yaptı.” ayeti bu duruma açıklık getirir. Çünkü İslam dini ruhbanlık yani dünya nimetlerinden kendini men etmeyi asla kabul etmemiştir. Bunun en güzel örneğini Hz. Peygamber’in hayatında buluruz. Hz. Peygamber evlenmiş, çocuk sahibi olmuş ve tebliğini toplum içerisinde gündelik bir yaşantı içindeyken sürdürmüştür.

Evlilik, insanın nefsinin ve neslini kötülüklerden koruyan bir kalkandır. Hayatın olağan akışında insanın fiziksel ve duygusal ihtiyaçları vardır. Haramlar ve helaller bu ihtiyaçların giderilmesindeki müeyyideleri ve teşvikleri belirleyen hükümlere verilmiş isimlerdir. Hz. Peygamber: “Gençler, içinizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Zira evlenmek gözü

(haramdan) daha çok yumdurucu, iffeti daha çok koruyucudur. Gücü yetmeyen ise oruç tutsun çünkü oruçun şehveti kıran bir özelliği vardır.” buyurmuştur. Aile, bir manevi yükseleş ve yüceliş ortamıdır. Yaratıcıya olan saygı ve bağlılık duyguları güçlenir. Bu sayede eşler arasındaki bağlılık sadakate dönüşür. Böylece toplum aileden başlayarak ıslah olma, sulh ve selamete erme yolculuğunda daha kolay ilerler.

Sosyolojik açıdan irdelendiğinde sağlam evlilikler, dini inanç ve geleneklere dayanılarak meydana getirilmiş evliliklerdir. Evlenmeye aday olanlar, evliliğin getireceği görev ve sorumlulukları bilmeli, maddi ve manevi anlamda ona hazırlıklı olmalı, evliliğin gereklerini de tam olarak yerine getirmelidirler. Böylece hem kendileri hem de yetiştirecekleri çocuklar ile mutlu bir aile olarak toplum içindeki yerlerini en güzel şekilde almış olacaklardır. Şayet aile içinde güven ortamı kaybolursa fertler birbirlerinden şüphe eder hale gelir, sorumluluk duygusu-

ları yerini kişisel çıkarlara bırakır. Nitekim o ailedeki manevi bağlar zayıflayarak sevgi ve merhamet yerini nefret ve düşmanlığa bırakır. Bu durum ailenin parçalanmasına ve istenmeyen acıların yaşanmasına sebebiyet verir. Aile bireyleri huzur ortamına kendi imkânları nispetinde katkı sunmalıdır. Çocuklar gündelik hayatta anne-babaya yardımdan geri durmamalıdır. Eşler aralarında güven ve itimada dayalı, sevgi ve saygı çerçevesinde özenli davranmalıdır. Çocuklarının eğitim ve yetişmesinde bencilleşmeden itidalli bir beklentiye göre ihtimam göstermelidir. Bu bağlamda Resulullah (a.s) buyurdular ki: **“Mü’minler arasında imanca en kâmil olanı, ahlâkça en güzel olanıdır. En hayırlınız da ailesine hayırlı olanıdır.”**

Aile; vefanın fedakârlıkla, imanın ihsanla, bilginin hikmetle, sevginin hürmetle harmanlandığı yerdirdir. Bundan sonra sorumluluk, sadakat ve sevgi yeşerecek en güzel ortamı bulmuş olur. Anne ve baba arasında yeşeren sevgi, saygı ve

muhabet çiçekleri çocukların da aileye katılmasıyla ayrı bir renk ve güzellik kazanarak aile bağları iyice güçlenir ve perçinlenir. Böylece eşler birbirine kenetlenir, çocuklarla birlikte konu başlığımızda ifade edilen; sorumluluk, sadakat ve sevgi **“Su aşağı akar.”** sözünde olduğu gibi bütün aile bireylerini büyükten küçüğe doğru kuşatır.

Sonuç olarak ailemiz; hayat boyu sahip olacağımız ahlak, akıl ve şuurun temellerinin atıldığı, ruhlarımızın manevi değerlerle beslendiği, gönüllerin huzur bulduğu sıcak yuvamızdır. Ailede ibadetin, huzurun tadına varılır. Sevgi ve merhametin anlamını, kardeşliğin değerini, anne babalığın şerefini, evlat olmanın güvenini keşfederiz. Aile ile paylaşmayı, sorumluluğu, geçinmeyi, sıkıntıyı hep birlikte göğüsleyip mutluluğu hep beraber yaşamayı öğreniriz. Şairin söylediği gibi:

**“Kardeş sözlerime gel eyle dikkat,
Menziline ulaşamaz yorgun at,**

“Evlilik, insanın nefsinin ve neslini kötülüklerden koruyan bir kalkandır. Hayatın olağan akışında insanın fiziksel ve duygusal ihtiyaçları vardır. Haramlar ve helaller bu ihtiyaçların giderilmesindeki müeyyideleri ve teşvikleri belirleyen hükümlere verilmiş isimlerdir.”

**Huzursuz aile, hayırsız evlat;
Sanki cehennemden narı gibidir.”**

Dünya hayatında cehennemi yaşamak istemiyorsak aile kurumuna özen göstermeliyiz. Peygamber efendimiz bir defasında Hz. Ömer'e, asıl hazinenin altın ve gümüşte aranmaması gerektiğini anlatan şu sözleri söyler: **“(Ey Ömer) Bir kişi için olabilecek en kıymetli hazinenin ne olduğunu sana söyleyeyim mi? O, sâliha/iyi bir kadındır. Kocasına ona baktığı zaman içini sevinç kaplar, kocası ondan bir şey yapmasını istediğinde yapar, kocası yanında olmadığı zaman (onun haklarını ve saygınlığını) korur.”**

Sözlerimi ailemizde; huzurun, mutluluğun, sevginin ve saygının devamı için şu dua ayetleri ile bitiriyorum; **“(ve o kullar): Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takvâ sahiplerine önder kıl derler.”**

Kaynaklar
1. Tirmizi, Radâ 11
2. Nahl 16/80
3. Buhârî, Nikâh, 3/4678

Onur KAYA

Psikolog

Marmara 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Çocuklarda

MÜZE EĞİTİMİ

“ Müze; gözlem, mantık, yaratıcılık, hayal gücü, beğeni duygusunun oluşmasına ve gelişmesine katkıda bulunabilecek başlıca eğitim kurumlarından. Müzeler türlerine göre şu kısımlara ayrılır:

Koleksiyonlarına göre müzeler:

Genel müzeler, arkeoloji müzeleri, etnografya müzeleri, sanat müzeleri, tarih müzeleri, doğa tarihi ve jeoloji müzeleri, bilim müzeleri, planetaryumlar, endüstri müzeleri, panoramik müze, ekomüze.

Bağlı oldukları yönetim birimine göre müzeler:

Devlet müzeleri, özel müzeler, belediye müzeleri, kent müzeleri, eğitim kuruluşlarına bağlı müzeler, askeri müzeler.

Hizmet ettikleri bölgeye göre müzeler:

Bölge müzeleri, çevre müzesi.

Hizmet ettikleri topluma göre müzeler:

Uzmanlık müzeleri, çocuk sanat ve gençlik müzeleri.

Koleksiyonlarını sergiledikleri mekânlara göre müzeler:

Açık hava müzeleri, anıt müzeler, müze evler.

İşlevlerine göre müzeler:

Atatürk ve Türk büyükleri müzeleri, devrim müzeleri, sanal müzeler.

Müzelerin Görevleri Nelerdir?

Müzenin Toplama Görevi

Müzelerin en temel görevi, uygun eserleri toplayıp koleksiyonlarını

geliştirmektir. Müzeler çeşitli yöntemlerle eser toplamaktadır. Satın alma, arkeolojik kazılar sonrasında bağış yapma müzelerin başlıca faaliyetleridir.

Müzenin Belgeleme Görevi

Müzeler, esere ulaştıktan sonra onu tam ve doğru şekilde belgeleyip arşivlemekle yükümlüdür. Bu, onların en temel vazifesidir. İlk olarak ona kimin, nerede, ne zaman ulaştığına dair etiket konular, fiş kataloğuna kaydedilir.

Eserlerin Korunması

Müzenin en zor görevini söyleyecek olursak şüphesiz eserlerin korun-

masıdır. Eserler önce konservasyon sonra da restorasyon işlemine tâbi tutulur. Eserler, sergi salonunda korumalı bir şekilde teşhir edilir.

Eserlerin Sergilenmesi

Müzelerde eserler belirli bir amaca ve kronolojiye göre sergilenirler. Müze; içinde yansıttığı dünyayı, o günlere ait gerçek objeleri amaca yönelik canlandırmalarda kullanarak en etkili şekilde sunmalıdır.

Müzenin Eğitim Görevi

Müzenin en temel görevlerinden biri de insanın dünyanın bütün bölümlerindeki tarihini bizim için canlandırmak, içinde bulunduğu çevreyi tanımakta nasıl ilerlediğini, aile hayatını nasıl teşkilatlandırdığını, sanatların, tekniklerin, kültürün ve uygarlığın nasıl geliştiğini bize göstermektir. Keza müzelere toplumu birleştirme gibi asil bir görev de verilmiştir. Müze ve galerilerde sunulan öğrenme deneyimleri okulda öğretilenleri tamamlayıcı nitelik taşımaktadır. Bilhassa Avrupa ülkelerinde müzelerden eğitim maksatlı faydalanmak üzere birçok çalışma yapılmaktadır.

Ülkemizde eğitim adına ortaya koyulan gelişmeler tabii ki bu kadar fazla değildir. Eğitim adına atılan yapıcı adımlar pek çok müzede başlamıştır ve hızlı bir şekilde ilerlemektedir. Ülkemizde müzeciliğin doğuşu ve müze eğitimi fikri oldukça eskiye dayanır. Bunlara rağmen müzelerden eğitim maksatlı çok fazla faydalanamadığımız bir gerçektir.

Ülkemiz özellikle arkeoloji ve etnografya müzeleri açısından pek çok müzeye ev sahipliği yapmasına rağmen eğitim alanında müzelerden faydalanma noktasında henüz istenilen aşamaya gelememiştir. Bilhassa farklı engel gruplarına yönelik bilgi aktarma mekanları ve fiziki ekipman açısından müzelerde hayli eksiklikler bulunmaktadır. Müzede öğrenme boyutunda önemli bir

aşama kaydedebilmek için farklı engel gruplarının öğrenim metotları ve onlara sunulan fiziki ortamın sağlıklı bir şekilde geliştirilmesi elzemdir.

Eğitimde Müzelerden Nasıl Daha Verimli Faydalanabiliriz?

Sanata, doğaya, tarihe dair geçek nesnelere barındırdığı için müzeler çok önemli mekânlardır. Bu sebeple en etkili ve kalıcı öğrenmeler müzelerde gerçekleşmektedir. Özellikle gelişmiş ülkeler müzelerin eğitimdeki rolünü keşfettiğinden müzeleri eğitimde aktif olarak kullanmaya başlamıştır. Müzelerde eğitim birimleri kurulmuş bu birimler de eğitim hizmeti sunmaya başlamıştır.

Öğretmenler, müzelerdeki eğitim birimleri ile bağlantı kurarak daha verimli ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşeceği müzelerle ziyaret gerçekleştirmelidir. Ülkemiz müzelerinde eğitim birimleri kurularak müze eğitimcileri görev almaya başlamıştır. Fakat tüm bunlar arzu edilen seviyeye henüz ulaşamamıştır. Özellikle küçük şehirlerde bulunan müzelerde müze eğitimcileri görev yapmamaktadır. Öğretmenlerin çoğunluğu da bu konuda yeterli bilgiye sahip değildir. Öğrenciler müzelerle bir göreve gidiyormuş gibi yahut bir ödev yapıyormuş gibi götürülmemelidir. Öğrenme potansiyelinin yüksek olduğu müze ziyaretini organize edebilmek amacıyla öğretmenlere düşen belli başlı bazı görev ve sorumluluklar mevcuttur.

Müzede Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

Müzeye gitmeden önce öğrencilere kurallar hakkında bilgi vermek gereklidir. Bu kurallardan bazıları şu şekildedir;

- Müzede size gerekli olacak malzemeleri yanınızda bulundurunuz.

- Müzede sergilenen eserlere dokunmayınız.

- Gürültü yapmayınız.

- Anlatılanları dikkatle dinleyiniz, merak ettiklerinizi öğretmeninize sorunuz.

- Müzede yapılan uyarıları dikkate alınınız.

- Müzede bir şey yiyip içmeyiniz ve yere çöp atmayınız.

- Müzede size sunulan dünyayı tanımaya çalışınız.

Müzede Sorumluluklar

Müze ziyareti esnasında öğretmenlere birtakım sorumluluklar düşmektedir. Öğrencilerin yaş düzeylerine göre müzede kalınacak zaman ayarlanmalı, lavabo, kantin gibi mekanlar gösterilmeli ve genel olarak çevre tanıtılmalıdır. Müze ziyaretinde öğretmenler, öğrencilerin yanında kalarak onlara bilgi aktarmalıdır. Öğretmenler, müze gezisi esnasında belirlenen kurallara uyularak ziyaretin problemsiz geçmesi için gerekli yönlendirmeleri yapmalıdır.

“ Müzelerde eserler belirli bir amaca ve kronolojiye göre sergilenirler. Müze; içinde yansıttığı dünyayı, o günlere ait gerçek objeleri amaca yönelik canlandırmalarda kullanarak en etkili şekilde sunmalıdır.

Kaynak: Buyurgan, S. ve Buyurgan, U. (2012). Sanat Eğitimi ve Öğretimi. Ankara: Pegem Yayıncılık. S. 1-403

Röportaj: Hakan ERDEM
Değer Dergisi Yazı İşleri Müdürü
Fotoğraf: Cesim ŞEKER-Hüseyin ÖZTÜRK

ANA HABERİN SEVİLEN YÜZÜ İBRAHİM KONAR

Ana Haberin Sevilen Yüzü İbrahim Konar Değer Dergisine Ko- nuşt

Gazeteci İbrahim Konar, gazetecilik mesleğine gönül vermiş, başarılarla dolu bir kariyere sahip bir isim olarak dikkat çekiyor. 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne özel olarak Değer dergimizin ocak sayısı için kendisiyle gerçekleştirdiğimiz

röportajda; Konar'ın mesleki faaliyetleri, sosyal sorumluluk projeleri, hedefleri ve sahada yaşadığı zorlukları konuştuk. Kanal D Ana Haber'de evlerinize konuk olan İbrahim Konar ile yaptığımız röportaj siz değerli okurlarımızla...

Merhaba hoş geldiniz. Kendinizden bahseder misiniz?

Hoş bulduk, öncelikle nazik davetiniz için çok teşekkür ederim. Ülkemizin çok önemli bir kurumu olan Adalet Bakanlığının çok önemli bir yayını olan Değer dergisinde yer almak benim için gerçekten büyük bir onur. Mesleki açıdan da benim için güzel bir nazar boncuğu, ben öyle değerlendiriyorum. 1986 Kahramanmaraş doğumluyum. Tabii çocukluğumdan itibaren 12 yıl berberlik

yaptım, eniştemin yanında çalıştım. Biliyorsunuz Anadolu'da çocukluk çıraklıkla da başlar. Tabii ki benden götürdükleri çok şey oldu bu çalışma sürecinin ama bana kattığı çok önemli şeyler de oldu.

2008 yılında Marmara Üniversitesi Radyo Sinema ve Televizyon bölümünü kazanarak İstanbul'a geldim. 2012 yılında mezun oldum ama 3. sınıfın sonunda Show TV'de staja başladım. Tabii okul sürecinde çok önemli projelerde, etkinliklerde, aktivitelerde yer aldım. Çok renkli çok dinamik bir okuldu Marmara Üniversitesi. İyi ki orayı okumuşum o konuda çok mutluyum. Sahada bunun karşılığını çok net görebiliyorum. Gazetecilik, habercilik gerçekten çok önemli bir tutku. Bazı sözler benim için çok önemlidir. Son dönemde yaşadığımız olaylara baktığımızda her ne olursa olsun günün sonunda haberlerin kıymeti bir kez daha ortaya çıkıyor. O yüzden mesela Mustafa Kemal Atatürk'ün çok güzel bir sözü vardır: "Basın milletin müşterek sesidir." der. Yani bu ortak sesimizdir ortak bir gaye vardır. O yüzden habercilik, gazetecilik benim de ruhen kendimi çok iyi görebildiğim, beni çok iyi yansıtan bir meslek.

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü hakkında neler söylemek istersiniz?

Aslında çok önemli bir gün. Kocaman bir parantez açmak istiyorum. "Çalışan Gazeteciler Günü" bazı kitlelerde rahatsızlık yaratıyor. Eminim bu isim değişecek çünkü

“Mustafa Kemal Atatürk’ün çok güzel bir sözü vardır: “Basın milletin müşterek sesidir.” der. Yani bu ortak sesimizdir ortak bir gaye vardır. O yüzden habercilik, gazetecilik benim de ruhen kendimi çok iyi görebildiğim, beni çok iyi yansıtan bir meslek.

çalışmayan gazetecileri, çalışmayan gazetecileri, sektörün içerisinde yer alamayan, birtakım sorunlardan dolayı gazetecilik mesleğini yapamayanları gerçekten inciten bir başlık o. Çünkü 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü ile ilgili ben bir haber muhabiri olarak paylaşım yaptığımda birçok gazeteci büyüğümün, meslektaşımın kırıldığını da fark ediyorum. Yani burada bir rahatsızlık var esasında ama her meslekte olduğu gibi gazetecilikle ilgili mesleki dayanışmayı, mesleki buluşmayı, buluşmaları artıran çok önemli de bir gün.

Her akşam ana haber bülteninde çeşitli bölgelere giderek sahada haber yapıyorsunuz. Olaylar silsilesini düşündüğünüzde unutamadığınız bir anınız var mı?

Elbette, mesela 2017 yılında Çekmeköy’de bir kepçe operatörü bir binayı yıkacaktı ama yanlış binaya müdahale edip bir evin yatak odasının duvarını parçalamıştı. O çift ölümden dönmüştü. Habere gittik, o müteahhit bana saldırdı. Bu olay o dönem haber olmuştu. Çok feci bir saldırıydı. Polis çağırdık,

kendimizi öyle kurtardık. Sonrasında şikâyetçi olduk. Biz oraya başkasının mağduriyetini gündeme getirmek için gittik ama saldırıya uğradık. Kamuoyunun gündeminde çok yankılandı bu konu. Daha sonra beni bir uzlaştırmacı aradı: “İbrahim Bey bu kişi hakkında şikâyetçi olduğunuzu görüyoruz. Bununla ilgili de uzlaştırmacı olarak sizi aramak istedim.” diyerek detayları anlattı.

Ben de uzlaştırmacıya bize saldıran müteahhit eğer ki bir derneğe 10 tane tekerlekli sandalye bağışlarsa ben tamamım, hazırım, imzayı da atarım dedim. Nedenini de sordu, şaşırды böyle bir talep gelmesine mutlu oldu yani. Böyle bir şey istememin sebebi benim abim bedensel engelliydi. Ben çocukluğumdan itibaren bir engellinin neler yaşadığını çok iyi bilen birisiyim. O yüzden de olan olmuş artık. Yani bunu böyle kavgaya, savaşa çevirmenin hiçbir anlamı yok diye düşündüm. 10 tane tekerlekli sandalye bağışlarsa ben şikâyetimden vazgeçerim dedim. Onlar da mutabık kaldılar, imzalar atıldı. Her yerde haber oldu bu durum. Böyle kötü başlayan ama sonu güzel biten bir anıydı.

Dijitalleşme ve sosyal medya dediğimizde bu meslekte ne gibi değişimler gözlemliyorsunuz?

Aslında bütün kitle iletişim araçları birbirinden değerli. Öncesine baktığımızda radyolar, gazeteler daha sonra televizyonlar, internet sisteminin gelişmesiyle birlikte birbirinden farklı mecralar. Medya zaten

“ortam” demek. Yani adı değişiyor, teknoloji değişiyor. Önemli olan burada kamuoyunun haber alabilmesidir. Biliyorsunuz anayasamızda da yer almaktadır kamuoyunun haber alma özgürlüğü. Haber yayma özgürlüğümüz var gazeteciler olarak. Teknolojiyle birlikte kendimizi yenilediğimiz zaman zaten bunun farkını sahada da görüyoruz. O yüzden özellikle geleneksel medyayla başlayan bütün kuruluşlar mutlaka bu değişen teknolojiye ayak uydurmak zorunda. Bu konunun yurt dışındaki örneklerini üniversitede hocalarımız anlatırdı. Ancak buradaki bazı kurumlar bu değişime ayak uyduramadı. Mesela, şu anda çok büyük medya kuruluşlarının dijital medya portallarına baktığımız zaman bazılarının çok zayıf olduğunu görüyoruz. Burada en büyük sıkıntılardan bir tanesi sadece kendi adlarıyla devam ediyorlar. Oysa Avrupada, Amerika’da durum daha farklı. Farklı markalar yaratarak farklı uygulamalarla sahaya giriyorlar. O yüzden hâlâ basmakalıp fikirlerden dolayı teknoloji anlamında bazı anları yakalayamıyoruz. Ayrıca bireysel çalışan gazetecilere de değer verilmelidir. Onların önleri açılmalıdır. Yani sadece basın kuruluşları değil bireysel gazetecilik yapan meslektaşlarımızın da önlerinin açılması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü yeni medyayla onlar daha çok iç içe.

İstanbul Ticaret Üniversitesi Danışma Kurulu Üyesi olarak eğitim hayatınızın mesleğinize

katkıları hakkında neler söylemek istersiniz?

Marmara Üniversitesinden bir hocam vardı, Profesör Doktor Abdülhamit Avşar TRT kökenlidir. Oradan emekli olan çok kıymetli bir hocamızıdır. Türkiye devletlerde yüzlerce belgesel yapan bir hocamızıdır. Rektör olduktan sonra danışma kurulu üye listesine katılmam için davet etti. Ben de memnuniyetle kabul ettim. Her ay toplantılar yapıyor Zoom'da. Danışma kurulunda çok önemli isimler var; RTÜK üyesi, Basın İlan Kurumu Başkanı, Anadolu Ajansı Genel Müdürü, basın ve medya ile ilgili bütün kamu kuruluşları ve özel sektördeki televizyon, radyo, internet sitesi, gazete gibi kurumların da yöneticileri bu toplantıya katılıyor. Toplantılarda medya, teknoloji gibi konuların yanında gazetecilerin, habercilerin yaşadığı sorunlarla ilgili çözüm önerileri de konuşuluyor. Orada biz öğrencilerle buluşup ilgili STK'lerle, kişilerle, kurumlarla paneller de yapıyoruz.

Engelsiz Yaşam Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi olarak da görev yapıyorsunuz. Bu vakfın ger-

çekleştirdiği projeler ve sizin bu çalışmalarda rolünüz nedir?

Ben 2015 yılında Engelsiz Yaşam Vakfından ilk ödülümü almıştım. Daha doğrusu bana kariyerimdeki ilk ödül "Engelsiz Yaşam Vakfı" tarafından verildi. O zaman gecenin sunucusu merhum Vatan Şaşmazdı. Mekânı cennet olsun. O gün ilk ödülümü aldığımda çok mutlu oldum ama en önemlisi de aldığım ödüle vesile olan haber çok kıymetliydi. İstanbul'da otobüslerin orta kapıyı açmaması sorunu vardı engellilerle ilgili. Örneğin, tekerlekli sandalyeyle, akülü arabayla bir engelli bir otobüse binecek, şoför orta kapıyı açmıyor yani engelli rampasını açmıyor. Biz bunun için 3 gün İstanbul'da birçok yerde çekimler yaptık. Farklı engellilerle farklı noktalarda onların söylediklerini kaydettik. Şoför diyor ki "Ben alamam, zaman kaybı." bunların hepsinin kaydıyla birlikte belgesel niteliğinde bir haber hazırlamıştım. Nitekim bu çok paylaşıldı. Engelliler buna gerçekten çok mutlu olmuştu. Bizi de bu haberden dolayı sağ olsun ödüle layık görmüşlerdi. Sonraki süreçte de vakıfla sohbetimiz, muhabbetimiz, dayanışmamız

her zaman devam etti. Bir engelliye, bir engelli ailesine dokunmak, yardımcı olmak beni çok mutlu eder. Bunlarla ilgili projeler hazırlamayı, aktiviteler ve etkinlikler yapmayı planlıyorum.

Yoğun çalışma temposunda sizi motive eden unsur nedir?

Habercilik çok uzun bir yolculuk. Ben her gün yeni insanlarla yeni yüzlerle yeni hayatlarla tanışabilmeyi çok seviyorum. Dün yurt dışından bir arkadaşım ile konuştum. Mesela, onun bir aşk acısını dinledim. Sanki ben yaşamış gibi üzüldüm, dertleştik, sohbet ettik. Sabahında işte buradayız, çok güzel renkli bir ortam yaşadık. Burada da kendimi buluyorum. Biraz sonra daha farklı bir ortama gireceğim. Yani şunu demek istiyorum. Aslında habercilik çok geniş bir süreç. Çok geniş bir yelpaze. Her gün yeni mutlu eden yeni şeyler çıkıyor ortaya. Bu; müzik, spor, eğlence, gezi, aktivite oluyor. Birçok alanda kendimi bulabiliyorum. Mesela, dostlarıma gerçekten zaman ayırdığımda kendimi çok mutlu hissediyorum. Tabii ki kendimle baş başa kaldığım zamanlar oluyor. Onlar

farklı ama başkalarıyla zaman geçirmekten gerçekten çok mutlu oluyorum.

Bir de ceza infaz kurumundan örnek vermek isterim. Bir dönem ceza infaz kurumunda kalan ve daha sonra tahliye olan birçok eski hükümlüyle denk gelebiliyoruz. Örneğin, geçenlerde Mecidiyeköy meydanında bir kişi yanıma geldi. 40 yaşında bir adamdı. “Sana sarılmak istiyorum abi çünkü ceza infaz kurumunda arkadaşlarıma söz verdim.” dedi. Onlar Mecidiyeköy meydanı çevresinde oturan bir arkadaş grubuymuş, ceza infaz kurumunda aynı odada kalmışlar. Televizyon izledikleri için bizim de genelde sokak röportajlarını yaptığımız yerlerden birisi Mecidiyeköy meydanı olduğu için demiş ki: “Ben çıkınca gideceğim, sizin adınıza sarılacağım, öpeceğim ve selamınızı götüreceğim.” Yani bazılarının anıları var röportaj yaptığımız yerlerde. Böylesine hayatın içinden durumlar benim motivasyonumu daha da artırıyor. Umarım daha çok insana hep birlikte dokunabiliriz.

Değer dergisi gibi yayınların toplumun sevilen ve kendi alanında yetenekli isimlerin hikâyelerini anlatma konusunda nasıl bir katkı sunduğunu düşünüyorsunuz?

Bakanlık bünyesinde böylesine önemli bir derginin olması çok önemli. Çünkü Değer dergisinde sadece hukuki bilgiler, gelişmeler değil aynı zamanda sanat dünyası, spor dünyası, eğitim dünyası yani çok geniş alanda çok önemli konular işleniyor ve röportajlar yapılıyor. Bunlar çok önemli. Sadece bilgiye dayalı bir dergi değil. Tamamen herkese hitap eden çok önemli başlıklar ve içerikler var. Aynı zamanda grafik anlamında da çok güzel görseller görüyorum. O yüzden Değer dergisinin her yerde olması lazım. Ceza infaz kurumunda bir odada, bir plazanın genel müdürünün ya da bir CEO'nun masasında, bir sporcunun, bir sanatçının, bir

milletvekilinin masasında olması lazım. Herkesin beğeneceği, beğenerek okuyacağı çok önemli bir dergi. Sanattan spora, eğitimden kültüre, bilimden hukuka her türlü başlığı görüyorum. Ben de severek takip ediyorum.

Ceza infaz kurumlarında fedakârca görev yapan personelimize ve okurlarımıza neler söylemek istersiniz?

Ceza infaz kurumu personelinin yaptıkları iş bir o kadar zor ve bir o kadar da kutsal. Çünkü toplum hayatının en kritik noktalarında oradaki insanlara temas etmek zorundalar. Psikoloji anlamında gerçekten çok yoğun bir dikkat gerektiriyor. O yüzden öncelikle hem onlara hem de onların ailelerine selamlar göndermek istiyorum. Çünkü ceza infaz kurumunda görevde olan bir çalışanın ailesi de oradaki atmosferi hissediyor. Başarıyla görevlerini yaptıklarını biliyorum.

Kendilerini geliştirdiklerini eğitimden sanata, spordan kültüre kadar birçok alanda onların çok aktif olduğunu görüyorum. Hatta birçok kez haberlerini de yapmıştık. Fakat şunu da söylemeden geçemeyeceğim. Dünyada bu kadar net örneği var mı bilmiyorum ama gerçekten Türkiye’de ceza infaz kurumlarında

sanat kursları, meslek edindirme projeleri var ve çok önemli bir boşluğu dolduruyor. Hatta 4 yıl önce haberini yapmıştık. Ceza infaz kurumunda öğrendiği seramik sanatını tahliye olduktan sonra meslek haline getiren bir hükümlü vardı. Ceza infaz kurumunda kaldığı müddet zarfında üzerine bir şey koymak, kendini geliştirebilmek ve bu kazanımları normal hayatına yansıtabilmek çok önemli. Bütün personel ve okurlara saygı ve selamlarımla.

“ Ceza infaz kurumu personelinin yaptıkları iş bir o kadar zor ve bir o kadar da kutsal. Çünkü toplum hayatının en kritik noktalarında oradaki insanlara temas etmek zorundalar.

Sinem SEMİZ

Şef

Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı Bağımlılıkta Mücadele Şube Müdürlüğü

BAĞIMLILIKTA YENİ BİR YÖNTEM ONLINE TERAPİ

“Bağımlılıkla mücadelede son yıllarda yaşanan teknolojik ilerlemeler, tedavi süreçlerini hem bireyler hem de terapistler için daha erişilebilir ve etkili hale getirmiştir. Bunların başında online terapi yöntemi gelmektedir. Geleneksel yüz yüze terapilere yönelik tamamlayıcı bir rol üstlenen bu yöntemler bağımlılıkla mücadelede güçlü bir destek mekanizması sunmaktadır.

Online terapi, erişim engellerini ortadan kaldırmaktadır. Bağımlılık tedavisi, çoğu zaman bireylerin yaşadığı yerin tedavi merkezlerine uzak olması ya da ekonomik yetersizlikler gibi sebepler nedeniyle ertelenmektedir. Teleterapi sayesinde bir bilgisayar, tablet ya da akıllı telefonla terapi seanslarına katılmak mümkün hale gelmektedir. Bu durum özellikle kırsal bölgelerde yaşayan ya da fiziksel engelleri olan bireyler için bir devrim niteliği taşımaktadır. Ayrıca birçok kişi bağımlılık nedeniyle yardım almaktan çekinir ya da damgalanma korkusuyla tedavi sürecini erteler. Online terapi ve psikiyatri muayeneleri bireylerin kendi güvenli ortamlarında tedaviye katılmasını sağlayarak bu engelleri ortadan kaldırır. Ayrıca seanslara katılma esnekliği ve anonimlik hissi bağımlılıkla mücadelede motivasyonu artırır.

Online terapi ile kişiselleştirilmiş yaklaşımlar uygulanarak bireylerin kendi zaman dilimlerine göre terapi seanslarını planlamalarına olanak tanınmakta bu vesileyle çalışma saatleri, aile yükümlülükleri ya da diğer kişisel nedenlerle terapiye vakit ayıramayan bireyler bu esneklikten büyük fayda sağlamaktadır.

Üstelik birçok teleterapi platformu kişiye özel içerikler sunmaktadır.

Örneğin, bağımlılık türüne göre belirlenmiş video derslerini, günlük farkındalık aktivitelerini ve tetikleyicileri izlemek için dijital günlükler gibi araçlar kullanılmaktadır. Böylece bireylerin tedavi sürecine aktif olarak katılımı sağlanmış olur. Bağımlılık sürecinde bireylerin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri anlık tetikleyicilerle başa çıkmaktır. Online terapi platformları, 7/24 destek ve kriz müdahalesi ile günün herhangi bir saatinde bireylere destek alma imkanı sunarak bireylerin yalnız hissetmesini engellemektedir. Bazı platformlar, bağımlılık krizlerinin yoğun olduğu anlarda bireyi terapistlerle ya da destek gruplarıyla eşleştirerek bireye anında yardım sunar. Bu, özellikle alkol ve madde bağımlılığı gibi ani kararların etkili olduğu durumlarda büyük bir fark yaratabilmektedir.

Bağımlılıkla mücadelede sosyal destek de iyileşme sürecinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Online terapiler bireyleri aynı sorunları yaşayan diğer kişilerle buluşturarak bir topluluk hissi yaratır. Grup terapileri, kullanıcıların

yalnız olmadıklarını hissetmelerini sağlarken kullanıcılara deneyim paylaşımı yoluyla empati ve destek sunar. Bu tür çevrim içi gruplar yüz yüze gruplara kıyasla daha geniş bir katılımcı ağına sahiptir.

Online terapilerde kullanılan platformlar gizlilik ve veri güvenliği açısından yüksek güvenlik standartlarına sahiptir ve kullanıcı verilerini korumak için şifreleme yöntemleri kullanır. Bu da sisteme olan güveni beslemekle birlikte kullanıcıların görüşmeler açısından kendini rahat hissetmelerini sağlar.

Online terapi sistemini destekleyen bazı uzmanların görüşleri şöyledir: •Dr. John Grohol (Online terapinin öncülerinden): “Online terapi, kişisel bağlantının gücünü teknolojiyle birleştirerek terapiyi her zamankinden daha erişilebilir ve etkili hale getiriyor. En büyük avantajı insanlara kendi hızlarında iyileşme fırsatı sunmasıdır.”

•Dr. David Mohr (Northwestern Üniversitesi, Dijital Ruh Sağlığı Merkezi Direktörü): “Online terapi yalnızca bir iletişim aracı değil aynı zamanda bireylerin ruh sağlığı ihtiyaçlarına ulaşmalarını sağlayan bir köprüdür.”

•Dr. Anne Milne (Teleterapi üzerine uzmanlaşmış bir araştırmacı): “Bağımlılık gibi zorlu mücadelelerde çevrim içi destek, kişinin yalnız olmadığını hissetmesine yardımcı olarak iyileşmeyi hızlandırabilir.”

şekindedir. Bu da sürecin olumlu yönlerini göstermektedir.

Bağımlılıkla mücadelede yalnızca psikoterapi değil psikiyatri desteği de hayati bir role sahiptir. Online psikiyatri görüşmeleri, bireylerin bağımlılıklarını yenmelerine yardımcı olmak için ilaç tedavisi ve psikoterapinin güçlü bir birleşimini sunar. Teknolojinin sunduğu kolaylıklar sayesinde psikiyatri hizmetleri bağımlılıkla mücadelede daha erişilebilir ve etkili hale gelmiştir.

Online psikiyatri görüşmeleri, bağımlılık tedavisine hızlı bir başlangıç sağlar. Bireylerin fiziksel kliniğe gitmesine gerek kalmadan uzman bir psikiyatristle görüşmesi, değerlendirme ve teşhis sürecini kolaylaştırır. Bu durum özellikle bağımlılık döngüsünde erken müdahalenin kritik olduğu durumlarda çok değerlidir. Psikiyatristler, bireyin bağımlılıkla ilişkili psikolojik ve biyolojik faktörlerini analiz ederek uygun tedavi planlarını hızla oluşturabilir. Örneğin, madde bağımlılığı nedeniyle depresyon ya da anksiyete yaşayan bireyler için online görüşmelerle doğru ilaç tedavisi başlatılabilir. Bağımlılıkla mücadelede kullanılan bazı ilaçlar, kişinin bağımlılık yapan maddeye olan arzularını azaltabilir veya yoksunluk belirtilerini hafifletebilir. Online psikiyatri muayeneleri sayesinde bu ilaçlara erişim süreci hızlanır. Psikiyatristler, bireylerin düzenli olarak kontrol edilmesini sağlayarak ilaçların etkilerini ve yan

etkilerini takip edebilir.

Özellikle opioid bağımlılığı gibi ağır vakalarda kullanılan buprenorfin ya da nikotin bağımlılığında kullanılan replasman tedavileri, online görüşmelerle daha geniş bir kitleye ulaşabilir.

Bağımlılıkla mücadelede psikoterapi ile entegre çalışabilir. Psikiyatrist, bireye uygun ilaçları reçete ederken aynı zamanda terapistler ile koordineli bir tedavi süreci yönetebilir. Bu tür bir multidisipliner yaklaşım hem psikolojik hem de fizyolojik iyileşmeyi hızlandırır. Örneğin, bir birey terapi sırasında tetikleyleciyle nasıl başa çıkacağını öğrenirken online psikiyatri aracılığıyla yoksunluk belirtilerini azaltan ilaç tedavisinden de faydalanabilir.

Geleceğin Terapi Modeli

Bağımlılıkla mücadelede teknoloji tabanlı bu çözümler, bireylerin yaşam kalitesini artırmak ve iyileşme süreçlerini hızlandırmak için güçlü bir araç haline gelmiştir. Teknolojik gelişmelerle birlikte artırılmış gerçeklik (AR) ve yapay zeka destekli terapilerin de sürece entegre edilmesi beklenmektedir. Online terapi ve psikiyatri görüşmelerinin entegrasyonu, bağımlılıkla mücadelede bir dönüm noktası yaratmaya devam etmektedir. Şimdiden bağımlılıkla mücadelede bireylerin hayatlarını dönüştüren bir araç haline gelen bu yöntemler ilerleyen yıllarda şüphesiz daha da yaygınlaşacak ve etkisini artıracaktır.

Yasin YILMAZ
Kâtip
Kalkandere Açık Ceza İnfaz Kurumu

DOĞANIN YANSIMALARI

BIYOTAKLİT

“Biyotaklit, insanlık için sadece bilimsel bir yenilik değil gezegenin geleceği için de bir umut kaynağıdır. Doğanın sunduğu tasarımlar, mühendislik ve tasarım dünyasında devrim yaratabilir.

*Biyotaklit Nedir?
Biyotaklitle Neden İhtiyaç Duyuyoruz?*

Biyotaklit, doğada bulunan canlıların yapılarından, işleyişlerinden veya özelliklerinden ilham alınarak insan yapımı sistemler, ürünler tasarlama ve geliştirme anlayışıdır. Biyotaklit doğadaki milyonlarca yıllık evrimsel sürecin bir sonucu olarak ortaya çıkan mükemmel çözümlerden faydalanarak insan yaşamını daha sürdürülebilir daha verimli ve etkili hale getirmeyi amaçlar. Bu yaklaşım mühendislik, tasarım, biyoteknoloji ve diğer birçok alanda kullanılmaktadır.

Biyotaklitin Temel Prensipleri

Biyotaklit, doğada mevcut olan tasarımlar ve işleyişlerin incelenmesiyle başlar. Doğada her organizma, çevresine uyum sağlamak için evrimsel süreçler sonucunda belirli stratejiler geliştirmiştir. Bu stratejiler biyolojik sistemlerin nasıl çalıştığını, hangi problemlere nasıl çözümler bulduğunu ve bu çözümleri nasıl daha verimli hale getirdiğini anlamayı içerir. Biyotaklitin temel prensipleri şunlardır:

● Doğal Sistemlerin İncelenmesi:

Biyotaklit, doğadaki organizmaların ve ekosistemlerin nasıl işlediğini anlamaya dayanır. Örneğin, kuşların uçma prensipleri veya arıların bal yapma yöntemleri gibi doğal işleyişler incelenir.

● Evrimsel Çözümler:

Doğada, milyonlarca yıl süren evrimsel süreçlerle en verimli ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmiştir. Biyotaklit, bu çözümleri insan yapımı sistemlere entegre etmeye çalışır.

● **Sürdürülebilirlik:** Biyotaklit, doğanın sürdürülebilir ve çevre dostu çözümlerine dayanır. Bu nedenle biyotaklit çözümleri genellikle doğa ile uyumlu, verimli ve çevre dostudur.

Biyotaklitin Kullanım Alanları

Biyotaklit birçok farklı alanda uygulanabilir. Bu uygulama alanları arasında en çok dikkat çekenler şunlardır:

● **Mühendislik ve Yapı Tasarımı:** Doğadaki yapılar mühendislik dünyasında ilham kaynağı olmuştur. Örneğin, Londra'daki "The Gherkin" adlı bina kuş tüylerinin aerodinamik özelliklerinden ilham alınarak tasarlanmıştır. Ayrıca örümceklerin ağ yapılarından ilham alınarak daha güçlü ve hafif yapılar geliştirilmiştir.

● **Enerji ve İklim Değişikliği:** Doğal enerjinin kullanımı biyotaklitte önemli bir yer tutar. Fotosentez gibi doğadaki enerji üretim süreçleri, sürdürülebilir enerji üretimi için modellenebilir. Ayrıca doğadaki soğutma ve ısıtma yöntemleri binalarda enerji verimliliğini artırmak için kullanılmaktadır.

● **Tıp ve Biyoteknoloji:** Biyotaklit, tıbbi cihazlardan ilaç geliştirmeye kadar geniş bir yelpazede kullanılır. Örneğin, bazı biyotaklit uygulamaları bal arılarının antibakteriyel özelliklerinden ilham alınarak yara iyileştirme yöntemlerini geliştirebilir. Aynı zamanda yapay organ tasarımları doğadaki canlı dokuların yapısal özelliklerini taklit edebilir.

● **Tarım ve Gıda Teknolojileri:** Biyotaklit, tarımda verimliliği artırmak için kullanılır. Örneğin, bitkilerin su kaybını engelleyen yapıları tarım ürünlerini daha az su ile yetiştirmek için taklit edilmektedir. Ayrıca doğadaki polinatörler gibi biyolojik süreçlerden ilham alınarak yeni gıda üretim yöntemleri geliştirilmiştir.

Biyotaklit Örnekleri

● **Velcro (Cırt Cırt):** Velcro, doğadaki çiçeklerin üzerine yapışan küçük dikenlerden ilham alınarak icat edilmiştir. Bu yapılar, cırt cırtın her iki tarafındaki küçük halkaların birbirine sıkıca tutunmasına olanak tanır.

● **Lotus Etkisi:** Lotus çiçeğinin yaprakları suyu itici özellikleriyle ünlüdür. Bu özellik çiçeğin suyun üzerinde kalmasına ve kirden korunmasına yardımcı olur. Su geçirmeyen ve kir tutmayan yüzeyler tasarlamak için doğanın bu bitkisi taklit edilmiştir.

● **Termit Yuvaları ve Sıcaklık Düzenleme:** Afrika'daki termitler, yuvalarını inşa ederken doğal havalandırma ve sıcaklık kontrol sistemlerini kullanırlar. Bu yapılar, doğrudan güneş ışığından kaçınarak iç mekânları serin tutar. Bu özellik binaların doğal olarak soğutulması için örnek alınarak binalarda enerji verimliliğini artırmak amacıyla kullanılmıştır.

Biyotaklit ve Sürdürülebilir Gelecek

Biyotaklit sürdürülebilirlik açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Doğanın çözüm yolları çevresel etkiyi en aza indirirken aynı zamanda verimliliği artırma yeteneğine sahiptir. Günümüz dünyasında enerji krizleri, iklim değişikliği ve kaynakların tükenmesi gibi sorunlar biyotaklit gibi doğa odaklı çözümleri daha önemli hale getirmektedir.

Aynı zamanda sürdürülebilir yaşam biçimlerine geçişi hızlandırabilir ve doğa ile uyumlu bir şekilde geleceğe adım atmamıza yardımcı olabilir.

Biyotaklit, doğanın mükemmel çözümlerinden faydalanarak insanlık için daha verimli, sürdürülebilir ve çevre dostu sistemler tasarlama imkânı sunan bir alandır. Doğadaki

stratejiler, mühendislik ve tasarım alanlarında ilham kaynağı olmuş ve daha birçok alanda yenilikçi çözümler geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Bu alandaki çalışmalar gelecekteki teknolojiler ve yaşam biçimlerinin şekillenmesinde büyük rol oynayacaktır.

Kaynaklar

1. <https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/makale/dogadan-ogrenerek-sorun-cozmek-biyomimikri-biyotaklit-nedir>
2. <https://bilisimveteknik.com/biyotaklit-orneklere>

Necla ZORLU
Uzman Öğretmen
Elmadağ Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu

KANSER HASTASI Ne Hisseder?

“Yeryüzünde birbirinin özdeşi iki insanın bulunmayışı gibi aynı hastalıktan muzdarip olan iki hastanın da tümüyle aynı duygu, düşünce ve endişeleri taşıması beklenemez. Kanser hastaları için de durum böyledir zannımca. Zannımca diyorum zira bu bilimsel bir yazı değil. Önünüzdeki metinde yer verilenler benim kişisel düşüncelerim. İsmi bile kulakları korkuya boğan hastalığa yakalandığını öğreneli iki yıldan daha uzun bir zaman geçmiş olan bir ceza infaz kurumu öğretmeninın samimi hislerini okumaktasınız.

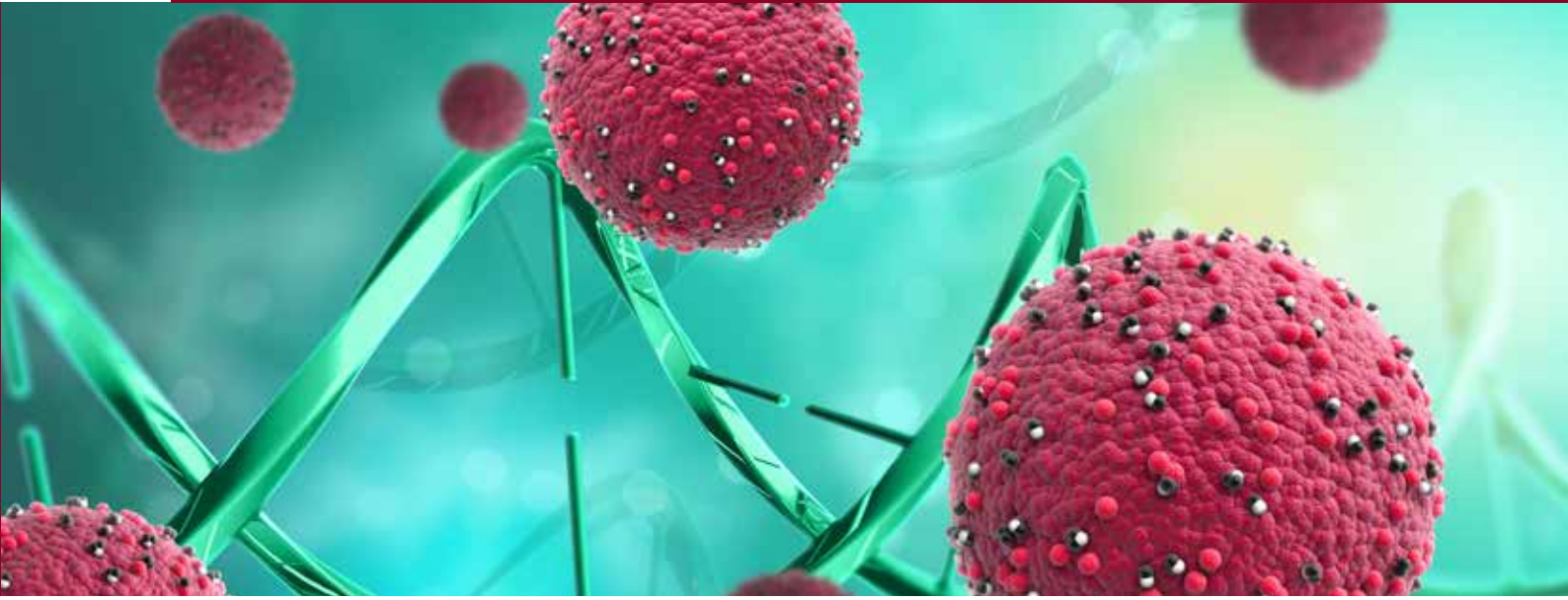
Akademik bilgilerle sayısal veriler ekranlarda ve satırlarda kendine sıkça yer bulurken korku veren bir hızla yayılmayı sürdüren ve -maalesef- yayılacağı da gün gibi ortada olan bu hastalıkla yüzleşmiş birinin deneyimlerinin tıbbın kabul ettiklerinden daha az tanındığını fark ettim. Başkasının yerine geçmeden tümüyle anlayamayacak olanın kendi ağzından ifade edilmesinin bir kıymet taşıdığını düşündüm. Söz konusu hastalığa yakalanmış birçok insan var. Yakalananların yakınları, yakalanacak olanlarla onların da yakınları... Bu dert eninde sonunda bir biçimiyle hayatlarımızıza dokunacak. Belki bu naçizane satırlar böylesi durumlar için bir anlam ifade edebilir. Zira çoğunluğa göre kanser hastaları anlaşılması zor insanlardır.

Âdemoğulları hem hastalığın kendisinden hem de ona yakalananlara nasıl yaklaşacaklarını bilememekten korkarlar. Büyük bir bilgi eksikliği söz konusudur bu alanda. İşte bu yüzden yazıyorum. Kazalar bir anda gerçekleşebilirken dünya hâllerinin çoğu için durum böyle değildir. Onlar, başlangıç ve gelişme evrelerinden oluşan bir sürecin ardından ortaya çıkar ya da fark edilirler. Çeşmenin altındaki kap birdenbire dolup taşmaz. Ocaktaki tencere ısınmadan kapak atmaz. Sosyal olayların da uzun bir hazırlık sürecinin sonunda patlak verdiği bilinen bir durumdur. Hastalıkları işte bu örneklerle kıyaslayabiliriz. Onların da sinsi sinsi büyüme-yi sürdürdükleri bazen yıllarca süren bir gizli gelişme dönemleri vardır. Sonra bir biçimde görünür olurlar. Benim hastalığım için de durum böyleydi. Birdenbire ağır bir belirtiye açığa vurmadı kendi-

Kulağa teselli sözleri gibi mi geliyor?

Öyle bile olsa bunların hayatın gerçekleri olduğunu kim inkâr edebilir?

Hâlâ ikna olmayanlar varsa son bir hatırlatma daha yapayım. Geçen sene yaşadığımız büyük deprem felaketinde kaç sapasağlam insanımızı bir anda kaybettik?

ni. Öylesine gidilmiş bir hastane randevusunda da fark edilmedi. Yıllardan beri devam eden sağlık kontrollerimde öncekilerden daha dikkatli bir göz keşfetti onu.

Kansere yakalanmamışken bile onkolojide radyolojik tetkik yaptırmak kolay değildir. Dökülmüş saçları minicik eşarplarıyla gizlenmiş, kaşları ve kirpikleri olmayan çocukları üzgün babalarının ellerinden tutarken görmek, kuş gibi bedenleriyle çocuklara dönen tekerlekli sandalyelerinde genç kızları, gelip giden ambulansları seyrederken sıra beklemek eziyet cinsindedir. Daha kansere yakalanmamışken bu sahneyi seyretmek zorunda olduğum zamanlarda kanser hastası olmanın nasıl bir durum olduğunu düşündüğüm olmuştur. İnsan bu gerçeği bile bile hayatını nasıl sürdürür? Yaşam uğraşlarına odaklanmayı nasıl başarır? Hem kendisi hem sevenleri ağlamadan, ortalığı

yıkmadan nasıl durabilir? Bunu beyni uyuşturan ilaçlarla mı başarabilirler yoksa acı gerçek bilinçlerini mi bulandırmıştır?

Kanser hastalarına karşı merhamet duyarız. Onlar bizim için en beteriyle yüzleşmiş olan ölüme yakın kimselerdir. Başa gelince başka oluyor. En zoru olan en başını atlatınca zihin başka düşüncelere yer buluyor. Bu düşüncelerin yersiz teselliler ya da psikolojik savunma mekanizmasının ürünleri olduğuna inananlar bulunabilir. Onlara saygı duyarım ama ben farklı düşünüyorum. Bu hastalığın beden gücünü etkilediğini reddedecek değilim. Yine de ölümün hastalığın beklenen sonucu olduğunu kabul etmiyorum. Bilim de böyle olmadığını söylüyor. Her biri farklı tehditler barındıran pek çok kanser çeşidi ve aynı kanserin farklı aşamaları vardır. Kişisel özellikler ve dış etkenler girişati

etkiler. Bütün bunların yanında tabloyu tümüyle değiştiren daha geniş bir kapsam mevcuttur. O da istisnasız herkesin ölümlü oluşu ve ölümün çok geniş bir görünen sebepler listesinin bulunuşudur. İşte ben ondan söz ediyorum.

Tıp bazen evreye göre ömür biçmek cüretini gösteriyor. Peki ya başka riskler? Mesela, herhangi bir insanın trafik kazasına kurban gitme olasılığı kaçır? Bir bulaşıcı hastalıktan ölme riski, bir kendini bilmez elinde can verme olasılığı? Boğulmak, asansörden çıkamamak, yangının ortasında kalmak... Kulağa teselli sözleri gibi mi geliyor? Öyle bile olsa bunların hayatın gerçekleri olduğunu kim inkâr edebilir? Hâlâ ikna olmayanlar varsa son bir hatırlatma daha yapayım. Geçen sene yaşadığımız büyük deprem felaketinde kaç sapasağlam insanımızı bir anda kaybettik?

Samet YURTTAŞ

Öğretmen

Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

EY TÜRK UYAN!

*"Ey Türk vur, vatanın bakirlerine
Günahkâr gömleği biçenleri vur
Kemikten taslarla şarap yerine
Şehitler kanını içenleri vur"*

MEHMET EMİN YURDAKUL

Mehmet Emin Yurdakul, 13 Mayıs 1869'da İstanbul'da doğmuş ve yazmış olduğu şiirlerle Türk edebiyatının en önemli şairlerinden biri olmuştur. Annesi Emine Hatun, babası Salih Reis olan Mehmet Emin, Türklük bilinci ve şuuruyla yetişerek bunu şiirlerine de aktarmıştır. Halkın anlayabileceği sade, açık, öz Türkçe ile şiirler yazmıştır. Yazmış olduğu epik şiirlerle halkın duygularını doruklara taşımıştır. Nitekim yazmış olduğu "Cenge Giderken" adlı şiiri bunun en güzel örneklerinden biridir.

Kendisiyle yapılan bir görüşmede babasının okuma yazma bilmediğini ancak Türk halk hikâyelerini kendisine okutarak dinlediğini ifade eden Mehmet Emin, Türklük

ruhunu babasından aldığını söyler. Kendisini halk çocuğu olarak tanımlayan şair şöyle demiştir: "Ben halk çocuğuyum. Halk evladı bir ana ile babanın kucağında büyüdüm. Atalardan kalma halk öğütleriyle, halk ninnileriyle çocukluğumu geçirdim. Biraz yetişkin çağa geldiğim vakit bu halkı çok acıklı bir halde gördüm."

Servet-i Fünun edebiyatının etkin olduğu bir dönemde sade Türkçe ve hece ölçüsüyle şiirler yazan Mehmet Emin bütün dillerin anlamak ve anlatmak için bir araç olduğunu, bu yolda Türkçenin de halk tarafından anlaşılacak bir şekilde arınması gerektiğini, dilin içinde sürüp giden yabancı kuralların yıkılmasını, Arap ve Acem tamlamalarının zincirinden kurtarılarak şiirlerin bu

milli ve hür dille yazılması gerektiğini vurgulamıştır.

Mehmet Emin Yurdakul, Milli Mücadele dönemi üzerine yazmış olduğu şiirlerle ön plana çıkarak şiirleri halkın dilinde destanlaşmıştır. Şairin Çanakkale Savaşı'nın ardından kendi içinde on bölümlük toplamda 576 dizelik "Ordunun Destanı" adlı şiiri epik destan hüviyetindedir. Ayrıca Kurtuluş Savaşı yıllarında Yusuf Akçura ile beraber 1921 yılında İstanbul'dan Anadolu'ya geçmiştir. Mustafa Kemal'in isteğiyle Milli Mücadelenin amaçları konusunda halkı bilinçlendirmek için Anadolu'nun çeşitli bölgelerine gönderilmiştir. Ankara'da Mustafa Kemal tarafından iltifat almış ve "Türklerin Mübarek Babası" olarak nitelendirilmiştir.

Mehmet Emin'e göre gerçek Türk edebiyatı halk edebiyatıdır. Ona göre milli bir edebiyatın oluşabilmesi için eserler halk diliyle açık bir şekilde yazılmalıdır. Bu eserler yurdun güzelliklerini, vatan sevgisini, ataların hatıralarını, kahramanlıklarını, ümitlerini ve efsanelerini anlatmalıdır. Mehmet Emin şiirlerinin bir kısmında savaş sırasında ortaya çıkan olayları, Türk askerlerinin cepheye gidiş süreçlerini, kazandıkları zaferleri, kahramanlıkları, şehit ve gazileri, onların arkalarındaki öksüz çocuklarını sade bir dilde yazmıştır. Şair, Anadolu halkının dertlerini ve inançlarını şiirlerine aktarmıştır. 14 Ocak 1944'te İstanbul'da hayatını kaybeden şairin "Cenge Giderken" adlı şiiriyle yazımızı bitirelim.

CENGE GİDERKEN

**Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur;
Sinem, özüm ateş ile doludur.
İnsan olan vatanımın kuludur.
Türk evladı evde durmaz giderim.**

**Yaradanın kitabını kaldırtmam;
Osmancık'ın bayrağını aldırtmam;
Düşmanımı vatanıma saldırtmam.
Tanrı evi viran olmaz, giderim.**

**Bu topraklar ecedadımın ocağı;
Evim, köyüm hep bu yerin bucağı;
İşte vatan işte Tanrı kucacı.
Ata yurdun, evlat bozmaz, giderim.**

**Tanrım şahit, duracağım sözümde;
Milletimin sevgileri özümde;
Vatanımdan başka şey yok gözümde.
Yâr yatağın düşman almaz, giderim.**

**Ak gömlekle gözyaşımı silerim;
Kara taşla bıçağımı bilerim;
Vatanımçün yücelikler dilerim.
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim.**

Kaynaklar

- 1.Tansel, A. (1969)
- 2.Mehdiyeva, G. (2016)

Ayşegül AKKAN HASANÇEBİ
Kurumsal İmaj Bürosu Şube Müdürü
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

Sözden Öte, Sözün Üzerinde

BEDEN DİLİ

İletişim, ilk çağlardan günümüze kadar var olan ve var olmaya da devam edecek olan doğal bir süreçtir. Dünya üzerindeki her canlı kendine özgü bir biçimde anlaşma yolu geliştirerek iletişimlerini sürdürür.

Aktif olarak konuşma yetisi dünya üzerinde insanlara bahşedilmiş muazzam bir özelliktir. Bizler konuşarak anlaşır, varlığımızın özünü konuşarak duyurur, iletişim dediğimiz kaynaktan doya doya içeriz. Peki, iletişim sadece konuşmak mıdır? İşte burada sözün ötesinde sözden de üstün olan bir dile vurgu yapmak gerekir ki o da şüphesiz beden dilidir.

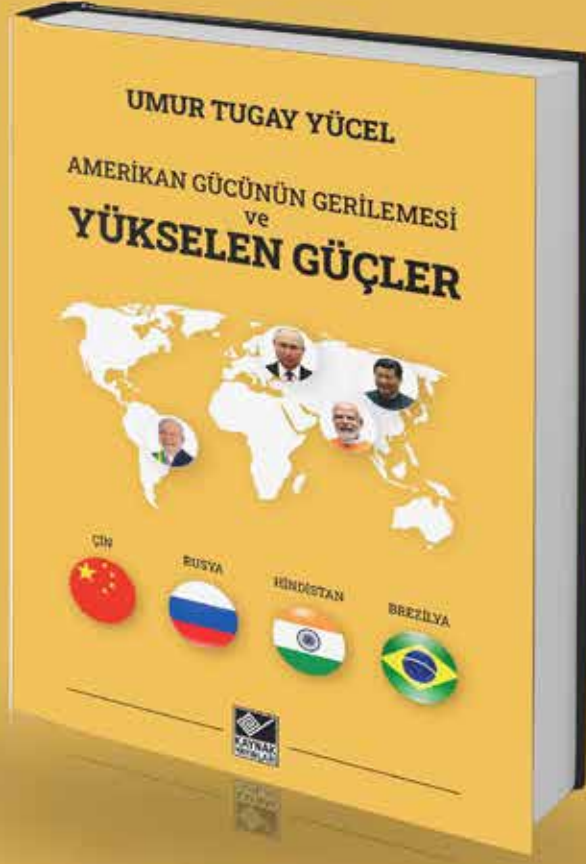
İnsanlar arasında gerçekleştirilen yüz yüze iletişimde sözcüklerin yerinin sadece %7, beden dilinin %55, söyleyiş biçiminin ise %38 olduğunu biliyor muydunuz? Yani bir şeyi söylemekten ziyade o şeyin söyleniş biçimi iletişimde daha çok ön plana çıkıyor. Peki, ya bir insan ile ilk karşılaştığınızda o kişi ile ilgili fikirlerin ilk 90 saniyede oluştuğunu ve değişmesinin de zor olduğunu biliyor muydunuz? Bu durumun oluşmasındaki asıl etken sözlü bir konuşma değildir elbette. Burada asıl konuşan bedenlerimizdir, asıl etkiyi yaratan da odur. Bir insan oturmasıyla, kalkmasıyla,

la, jest ve mimikleriyle aktif bir kaynaktır ve alıcıya daima bir mesaj verir. Bu jest ve mimiklere bir de sözler dâhil olursa şüphesiz daha zengin bir iletişim ortaya çıkmış olur. Bazen beden dili ile sözler birbirlerini sıkı sıkıya destekler, anlatılan ile gösterilen ortak bir paydada buluşur. Nitekim önceden beri hep dile getirilen “Gözler kalbin aynasıdır.” sözünü “Eller beynin yansımasıdır.” şeklinde dönüştürmek pek de yersiz olmayacaktır. Bir insan avuç içlerini alıcıya doğru göstererek bir şeyler anlatıyorsa konuştuklarında samimi ve dürüst olduğunun göstergesidir. Artık bu konuşmada içeriğin doğruluğu konusunda şüpheye düşülmeyebilir ancak bazen de sözlerle ifade edilemeyen ile beden dili çelişebilir. Örneğin, çocuklar anne ve babalarına yalan söylediklerinde hemen arkasından elleriyle ağızlarını kapatırlar. Böylece kendilerince yalan söyledikleri yeri gizlediklerini sanırlar. Büyüdükçe bu davranışın yapılma hızında bir düşüş olur ve artık ağız kapanmaz. Yetişkinlik çağında ise artık ağızın üslendiği görevi burun devralır. Bir insan karşısındaki kişiye hararetli bir şeyler anlatıyor aynı zamanda da sürekli burnuna dokunuyorsa burada ters giden bir şeyler olduğunun sinyalini veriyordur. Her ne kadar dil bir şeyleri doğru anlattığını beyan etse de be-

den dili öze sadık kalır ve doğruları kendiliğinden sunar.

Beden diline dair düzinelerce örnek verilebilir ancak işin temel amacı bellidir. Ezelden ebede iletişim insanoğlunun bir varoluş çabasıdır. Bir neandertalin (ilkel bir insanın) iletişim biçimiyle günümüz insanlığının iletişim biçimi elbette ki farklıdır ancak özü birdir. Amaç hayatta kalmak, yaşadığı hayata da anlam katmaktır. Beden dili de bunun en evrensel biçimidir.

Kaynak: Allan Pease, *Beden Dili* (İstanbul: Rota Yayınları, 2003)

Umur Tugay
YÜCEL
Siyaset Bilimci Yazar

YENİ DÜNYA DÜZENİNİ ANLATAN BİR ESER: AMERİKAN GÜCÜNÜN GERİLEMESİ VE YÜKSELEN GÜÇLER

Siyaset Bilimci, Yazar Umur Tugay Yücel, 'Amerikan Gücünün Gerilemesi ve Yükselen Güçler' adlı eserini okurlarıyla buluşturdu. 5 yıllık uzun bir araştırmanın ürünü olan 582 sayfalık eser, uluslararası ilişkiler ve küresel güç dinamiklerini anlamak isteyenler için önemli bir kaynak.

Yazar Umur Tugay Yücel, kitabında Amerikan gücünün ve etkisinin son yıllarda yaşadığı azalma sürecini, çeşitli sosyo-politik ve ekonomik faktörlerle ilişkilendirerek ele alıyor. ABD'nin global stratejileri, ekonomik krizler, askeri müdahaleler ve içsel siyasi çatışmalar gibi etkenlerin Amerikan egemenliğinin zayıflamasına nasıl yol açtığını titizlikle inceliyor. Öte yandan kitabın dikkat çekici bölümlerinden biri, yükselen güçlerin küresel dengeyi nasıl değiştirdiği konusuna odaklanıyor. Çin, Rusya, Hindistan ve Brezilya gibi yükselen güçlerin dünya politikasında nasıl etkili oyuncular haline geldiğini ve bu değişimin uluslararası sistem üzerindeki potansiyel sonuçlarını analiz ediyor. Ayrıca yazar, Batı sonrası düzeni inşa edecek ülkeler arasında Türkiye'yi de işaret ediyor. Yazar için medeniyet taşıyıcısı ve merkez ülke konumunda olan Türkiye'nin tarihsel kökleri, medeniyet birikimi ve bugünkü gücü ile insanlığa bir Türk rüyası sunabilecek bir çekim merkezi olduğuna dikkat çekiyor. Bu dev hacimli eser, hem akademik çevreler hem de genel okuyucular için büyük bir ilgi uyandırıyor. Yücel'in kapsamlı araştırmaları ve keskin analizleri ile ortaya çıkan eser, dünya politikasını daha iyi anlamak isteyen herkes için bir rehber niteliğinde.

Kaynak yayınları tarafından yayımlanan kitap, tüm kitapçılarda ve çevrim içi platformlarda satışa sunuldu. Keyifli okumalar.

Bünyamin ÇALIŞKAN

İnfaz ve Koruma Memuru

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Kahramanmaraş Eğitim Merkezi

Celal CEYLAN

İnfaz ve Koruma Memuru

Devrek Açık Ceza İnfaz Kurumu

HOLLANDA

Tarihi

Günümüzde Hollanda'yı oluşturan toprakların bilinen ilk yerleşimcileri Kelt ve Germen kabileleridir. MÖ 1. yüzyılda Jul Sezar tarafından Roma İmparatorluğu'na dâhil edilen bölge, kuzey kesimi hariç 5. yüzyılın başlarına kadar Roma idaresinde kalmıştır. 4. yüzyılda başlayan Germen istilalarıyla bugünkü Hollanda'nın doğusunda Saksonlar, güneyinde Franklar ve kuzeyinde Frizler hâkimiyet kurmuştur. 15. yüzyılın ilk yarısında Hollanda ve Belçika'nın önemli bir bölümü Burgonya Düklüğü'nün hâkimiyetine girmiştir. Bu dönem bölge

özellikle ticari açıdan gelişme kaydetmiş, Amsterdam Avrupa'nın en önemli ticaret ve liman şehirlerinden biri hâline gelmiştir. 16. yüzyıl başlarında siyasi evlilikler ve miras yoluyla İspanyolların eline geçen bölgede bağımsızlık mücadelesi başlamıştır.

Hollanda 18. yüzyılın sonlarında Fransa tarafından işgal edilmiş fakat Fransa'nın Napolyon Savaşları'nda yenik düşmesiyle bugünkü Belçika'yı da içine alan Hollanda Krallığı 1814'te ilan edilmiştir. Belçika 1830 yılında bağımsızlığını ilan etmiş ve Hollanda Belçika'nın bağımsızlığını 1839'da kabul etmiştir. Yüzyılın sonlarında 1890'da Lük-

semburg da Hollanda'dan ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir.

Birinci Dünya Savaşı'nda tarafsız kalan Hollanda, II. Dünya Savaşı esnasında Almanya tarafından işgal edilmiştir. Savaş sırasında İngiltere'ye sığınan Kraliçe Wilhelmina sürgünde hükümet kurmuş, Almanya'nın savaşı kaybetmesi üzerine 1945 yılında ülkeye geri dönmüştür. Savaşın ardından hızlı bir toparlanma sürecine giren Hollanda, yeniden Avrupa'nın en önemli ülkelerinden biri hâline gelmiştir.

Ekonomik Durumu

Dünyanın en gelişmiş ekonomilerinden biri olan Hollanda nitelikli iş gücü, yüksek istihdam, düşük enflasyon ve düşük yoksulluk oranları, istikrarlı büyümesi ile bu alanda güçlü bir görüntü vermektedir. Serbest piyasa ekonomisini benimseyen ülkede özellikle son yıllarda giderek artan rekabetçi bir yapı mevcuttur. Ülkenin ticaret ve finans merkezi başkent Amsterdam aynı zamanda dünyanın en eski borsasına ev sahipliği yapmaktadır. Avrupadaki merkezi konumu ile Hollanda, uluslararası taşımacılık açısından da kilit bir rol üstlenmek-

tedir. Hollanda çeşitlendirilmiş bir ekonomiye sahiptir. Dolayısıyla pek çok sektörde güçlü yapılanmalar mevcuttur. Bunlardan başlıcaları; lojistik, finans, ticaret, kimya, tarım ve tarıma bağlı sanayi, metal, enerji, elektrik ve petroldür. Dünyanın en gelişmiş tarımsal etkinliklerinin gerçekleştirildiği Hollanda, dünyanın en büyük ikinci tarım ihracatçısıdır. Ülkede balıkçılık ve hayvancılık da oldukça gelişmiş olup buna bağlı olarak süt ürünleri verimliliği de yüksektir.

Sınırlı yüz ölçümüne karşın doğal kaynaklar bakımından zengin olan Hollanda'daki başlıca kaynaklar;

doğal gaz, petrol, turba, kalker, tuz, kum ve çakıldır. Petrol rezervleri sınırlı olan Hollanda, ham petrolü alıp işleyerek rafine edilmiş petrol ürünleri ticaretinde dünyada üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye ile Hollanda arasındaki ilişkilerin temeli 17. yüzyılın başlarına dayanmaktadır. Osmanlı Devleti ile Hollanda Krallığı arasındaki ilk bürokratik ilişkiler 1612 yılında Hollanda'nın İstanbul'da bir daimi temsilci görevlendirmesi ile tesis edilmiştir. Osmanlı Devleti, Hollanda'daki ilk daimi temsilcisini 1859 yılında atamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasının ardından iki

ülke arasındaki bürokratik ilişkilerin temeli 1924 yılında imzalanan dostluk anlaşması ile atılmıştır. Türkiye ile Hollanda arasındaki ticari ilişkiler son yıllarda ciddi biçimde artmıştır. 2000'li yılların başlarında 2 milyar dolar seviyelerinde olan karşılıklı ticaret hacmi, 2000'lerin ortalarında 4 milyar dolar seviyelerine yükselmiş, 2007 yılında ilk kez 5 milyar dolar seviyesini aşmıştır. İlişkilerin en önemli boyutlarından birini Hollanda'da yaşayan yarım milyona yakın Türk oluşturmaktadır. Yarım yüzyıllık bir geçmişe dayanan ve bugün üçüncü kuşağa ulaşan Hollanda'daki Türk diasporası, hayatın her alanında giderek daha etkin hâle gelmektedir.

Fiziki ve Beşeri Özellikleri

Ülkenin hemen her tarafı düz ovalarla kaplıdır. Sadece güneydoğu uçtaki Limburg bölgesinde 300 metreyi aşan tepeler bulunur. Genel görünümün başlıca özelliği su ile karanın iç içe olması ve birbirini tamamlamasıdır. Aslında doğal çevre büyük ölçüde yapaydır. Çünkü

halk, her yanını kaplayan sularla yüzlerce yıldır sürdürdüğü mücadeleyi kazanmış ve yer yer denizden toprak elde etmiştir. Yüze şekillerinin sade bir görünüşte olmasının sebebi de budur. Deniz kıyısından içeri doğru girilirken önce kıyıdaki kumullarla karşılaşılır. İlk kumul şeridinin ötesinde ırmakların taşıdığı alüvyonlardan oluşan geniş ovalar yer alır. Böylece bir yandan alüvyonlar bir yandan insanlar tarafından doldurulan alanlar ülkeye yeni topraklar kazandırmıştır. Deniz seviyesinden birkaç metre aşağıda bulunan ve toplam yüzeyin %40'ını teşkil eden bu alanlara "polder" adı verilir.

İklim bakımından Hollanda, Batı Avrupa'nın okyanus iklimiyle Orta Avrupa'nın kara iklimi arasında bir geçit bölgesi oluşturur. Kuzeybatı Avrupa'nın öteki ülkelerinde görülen kuzey denizinin yumuşatıcı etkileri burada da hissedilir. Yıllık yağış miktarı ülkenin her tarafında 70 cm civarındadır ve bütün aylara düzenli bir biçimde dağılmıştır.

Hollanda, küçük arazisinden mümkün olduğu kadar çok ürün elde etmeye çalışan bir ülkedir. Bunun için fevkalâde ileri gitmiş metotlarla yüksek verimli tarım yapılır. Güneydoğudaki Limburg bölgesinde daha çok tahıl, yem bitkileri ve patates tarımı; orta kesimde ise meyvecilik, sebzeçilik ve dünyaca ünlü çiçek yetiştiriciliği yapılır. Kuzey ve kuzeybatıdaki polder alanlarında hayvancılık önem kazanmıştır. Hollanda'da beslenen inekler süt verimi bakımından dünyada birinci sırayı alır. Bunun sonucu olarak tereyağı, peynir ve diğer sütlü mâmullerin üretimi çok ileri gitmiştir ve bu ürünlerin dış satımlarından büyük gelir sağlanır. Diğer bir önemli gelir kaynağı da ileri teknolojiyle yapılan açık deniz balıkçılığıdır.

Endüstri kolları arasında gemi inşaatı birinci sırayı alır. En büyük tersaneler Rotterdam'dadır. Diğer önemli sanayi kolları ise demir çelik, uçak, makine, elektrikli araç yapımları, petrol tasfiyesi, kimyevi madde üretimi ve dokumacılıktır.

Tarihi ve Turistik Yerleri

Amsterdam

Hollanda'nın başkenti ve en popüler turistik şehirlerinden olan Amsterdam yaklaşık 850.000 nüfusa sahiptir. Birbirinden güzel turistik yerleriyle her yıl milyonlarca insan tarafından ziyaret edilmektedir. Etkileyici tarihi hazineleri, birbirinden güzel kanalları ve canlı atmosferiyle ünlü olan Amsterdam

kaliteli otelleri, restoranları, kafeleri ve eğlence mekânlarıyla da her zevke uygun destinasyonlardan biridir. Amsterdam'ın simgelerinden biri haline gelen Anne Frank Evi, şehrin en büyük parkı olarak piknik yapmak veya bisiklet sürmek için ideal bir adres olan Vondelpark, Amsterdam'ın ana meydanı olarak Kraliyet Sarayı gibi birçok tarihi binayı görebileceğin Dam Meydanı da şehrin en turistik noktaları arasında yer alır. Amsterdam'da onlarca müze, tarihi kilise, park ve turistik merkezi bisiklet kiralayarak kolayca keşfe çıkabilirsiniz. Bisikletlerin yanı sıra kanal turları ile şehri gezmek de turistlerin en sevdiği aktivitelerdendir.

Rotterdam

Hollanda'nın en hareketli liman şehri olan Rotterdam hem ülkenin en büyük şehri hem de Avrupa'nın en büyük limanlarından biridir. II. Dünya Savaşı sırasında büyük

bölümü yıkıldıktan sonra modern binalarla yeniden inşa edilen Rotterdam, kendine özgü kültürü ve görülmeye değer turistik yerleriyle milyonlarca turisti kendine çeken Hollanda şehirlerinden biridir. Rotterdam'da mutlaka uğranması gereken yerler arasında ise şehrin simgesi olan Markthal, çağdaş sanat eserlerinin sergilendiği Kunsthal, Rotterdam'ın simgesi haline gelen Erasmusbrug Köprüsü yer almaktadır. Rotterdam'ın en güzel panoramik manzarasını sunan bir kule olan Euromast'ta gezinirken en güzel fotoğraflarını çekebilir,

şehrin tarihi bir liman bölgesi olan Delfshaven'de ise keyifli yürüyüşler yapabilirsiniz.

Lahey

Hollanda'nın siyasi başkenti olmasının yanı sıra birçok uluslararası kuruluşa da ev sahipliği yapan Lahey, ülkenin en çok ziyaret edilen şehirlerinden biridir. Kraliyet şehri olan ve Bosch Sarayı ile Noordeinde Sarayı gibi pek çok etkileyici tarihi yapıyla dikkat çeken Lahey'de her bütçeye uygun oteller bulabilirsiniz. Gelişmiş bir ulaşım ağına sahip olan şehirde tramvay, otobüs ve metro-

nun yanı sıra bisiklet kiralarak da istediğiniz yere gitmeniz mümkündür.

Utrecht

Hollanda'nın orta bölümünde yer alan ve ülkenin 4. büyük şehri olan Utrecht hem büyük üniversite öğrencisi nüfusu hem de Amsterdam ile Rotterdam'a yakın olması nedeniyle oldukça hareketlidir. Yaklaşık 1,3 milyon nüfusa sahip olan Utrecht; kaliteli otelleri, resto-

ranları, kafeleri, mağazaları ve eğlence mekânlarıyla keşfedilmeye değer yerler arasındadır. Utrecht gezinizde ilk uğraman gereken yer ise şehrin simgesi haline gelen bir katedral kulesi olan Domtoren. Kulenin bulunduğu hareketli Domplein Meydanı da şehri gezmeye başlamak için en ideal adreslerden biridir. Utrecht'in kanal bölgesi olan Grachtengordel ise sandallarla yapılan kanal gezileri, çarpıcı manzaraları ve restoranlarının yanı sıra eğlence olanaklarıyla şehirde en çok uğranan yerleri arasındadır.

Rijksmuseum

Hollanda'nın ulusal müzesi olarak kabul edilen Rijksmuseum, Hollanda Altın Çağı'na ait geniş bir tablo koleksiyonunun yanı sıra devasa bir Asya sanatı koleksiyonuna da ev sahipliği yapmasıyla ünlü bir müzedir. 1800 yılında kurulan ve 2003 yılında yenilenen Rijksmuseum Hollanda'nın en çok ziyaret edilen müzesi olarak her yıl yaklaşık 2 milyon sanat tutkununu ağırlamaktadır.

Van Gogh Müzesi

Amsterdam'ın en çok ziyaret edilen yerlerinden biri olan ve dünyanın en büyük Vincent Van Gogh eser koleksiyonuna ev sahipliği yapan Van Gogh Müzesi'nin zengin koleksiyonunda 200'den fazla tablo, 500'den fazla çizim ve 700'den fazla mektup sergilenmektedir. 1973 yılında kurulan ve günümüzde her yıl 2 milyondan fazla insanı kendine çeken Van Gogh Müzesi Hollanda'nın da en çok ziyaret edilen müzeleri arasındadır. Van Gogh Müzesi'nin etkile-

yici koleksiyonunda Yıldızlı Gece, Ayçiçekleri, Patates Yiyenler, Van Gogh'un farklı dönemlerine ait otoportreler, ressamın son eseri olan Badam Çiçekleri, Arles'teki Yatak Odası ve Buğday Tarlası Kuşları gibi birçok paha biçilmez eseri yakından görme şansı bulabilirsiniz.

Anne Frank Evi

II. Dünya Savaşı sırasında Nazi'lerden saklanan Anne Frank ve ailesinin saklandığı evin müzeye çevrilmesiyle 1960 yılında ziyarete açılan Anne Frank Evi, UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer almakta ve her yıl yaklaşık 1,5 milyon insan tarafından ziyaret edilmektedir. Müzeyi gezerken Anne Frank ile ailesinin iki yıl boyunca saklandığı evin arka tarafındaki gizli bölme, Anne Frank'ın savaş sırasında tuttuğu günlük, Anne Frank'ın hayatı ve II. Dünya Savaşı hakkındaki sergileri inceleyebilirsiniz.

Dam Meydanı

Sadece Amsterdam'ın değil Hollanda'nın da en bilinen ve en hareketli meydanı olan Dam Meydanı, şehri keşfetmeye başlamak için en ideal noktalardan biridir. 13. yüzyıldan beri Amsterdam'ın merkezi olan ve her köşesi tarihi yapılarla süslenen meydanın ilk uğramanız gereken yer ise 17. yüzyıldan kalma bir şaheser olan Hollanda Kraliyet Sarayıdır. Kraliyet ailesinin Amsterdam'daki resmi ikametgâhı olan saray görkemli mimarisıyla meydana hemen dikkat çekmektedir.

Küp Evler

Hollanda'nın en bilinen simgesel yapılarından olan ve ünlü Mimar Piet Blom tarafından tasarlanan Küp Evler Rotterdam şehrinde bulunmaktadır. 45 derecelik açılı duran ve birbirine teraslarla bağlanan altıgen bölümlerden oluşan etkileyici yapı, 1984 yılında inşa edilmiştir. 38 küçük, 2 büyük küp olmak üzere toplam 40 evin bulunduğu yapıdaki bazı evler turistlere kiraya verilmektedir.

YEMEK KÜLTÜRÜ

Hollanda Peyniri

Hollanda'nın en meşhur lezzeti peynirleridir. O yüzden her köşe başında bir peynirci görmeye hazır olun! Üstelik bu peynir dükkanlarının içinde yapılış zamanına veya malzemelerine göre özel adlandırılmış envai çeşit peyniri tadabilirsiniz. Hollanda'nın en ünlü peynirleri gouda ve isli peynirleridir. Peynir seviyorsanız veya yakınlarınıza Amsterdam'a özgü bir şeyler götürmek isterseniz rengârenk ambalajlı peynirler veya yine bu dükkanlarda satılan peynir tahtaları güzel hediye seçenekleri olabilir.

Poffertjes

Bu minik lezzet topları eğer bir gün Hollanda'ya giderseniz denemeniz gereken tatlar arasında oldukça üst sıralarda yer almalıdır. Mayalı hamurdan yapılan bu tatlı kendi özel tavasında pişirilmekte ve servis edilirken üzerine tereyağı ve pudra şekeri konulmaktadır. Uğraşması zor gelebilir ama neredeyse her köşede bu lezzeti tadabileceğiniz dükkanlar ya da seyyar satıcılar bulabilirsiniz.

Krokot

Sokakta dolanırken karnınız ufaktan acıktıysa en güzel çözüm sokaklarda otomatlarda bile bulabileceğiniz birbirinden güzel ve lezzetli krokotlardır. Zevkinize göre istediğiniz çeşidini seçebilirsiniz. Bol karabiberli bir atıştırma olan krokot ısırıldığında sokaktaki herkesin dikkatini çekebilecek kadar çıtırır. Dışı bu kadar çıtırken içi de bir o kadar yumuşak ve homojen, kremi kıvamdadır.

Kibbeling

Mezgit ya da morina balığından yapılan mükemmel bir atıştırma daha! Beyaz etli mükemmel balıkların unlu bir karışıma batırılarak kızartılmasıyla yapılan bu lezzete sokaktaki satıcılarda rastlamak mümkündür. Porsiyonlar genelde oldukça iddialıdır. Ekmeksiz ve yanında verilen mayonezli soslara banılarak yenir. Kalorisi oldukça yüksektir fakat tadını aldıktan sonra kesinlikle pişman olmayacaksınız.

Stroopwafels

Bildiğimiz wafflenin daha küçük halinin içinde şurup gibi tatlı, yapışkan bir katman olmaktadır. Bol tereyağlı bir tatlı ve kahverengi şeker kullanılır. Sert gibi durur ama içindeki şuruptan dolayı yumuşaktır. Hemen her hediyelik eşya dükkanında, sokak köşelerinde veya markette bulabilirsiniz. Hollanda'nın en ünlü tatlılarından biridir.

Patat

Bir diğer tadabileceğiniz lezzet Hollandalıların "patat" dediği bildiğiniz kızarmış patatesdir. Tek farkı birazcık daha kalın ve soslu olmasıdır. Sokakta birçok yerde kâğıttan külahların içinde satılmakta ve sayısız sos seçeneği bulunmaktadır.

Haring

Hollandalılar ringa balığına 'haring' derler. Balık küp küp kesilip soğanların ve turşunun yanında çiğ yenir. Tuzla marine edilerek hazırlanan bir nevi bizim lakerdamız gibidir. Haringi ekmeekli veya ekmeeksiz tercih edebilirsiniz.

Kaynaklar

1-<https://www.insamer.com/tr>

2-<https://islamansiklopedisi.org.tr/hollanda>

3-<https://www.enuygun.com/bilgi/hollanda-da-gezilecek-yerler>

4-<https://yemek.com/hollanda-yemekleri>

Kemal GÜL
İnfaz ve Koruma Memuru
Konya Açık Ceza İnfaz Kurumu

Bir Seyyahın İslam Mimarisiyle Konuşması

Akşamın ilk ışıkları ufuk çizgisine vururken Selim, omzundaki eski deri çantasını düzeltilti. Gözlerini altın bir taç gibi parlayan Kubbetü's-Sahra'ya dikti. Bu, onun yolculuğunun yalnızca ilk durağıydı ve her taş her kemer her kubbe ona farklı bir hikâye fısıldayacaktı. Selim bir mimar değildi. Onun tutkusu taş ve ruhun konuştuğu bu zamansız eserleri anlamaktı. Gözleriyle gördüğünü kalemiyle yeniden canlandırmak bir medeniyetin ölümsüzlüğünü yazıya dökmek istiyordu.

Kudüs: Bir Kubbenin Sonsuzluğa Açılan Kapısı

Kudüs'teki Kubbetü's-Sahra, gökyüzüne meydan okuyan bir cesaretle duruyordu. Selim mermer zemine basarken her adımında bu yapının tarihini hissediyordu. Altın kubbe sadece bir mimari detay değil bir inanç bildirgesiydi. Geometrik desenler, sonsuzluğu resmeden hat yazıları ve her şeyden önemlisi bu yapının sessiz duruşu Selim'e bir mesaj veriyordu: "İnanç, sonsuz bir sanattır."

Kubbetü's-Sahra'nın merdivenlerinden inerken Selim, bu yapının sadece bir ibadet mekânı değil bir medeniyetin gökyüzüne doğru yükselme çabası olduğunu düşünmüştü. İnşa edenlerin elleri sadece taşları değil zamana meydan okuyacak bir ideali şekillendirmişti.

Şam: Emeviye'nin Kemerleri ve Dua Fısıltıları

Selim Şam'da Emeviye Camisinin avlusunda dolaşırken kendini bir rüyanın içinde buldu. Kemerlerin sadeliğiyle zarafeti bir araya getiren yapısı her şeyden önce bir huzur mekânıydı. Selim, caminin duvarlarına dokunduğunda taşların üzerinde geçen yüzyılların izini hissedebiliyordu. "Bu duvarlar sadece namaz için değil aynı zamanda bir medeniyetin kalbi için yükselmiş." diye düşündü.

Bağdat: Bilim, Sanat ve Spiralin Sırrı

Seyahat onu Bağdat'a götürdüğünde Samarra'daki spiral minare Selim'i adeta içine çekti. Selim minarenin döne döne yükselen basamaklarından çıkarken her adımında Abbasiler döneminin bilim ve sanatla iç içe geçmiş ruhunu düşündü. Bu minare insanın yaratıcılığının bir simgesiydi. Dönen merdivenler Selim'e sanki bir hikâye anlatıyordu: "Yükseldikçe daha fazlasını görürsün."

Granada: Elhamra'nın Yankıları

Elhamra Sarayına vardığında Selim'in hissettikleri artık sadece hayranlıktan öteye geçmişti. Bu sarayda akan suların sesi ona bir medeniyetin melodisini fısıldıyordu. Avlunun ortasındaki zarif çeşmeden akan her damla doğanın bir sanat formuna dönüştüğü hissini veriyordu. Sarayın süslemelerinde kullanılan her çizgi Selim için bir ilham kaynağıydı. Elhamra Selim'e İslam mimarisinin sadece ibadet değil aynı zamanda yaşamın bir parçası olduğunu hatırlattı.

İstanbul: Süleymaniye'nin Altında

Yolculuğunun son durağı İstanbul'du. Süleymaniye Camisine yaklaştıkça Selim'in adımları yavaşladı. Bu yapının görkemi, sadeliği ve dengesi Mimar Sinan'ın dehasını haykırıyordu. İçeri girdiğinde kubbenin altındaki boşlukta yankılanan sessizlik Selim'in kalbine işledi. "Burası sadece bir ibadet yeri değil insanın Allah'a yaklaşma vesilesidir." diye düşündü.

Kubbenin altındaki sütunları seyrederken Sinan'ın yalnızca bir mimar değil, bir şair bir mühendis ve bir filozof olduğunu anladı. Bu eser İslam mimarisinin zirvesi, taş ve ruhun mükemmel bir uyumuydu.

Zamansız Bir Mirasın Ardından

Selim bu yolculuğun sonunda gördüğü yapıların yalnızca taşlardan ibaret olmadığını her birinin bir medeniyetin ruhunu taşıdığını anlamıştı. Kudüs'ten İstanbul'a her yapı ona aynı mesajı vermişti: "İnanç ve estetik birleştiğinde zamanın ötesine geçen bir hikâye yazılır."

Selim eve döndüğünde bu yolculuğun anılarını yazıya dökmek için kalemini eline aldı ve defterine şu cümleleri yazdı:

"İslam mimarisi sadece bir sanat değil bir medeniyetin ruhudur. Taşlarla inşa edilmiş olabilir ama zamansızlık onun gerçek malzemesidir. Her kubbe her kemer her minare insanın Allah'a yükselme arzusunun bir yankısıdır."

Kamil KIRATLI

Öğretmen

Bilecik M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE RENKLİ BİR MİRAS

ÇİNİCİLİK

Çini, hamur haline gelen killi toprağın fırınlarda pişirildikten sonra birbirinden farklı şekil ve motiflerle bir renk cümbüşü şeklinde süslenmesi sonucu ortaya çıkan üründür. Çini sanatı, görenlerde eşsiz bir esere bakıyormuş duygusu uyandıran geleneksel Türk sanatları arasında yer almaktadır. Çini sanatı, camilerin veya eski yapıların içlerinde göz alıcı parlaklığıyla görenleri kendisine hayran bırakan sanatsal çalışmalar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çini sanatının tarihine bakıldığında bu sanat MÖ 3000 yıllarına dayanmaktadır. Ancak çini sanatının Türk kültürü içerisinde gelişimi ve değeri İslamiyet'in etkisiyle dini sanat eserleri ile birlikte meydana gelmiştir. Çini sanatı birçok ülkenin eserlerinde sanatsal etkiler bırakmıştır. Osmanlı Devleti'nde bu sanat yoğunlukla cami ve medreselerde kullanılmıştır. Bu da çini sanatının İslamiyet etkisi ile daha da geliştiğini göstermektedir. İznik Yeşil Cami Minaresi, Bursa Yeşil Cami ve Türbesinde, Çinili Köşkte, Yavuz Sultan Selim Cami ve külliyesinde çini sanatının güzel izleri yer almaktadır.

Çini sanatı; Karahanlı, Osmanlı ve Selçuklu mimari eserlerinin değişik-

mez bir parçası haline gelmiştir. Osmanlı Devleti'nin mimarilerinde İznik çinisinin kullanıldığı yapılan araştırmalarla görülmüştür.

Çini sanatı, içeriğinde farklı teknikleri barındırmaktadır. Bu farklı teknikler ile birlikte usta sanatçıların ellerinden eşsiz güzellikte ürünler çıkmaktadır. Türk kültürü içerisinde çini sanatı denildiğinde iki ilin ön plana çıktığı bilinmektedir. Bu iller İznik ve Kütahya'dır. Çini sanatında İznik, Kütahya, Eski Kütahya ve Yeni Kütahya çinileri yer almaktadır.

Belli bir zaman dilimine kadar Kütahya ile İznik çinilerinin birbirine benzer şekillerde ilerlediği söylenebilir. Zaman içerisinde ise her iki

“ Çinilerin süslemelerine genellikle dini inançları simgeleyen şekiller, bitkisel motifler ve hayvansal figürlerin işlendiği gözlemlenmiştir. Figürler farklı renk ahenkleri ile desenlere aktarılmaktadır.

“Çini kelimesine terminolojik olarak bakıldığında çini kelimesi Çin’e ait olan anlamına gelmektedir. Osmanlı Devleti’ne Çin’den gelen ürünlerin ve porselenlerin beğenilmesi ve yaygın olarak kullanılması sonucunda kültürümüz içerisinde yıllarca sürece ve kendini geliştirecek bir sanatın ismi olarak yerini almıştır.”

ilin de kendini geliştirip kendilerine has motif ve işlemlerle birbirinden ayrıştığı görülmüştür.

Türklerde çininin kullanım alanlarına bakıldığında, çiniyi iki farklı alanda gruplamak mümkündür. Duvar çinileri ve kullanım malzemeleri çinileri. Duvarlarda kullanılan çiniler genellikle Osmanlı döneminde yaygın olarak karşımıza çıkmaktadır. Sarayların ve camilerin duvarlarında beğeni toplayan çini sanatı yer almaktadır.

Çini Kelimesinin Terminolojisi
Çini kelimesine terminolojik olarak bakıldığında çini kelimesi Çin’e ait olan anlamına gelmektedir. Osmanlı Devleti’ne Çin’den gelen ürünlerin ve porselenlerin beğenilmesi ve yaygın olarak kullanılması sonucunda kültürümüz içerisinde yıllarca sürece ve kendini geliştirecek bir sanatın ismi olarak yerini almıştır. Yıllar geçtikçe kültürel birikimimiz içinde kaybolmadan ve kendini yenileyerek günümüzde de önemini korumaktadır.

Çini Yapımı
Çini sanatı en başta kum ve tebeşir gibi doğada rahatlıkla bulunabilen

ürünlerin harmanlanarak, karıştırılarak hamur haline gelmesiyle başlar. Hamurun kuruluk derecesi çini sanatı için önemli kriterlerden biridir. Çini sanatının icrasında önemli değerlerden birisi de sabırdır. El emeği ile bekleyerek, ince ince işleyerek gerçekleştirilen bir sanattır. Çini yapımı için uygun kuruluğa gelen hamura “astarlama işlemi” geçilir. Astarlama işleminin amacı hamurun beyaz renge kavuşmasıdır. Sonrasında hamur halindeki çiniler fırınlarda 24 saat boyunca pişirilir.

Seramik ve çini sanatının birbirinden farklı olduğu ortaya konulsa da aynı sanat ailesinden gelmektedir. Çini sanatının temelinde lüster, perdah ve sıraltı gibi farklı yapımlar bulunmaktadır. 16. yüzyıl itibarıyla çini ustaları tarafından yoğun olarak sıraltı tekniği kullanılmıştır.

Sıraltı Tekniği

Bu teknik ilk önce çamurun tarifine göre hamur haline getirilmesi ile başlar. Hamura şekil verilir. Daha sonrasında hamurun üzerine astar sürülerek kurutma işlemi gerçekleştirilir. Çini yapımına özel çini

fırınlarında pişirilen hamurdan pürüzsüz bir yüzey meydana gelir. Kâğıt üzerine farklı tekniklerle ustalar tarafından hazırlanan motifler kömür tozu aracılığıyla yüzeylere işlenir. Sonrasında motiflerin etrafları farklı renklerle boyanır. En son aşamada ise seramiklerin üzerleri sır ile kaplanır ve yüksek ısıda çini fırınlarında tekrar pişirilerek işlem tamamlanır.

Çinilerin süslemelerine genellikle dini inançları simgeleyen şekiller, bitkisel motifler ve hayvansal figürlerin işlendiği gözlemlenmiştir. Figürler farklı renk ahenkleri ile desenlere aktarılmaktadır. Renk uyumlarında beyaz veya lacivert arka fon bulunmaktadır. Beyaz fon üzerine figürlerin kırmızı, mavi, turkuaz, yeşil renklerle bütünleştirilmesi geleneksel çini sanatının vazgeçilmez eserlerini oluşturmaktadır.

Ülkemizde 4000-5000 arası çini ustasının var olabileceği bazı araştırmalarda ortaya atılmıştır. Çini ustaları içerisinde farklı isimlerle işleri ayrılan bölümler yer almaktadır. Hamura şekillendirme işlemlerini gerçekleştiren ustalara “çarkçı”

denilmektedir. Süsleme ve motif işleme tekniklerini gerçekleştirenlere “tahrirci”, motiflerin içlerini boyayanlara “boyacı” denilmektedir. Hamurların çini fırınlarında pişirilmesi işlemini gerçekleştirenlere ise “fırıncı” denilmektedir. Çini sanatının kapsamlı ve her bölümünün ince el emeği gerektirdiğini buradan anlayabiliriz.

İznik ve Kütahya illerinde geleneksel çini sanatı ile ilgili meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının olduğu gözlemlenmiştir. Bu kurumlar geleneksel çini sanatının korunarak gelecek nesillere aktarılması ve çini sanatının tanıtım ve reklamının yapılmasında önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir. Geleneksel el sanatları arasında sayılabilecek çini sanatının hem ülkemiz içerisinde hem de yurt dışında tanıtım ve satışı noktasında bu toplulukların öneminin oldukça fazla olduğu bilinmektedir. Bu topluluklar aynı zamanda sanatın gelişimi ve aktarılması anlamında çeşitli araştırmalar gerçekleştirmektedir.

Çinicilik sanatında bazı geleneksel sanatlar gibi ustadan “el almak”

anlamında sözlü bir gelenek mevcuttur. Ustasının el verdiği çini kalfası artık bir usta gibi reçeteleri bilmekte, çini sanatını layığıyla icra etmekte ve yeni çıraklar yetiştirme kabiliyetine sahip olmaktadır. Çini ustaları çırak yetiştirirken onlara sadece çini yapım ve işlemini öğretmezler. Aynı zamanda sabırlı olmayı, disiplinli çalışmayı ve uyumlu olmayı da alışkanlık haline getirmeye çalışırlar. Bu da çini eğitimine katılan kişilere o işin ustalığının yanında kişisel olarak da gelişimlerine katkı sağlayacaktır.

Geleneksel çini sanatı ülkemizde kuşaktan kuşağa bilgilerin ve ustalığın aktarılmaya çalışılması ile devam etmektedir. Her geleneksel sanat dalında olduğu gibi zamanla çini sanatına duyulan ilginin azaldığı görülse de tüm kültürel değerlerimize sahip çıktığımız gibi çini sanatına da sahip çıkarak kültürel havuzumuzda her zaman yer almasını sağlamalıyız.

Kaynaklar

1. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3271219>

2. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/105687>

3. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/geleneksel-ciniustaligi>

4. <https://www.turkishcrafts.com.tr/cini-sanati-nerdir-pmn8>

Abdullah KAYA

Uzman Öğretmen

Nazilli E Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu

TARİHE MAL OLAN BİR ORDUNUN HAZİN SONU

YENİÇERİ OCAĞI

Geçmişle gelecek bir köprüdür bugünden yarına uzanan. Tarih ise bu köprünün temel taşıdır bir toplumun bağlarını sıkı sıkıya tutup yaşatan. Tarihimizin arka sokaklarında unutilan onca olay vardır ki bugünüme ışık tutan. Bu parlıtlı sokaklarda kısa bir yolculuğa ne dersiniz?

Yıl: 1826

Yer İstanbul Yeniçeri Ocağı Kışlası

Namlular kışlanın önüne gecedен sessiz sedasız yerleştirilmişti. Her taraf karanlık ve sessizdi. Bir ölüm sessizliğine bürünmüştü sanki

imparatorluğun kalbi olan kadim şehir İstanbul. Gecenin ilerleyen saatlerinde top atışları ile gün aydınlanacak ve inanılmaz bir kıyım yaşanacaktı. Tarihe mâl olmuş bir ordu yine tarihe mâl olacak bir şekilde yok olacaktı! Peki, bu duruma nasıl gelinmişti?

Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesine çıkıp kuvvetlenerek büyümesinde, tarihi başarılar kazanıp asırlara meydan okuyacak bir güç olmasında en çok teşkilatçı ve güçlü askeri yapısı etkili olmuştur. Bu askeri teşkilatın kilometre taşı ise yeniçeri ocağıdır. Kuruluştan yükselişe, yükseliştен imparatorluğa her parlak zaferde her başarı hikâyesinde her kahramanlık destanında bizzat yeniçeri ocağının neferleri vardır.

Zaman öyle bir kavramdır ki her daim yaşanan güzel günleri ileriye götürmemektedir.

Zaman bazen gülen yüzleri ağlatır bazen muhteşem zaferler yerine ağır yenilgileri getirir. Bazen de makine gibi işleyen bir sistemi darmadağın ettirir. Yeniçeri ocağının makine gibi işleyen sistemi 16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren maalesef

bozulmaya başlamıştı. Zaferlerle harp meydanından ayrılan ordu artık ağır yenilgilere uğramaya başlamıştı. Bozulma sadece savaş meydanında değildi. Yeniçeri ocağı alımında usulsüzlükler ve deftere kayıtlı asker sayısı ile gerçekte var olan asker sayısındaki inanılmaz farklılıklar bozulmanın ne kadar büyük olduğunu göstermekteydi. Yeniçeri ocağına alınan ehil olmayan kişilerin halka yaptığı zulümler de cabası idi. Yeniçeri ocağının her bir yerinde inanılmaz bozukluklar baş gösteriyordu. Yeniçeri ocağında bu bozulma bununla kalsa bir nebze çözüm bulunabilirdi ama asıl sorun yeniçeri ocağının artık kendini devletin üstünde görmesiydi. Bu durum kanlı kıyıma gidecek kapıları aralayacaktı. İsteddiği devlet adamlarını göreve getirmeleri istemediği devlet adamlarını görevden el çektirmeleri yetmezmiş gibi sokak ortasında istemedikleri devlet görevlilerini öldürmeleri bardağa taşırان son damlalar. Yeniçeri ocağının bu pervasız tutumları daha da artacak ilk defa bir Osmanlı padişahı yeniçeri zorbanlarının elinde katledilecekti. Genç Osman'ın şehit edilmesi ise yeniçeri ocağının kapatılma nedenlerinden en belirgin olacaktı.

Osmanlı Devleti'nin yenilikçi padişahlarından olan III. Selim, yeniçeri ocağının yetersiz kalması ve başbozukluğu nedeniyle yenilik hareketlerine girişmiş ve Nizam-ı Cedid ordusunu kurmuştu. Bu

YENİÇERİ AYAKLANMASI

duruma öfkelenen yeniçerinin ileri gelenleri, meşhur kazanlarını yine kaldırmış ve başlayan Kabakçı Mustafa isyanıyla sultan tahttan indirilmişti. Bu durumu içine sindiremeyen ve yenilik taraftarı olan Alemdar Mustafa Paşa, emrindeki askerlerle İstanbul'a yürümüş tekrar III. Selim'i tahta çıkarmak için sarayın önüne gelmişti. Ama kadehin cilvesidir ki Alemdar Mustafa Paşa, o çok sevdiği padişahını tahta çıkarmak için teptiği onca yolun ardından III. Selim'in naaşıyla karşılaşmıştı. Durumun vahametini anlayan IV. Mustafa'nın emriyle III. Selim maalesef katledilmişti. Bu esnada başlayan karışıklıklar Alemdar Mustafa Paşa tarafından bastırılmış ve öldürülmesi planlanan ama bu karışıklık esnasında kaçırılarak hayatı kurtarılan II. Mahmud yeni Osmanlı padişahı olarak tahta çıkarılmıştı. Alemdar Mustafa Paşa ise sadrazam ilan edilmişti.

Sadrazam Alemdar Paşa, devrinin en kuvvetli kişilerinden biriydi. III. Selim'in katillerini tek tek cezalandıran Alemdar Paşa, ayanlarla "Sened-i İttifak" anlaşması yaparak merkezi otoritenin güçlendirilmesini sağladı. Başibozuk yeniçerinin ileri gelenlerini cezalandırdı. Bu hareketler yeniçeri ocağı ileri gelenlerinin Alemdar Mustafa Paşa'ya olan hincını daha da artırdı. Yeniçeri askerleri tarafından konağı basıldı. Son kurşununa kadar kahramanca direnen Paşa kendisinin katledile-

ceğini anlayınca ordudan herhangi bir yardımın da gelmemesi üzerine evindeki barut fıçısıyla kendisi ile beraber evini kuşatan tüm başibozuk eşkiya çetesini havaya uçurdu.

Bütün bu olaylar yenilikçi Padişah II. Mahmud'un yeniçeri ocağını kaldırma hareketlerini hızlandırdı. Padişah 18 sene boyunca bu anı bekledi. Siyasetini ilmek ilmek dokudu. Güvenilir adamlarını her yere yerleştirdi. Halkın ve ulemanın desteği olmadan bu harekete girişmek imkânsızdı. Devrin ileri gelenleriyle tek tek görüşerek kendi yanına çekti.

II. Mahmud yıllardır yaptığı hazırlıkların ardından "Eşkinci Ocağı" adlı yeni bir ordu kurarak onu Avrupalı tarzda yeni kıyafet ve teçhizatlarla talimlere çıkardı. Bütün bu olayların ardından yeni bir ordu kurulmasının geleceklere için tehlike olacağını anlayan yeniçeriler tekrar kazan kaldırdı. Başlattıkları isyan halk, ulema ve diğer askeri sınıflardan destek görmedi. Sancağı çıkarıp savaş kıyafetlerini giyen Sultan Mahmud halk tarafından büyük takdir gördü. Yeniçeri kışlarının olduğu "et meydanı" topa tutuldu. Binlerce yeniçeri askeri öldürüldü ve yakalanan elebaşları tek tek idam edildi. İstanbul'un yedi tepesine kadar top sesleri ve ölen askerlerin son çığlıkları duyuldu. 1826 yılında yaşanan bu olay tarihimize "Vakay-ı Hayriye" (hayırlı olay) olarak

geçti. Yeniçeri ocağı yerine "Asakir-i Mansurey-i Muhammediye" ordusu kuruldu.

Yeniçeri ocağının kaldırılması ve binlerce askerin öldürülmesi tarihimizde her ne kadar hayırlı olay olarak görülse de bu olay sonucunda Osmanlı Devleti'nin askeri olarak güçsüz kaldığını gören batılı devletlerin Osmanlı topraklarına saldırılarına, askeri donanmalarını yakmalarına ve Fransız İhtilalinden etkilenen azınlıkların isyan hareketlerinin hızlanmasına neden olmuştur.

İleri görüşlü ve yenilikçi bir padişah olan II. Mahmud yapacağı yeniliklerin önündeki en büyük engel olan yeniçeri ocağını kaldırdıktan sonra hızlı bir şekilde yenilik hareketlerine girişmiştir. Yaptığı ıslahat ve değişimlerle bugün ülkemizde yer alan resmi kurumların birçoğunun temellerini atmış ve idari teşkilatta yaptığı yeniliklerle ülke sınırları içerisinde iş ve işleyişin hızlanmasını sağlamıştır. Sultan II. Mahmud yenilikçi yapısı, yaptığı reform ve ıslahatlarla tarihimizdeki yerini almıştır.

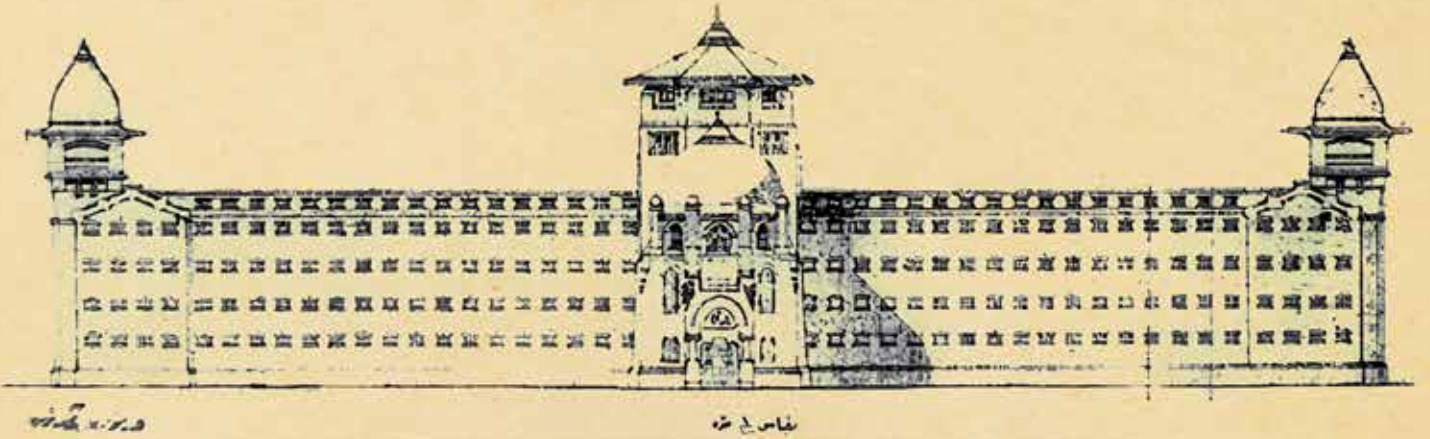
**“ II. Mahmut
Yaptığı ıslahat
ve değişimlerle bugün
ülkemizde yer alan
resmi kurumların
birçoğunun
temellerini atmış ve
idari teşkilatta yaptığı
yeniliklerle ülke
sınırları içerisinde
iş ve işleyişin
hızlanmasını
sağlamıştır.**

Dr. Burçin IŞİM

Müdür Yardımcısı

Bakırköy Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

YEDİKULE

HAPİSHANESİ

Bu sayımızda İstanbul'da inşa edilmesi planlanan Yedikule Hapishanesi projesinden söz edeceğiz. Araştırmalarımız neticesinde bununla ilgili iki adet proje belgesi bulduk. Birinci belgemiz birinci katı, ikinci belgemiz ise ikinci katı göstermekteydi. Öncelikle proje tarihi bizi 131 yıl önceye götürmektedir: 3 Şubat 1893. Gelin hep birlikte projeleri inceleyelim.

Her şeyden önce hapishane birçok binadan meydana gelmişti. Binalar birbirinden bağımsız şekilde tesis edilmişti. Öncelikle dış güvenlik duvarlarının hemen yanında inşa edilen binalardan başlayalım. İlk bina ve yanında oda şeklinde inşa edilen yer nizamiye dairesi idi. Yani dış güvenliği temin edecek askerlerin kaldığı yerd. Toplam sekiz odadan oluşan birinci katın girişinin hemen sağındaki 20 numaralı oda bir zabite (subay) tahsis edilmişti. 21 numaralı oda da bu zabitin dinlenmesi için yapılmıştı. Kanaatimizce bu hapishanenin güvenliğinden sorumlu en rütbeli subay odası idi. Binaya girdikten sonra soldaki oda ise beş adet zabite

ayrılmıştı. Yanındaki oda da onların istirahat odası idi. İki adet oda 25 numara ile yazılmıştı. 25 numaralı oda 22, 26 numaralı oda ise 24 askerinin istirahat edebileceği şekilde düzenlenmişti. Bu ana binanın hemen önünde bulunan iki küçük oda askerlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere inşa edilmiş mutfak ve ambardı.

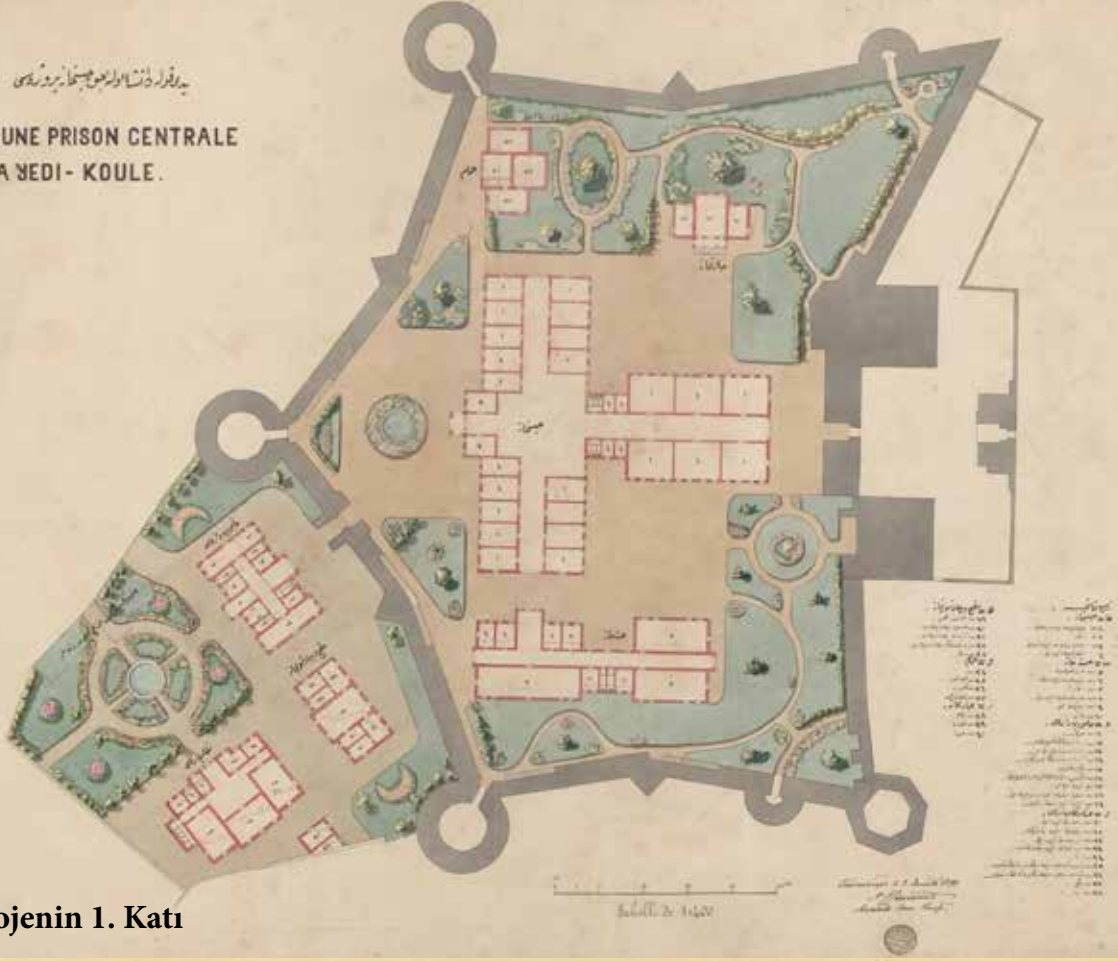
Nizamiye binasının ikinci katında beş oda vardı. 3 oda 19, 2 oda ise 20 olarak numaralandırılmıştı. 19 numaralı odalar 32, 20 numaralı odaların asker kapasitesi 24 olarak belirlenmişti. Bu kapsamda ikinci katta askerlere ayrılan odaların toplamı 144 kişilikti. Birinci katın mevcudu 68'di. Askerin tam kadro ile hazır bulunması durumunda bir zabıt komutasında beş zabıt ve 212 askerinin hapishanenin dış güvenliğinde görevlendirileceği anlaşılmaktadır. Hemen yanındaki bina ise matbah (mutfak) ve çamaşırhane idi. Burada toplam 7 oda vardı. 29 numaralı oda diğerlerine göre daha büyüktü ve mutfak olarak tasarlanmıştı. Mutfağın yanında yer alan 30 numaralı üç oda ise hapishane çamaşırhanesi idi. Yanında

bulunan 31 numaralı oda jandarma 32 numaralı oda ise nizamiye askerlerine ait çamaşırhane olarak düzenlenmişti. 33 numaralı oda ambardı. Bu bina tek katlıydı.

Hapishanenin içerisine girmeden önce karşımıza çıkan bina "memurin binası" olarak adlandırılmıştı. 10 odadan ibaret olan birinci katta 11 numara ile gösterilen holün hemen solundaki 12 numaralı oda "mer'iy-ül hâtır mahkûm odası" olarak yazılmıştı. Başka bir deyişle sözü geçen itibarlı bir mahpus için tahsis edilmişti. 16 numaralı oda ise "mahkûm ve mevkûfların isticvablarına mahsus oda" olarak tevsim edilmişti. Kısacası hükümlü ve tutukların soruşturma kapsamında ifadelerinin alınması için böyle bir odaya yer verilmişti. 18 numara ile bahsedilen 4 adet küçük oda tek kişilik mahpus odaları olarak tasarlanmıştı. 19 numaralı yer ise 30 kişilik odalar olarak tanzim edilmişti. Anlaşılmaktadır ki içeride bulunan ana hapishane binasından başka memurin binasında da mahpusların kalması için odalar oluşturulmuştu. Maalesef projede bu ayrımın nedeni belirtilmemiş-

پروژه دژات مرکزی استانبول
 PROJET DUNE PRISON CENTRALE
 A JEDI - KOULE.

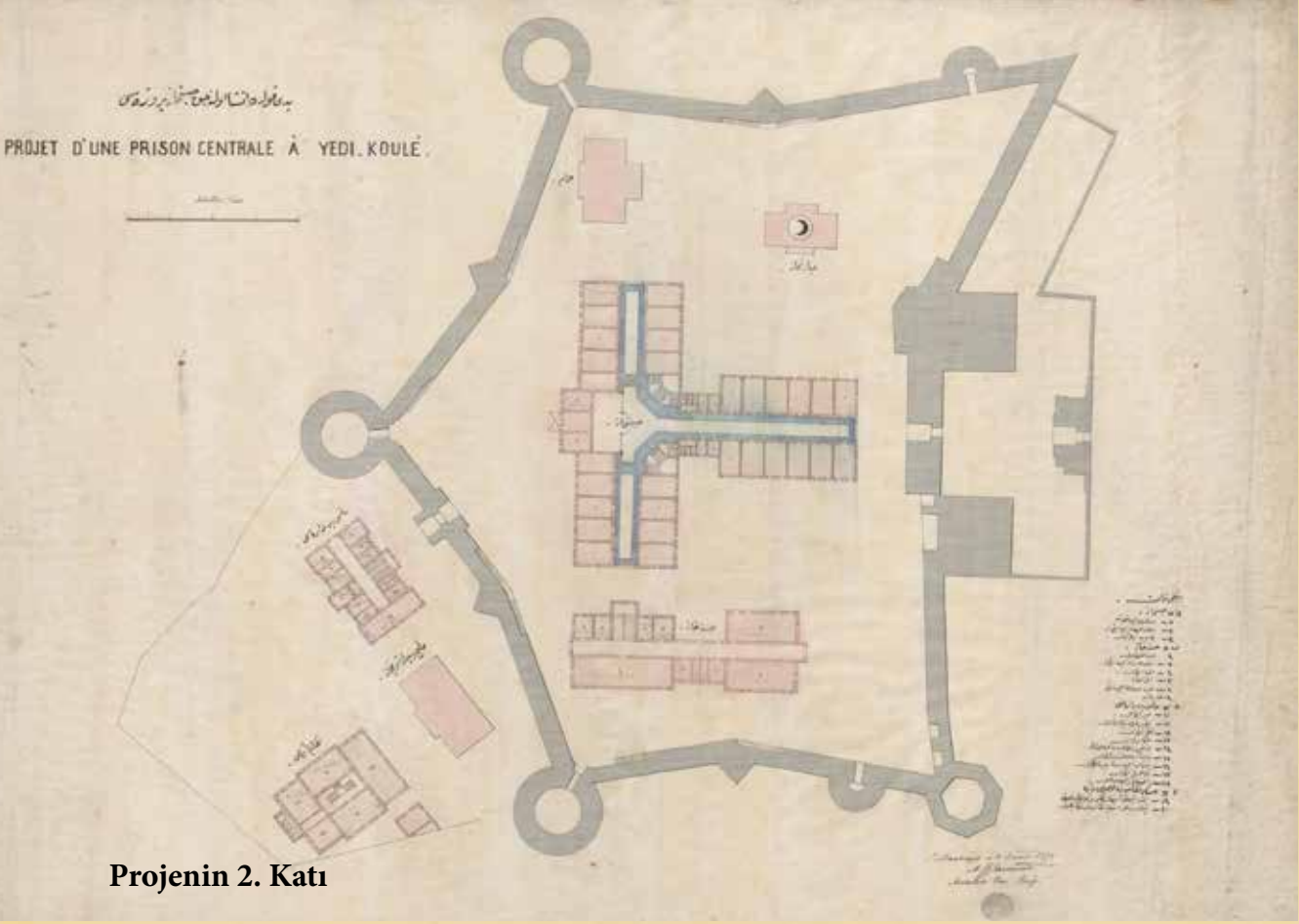
Projenin 1. Katı

tir. Ancak aklımıza birkaç yorum gelmektedir. Bunlardan birincisi ve en kuvvetlisi iyi halli olan mahpuslar idari katta ve dış nizamiyede istihdam edilmekteydi. İkincisi salıverilmesine az süre kalanlar burada bekletilmekteydi.

İkinci katta ilk karşımıza çıkan özel bir sekreteryaya bölümü ile ayrılmış 10 numara ile gösterilen yer müdür odası idi. Yanında bulunan oda da müdür odası olarak düzenlenmişti. Diğer odalar polis komiseri odası, kalem odası, etibba odası (doktor), hizmetçi odaları, 20 kişilik gardiyan odası ve iki kişilik ser gardiyan odası idi. Görüldüğü üzere burası idari kat binası idi. Burada dikkatimizi çeken bir husus bugünden farklı olarak hem polislerin hem de jandarmanın hapisane dış güvenliğinde yer almasıdır. Bu binanın hemen karşısında peyzajı iyi tasarlanmış ortasında mini bir havuzu bulunan yeşil bir alan görülmektedir. Ancak

bu yeşil alanda çizgileri belirtilmiş olan yerde dükkânlar vardı. Onun için buraya "istimlaki lazım gelen dükkânlar" ibaresi yazılmıştı. 131 yıl önce çizilen projede çevre düzenlenmesinin ayrıntısına kadar girilmesi bir asırdan daha fazla süre geçtikten sonra başka bir gözle bakma fırsatına erişen bizlere projeyi yapanların takdir edilmesi gerektiğini hatırlatmaktadır. Sadece çevre düzenlenmesinde yeşile özen gösterilmemiş mutfak/çamaşırhane bölümü ile memurin dairesini arasına alan hilal simgeleri projenin bir Türk/İslam eseri olduğunu net bir şekilde vurgulamıştır. Giriş kapısından içeri girdikten sonra bizi oldukça geniş bir sahaya yayılmış binalar bütünü karşılamaktaydı. İlk büyük bina hapisane idi. 30 odadan oluşan hapisaneye girişte büyük bir hol vardı. Giriş kısmında sağ ve soldaki 3 numaralı iki oda jandarma ile gardiyanlara ayrılmıştı. Biraz ilerledikten sonra yine hem

Binanın hemen arkası ibadethane bölümüydü. Burada büyük bir hoşgörünün timsali vardı. Çünkü farklı inanışlara saygı duyulmuş ve bina buna göre dizayn edilmişti. 28 numaralı oda yani ortada bulunan yer cami idi. Hemen solundaki 29 numaralı oda kilise yapılmıştı. Sağdaki 30 numaralı oda ise havra idi.

Projenin 2. Katı

sağda hem de solda bulunan ve 2 numara ile gösterilen 4 adet oda ise ambardı. 1 numara ile gösterilen 16 adet oda ise “Amele mahpusları için iş mahalleri” olarak adlandırılan atölye ve imalathanelerin bulunduğu yerlerdi. Holü geçtikten sonra 4 numaralı 4 adet oda tek kişilik odalardı. 4 adet oda ise boş bırakılmıştı. İkinci kat ise 10’ar kişilik hükümlülere ait odalardan oluşmaktaydı. Dolayısıyla hapishanenin mevcudu 300 kişiden ibaretti. 2 numara ile gösterilen giriş kısmının üstünde yer alan oda gardiyanlara aitti. Bu katta da alt katta olduğu gibi tek kişilik odalar vardı. Böylece toplamda 8 adet tek kişilik oda mevcuttu. İkinci kata merdivenler ile çıktıktan sonra mavi renkle gösterilen ve hapishaneyi sarmalayan bir yol düzeneği vardı. Buradan anlaşılabilir ki hapishaneyi çevreleyen bu koridorun ortası boş bırakılmıştı. Kısacası katlar arasında duvar örülmemişti.

Hapishanenin solunda 4 odadan ibaret hamam vardı. Bu binanın hemen arkası ibadethane bölümüydü. Burada büyük bir hoşgörünün timsali vardı. Çünkü farklı inanışlara saygı duyulmuş ve bina buna göre dizayn edilmişti. 28 numaralı oda yani ortada bulunan yer cami idi. Hemen solundaki 29 numaralı oda kilise yapılmıştı. Sağdaki 30 numaralı oda ise havra idi. Bu büyük bir medeniyet göstergesi idi. Hamam ve ibadethanenin çevresi yeşil alan olarak düzenlenmişti. Hamam ve ibadethane tek katlı idi.

Hapishanenin sağında hastane yer almıştı. Toplam 9 odadan oluşmaktaydı. Hasta odaları 5 numaralı odalarda gösterilmişti. 6 numaralı oda münferit hastalar için yapılmıştı. Büyük olasılıkla bulaşıcı hastalık teşhisi konan hastaların diğer şahıslara hastalığı bulaştırmasının önüne geçmek için böyle bir

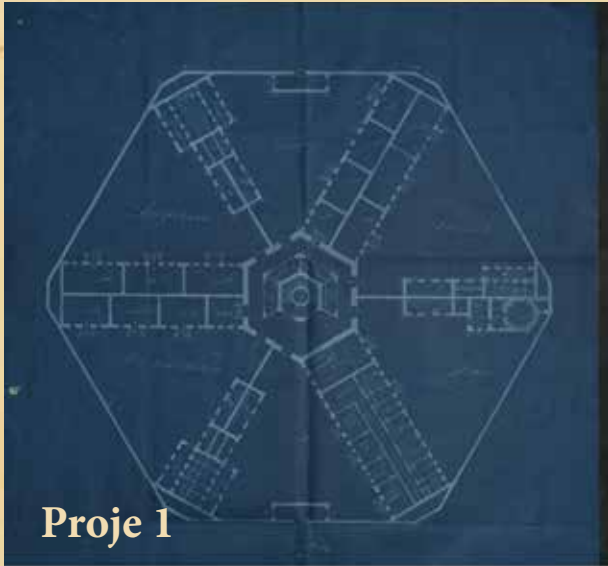
Her iki belgede projenin sağ tarafında verilen numaraların karşısında binaların hangi amaca hizmet edeceğinin yazıldığını görmekteyiz. Bu projeler bize tıpkı günümüzdeki gibi ceza infaz kurumlarının modern ve rehabilitasyona uygun şekilde yapılmak istendiğini kanıtlamaktadır.

ayırma gidilmişti. Başka bir ihtimal ise daha ağır hastalar burada tedavi edilmekteydi. 7 numaralı oda ambara ayrılmışken 8 numara hasta bakıcılarının odasıydı. 9 numaralı oda ihtiyat odası, 10 numaralı oda banyo idi. İkinci kat birinci katla aynı şekilde yapılmışken farklı olarak ikinci katta doktor ve eczane odası vardı. Son olarak hapishanenin dış duvarlarının üzerinde devriye atabilmek amacıyla duvar kenarlarında merdivenler görülmektedir. Jandarmaların devriye atması için düzenlendiği anlaşılan bu duvarların köşelerinde daireler çizilerek firarlara karşı kontrol mekanizması oluşturulmuştu. Bununla birlikte hükümlülerin hapishaneye girişleri, sevkleri veya tahliyelerinin bu kapıdan yapılması da başka bir ihtimal olarak değerlendirilmelidir.

Tüm bunlar ile birlikte her iki belgede projenin sağ tarafında verilen numaraların karşısında binaların hangi amaca hizmet edeceğinin yazıldığını görmekteyiz. Bu projeler bize tıpkı günümüzdeki gibi ceza infaz kurumlarının modern ve rehabilitasyona uygun şekilde yapılmak istendiğini kanıtlamaktadır. Günümüzdeki açık ceza infaz kurumu modellerine benzediği görülen bu projede onu günümüzden ayıran en önemli noktası dış güvenlik duvarlarıdır. Proje içerisinde usul ve kaidelere yer verilmemiştir. Ancak bu projeye bakılarak mahpusların en azından gündüzleri odalardan dışarı çıkmalarına müsaade edildiği ve büyük bir bahçede günün geçirilmesine izin verildiği kanaati ağır basmaktadır.

Her şeye rağmen atölyelerin fazla olması üretime verilen önemi göstermektedir. Birçok binadan oluşan başka bir ifade ile kampüs tertibatında tesis edilmesi planlanan hapishanenin içinde hastane olması hamam bölümü, ibadethane gibi ayrı binalar teşekkül ettirilmesi son derece kıymetlidir. İbadethane kısmında cami, kilise ve havranın ayrı ayrı düzenlenmiş olması insana ve inancına verilen saygının bariz bir tezahürüdür. Büyük bir medeniyet olmanın en güzel ve anlamlı örneğidir. Hapishane kampüsünün içinde peyzajın dahi ayrıntılarıyla tasarlanmış olması rehabilitasyonun ehemmiyetini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Geçtiğimiz sayıda Ankara'da yapılması hedeflenen hapishane projesinden bahsetmiştik. Bu yazımızı Osmanlı arşivinden temin ettiğimiz Ankara hapishanesinin krokisini ve dış görünüşünü sizlerle paylaşarak bitirmek istiyorum. Yeni yapılacak hapishanenin planı oldukça dikkat çekicidir. Altıgen şeklinde yapılması planlanan hapishanenin Proje 1'de görüldüğü üzere iki kapısı mevcuttur. Ankara hapishanesinde iki boyutlu bu plandan başka bir de hapishanenin dış yüzünü gösteren bir çizim yapılmıştır. Proje 2'de Türk-İslam sanatının bariz örnekleri görülmektedir.

*Bu yazımızda kullanılan terminolojik terimler "Tarihi Belge" niteliği taşıdığından dolayı aynen yayınlanmıştır.

Tuğçe DEMİRKIRAN

Sağlık Memuru

Erzincan Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

KANATLANAN HAYALLER

UMUDUN GÜCÜ

“Unutma Red, **umut iyi bir şeydir belki de en iyisi. Ve iyi şeyler **asla ölmez.**”**

Geçenlerde izlediğim bir filmde hayatın zorlukları ile mücadele eden bir grup insanın umut arayışının konu alındığı hikaye ve replikler beni çok etkiledi. Filmde hayatın zorluklarıyla mücadele eden bir insanın özgürlük ve umuda dair verdiği mesajlar evrensel bir yankı uyandırıyor. Bu eser özellikle bir repliğiyle hafızalarımıza kazınmıştı: *“Unutma Red, umut iyi bir şeydir belki de en iyisi. Ve iyi şeyler asla ölmez.”* bu söz sadece bir film repliği değil aynı zamanda yaşama tutunmanın, direnmenin ve çaresizliklerle başa çıkmanın özüydü aslında.

Ceza infaz kurumlarında görev yapan bir sağlık memuru olarak bu replik bana umut kavramının ne denli önemli olduğunu her gün yeniden hatırlatıyor. Çalışma ortamımız bireylerin hayatlarında zorlu bir dönemden geçtiği belki de hayatlarında vermiş oldukları en kötü kararlarının bedelini ödedikleri bir yer. Ancak bu ortamda bile umut ışığı hiçbir zaman kaybedilmemesi gereken bir unsur. Umut, sadece hükümlüler için değil biz görevli personel için de şartların zorluğu karşısında moral ve motivasyon kaynağıdır.

Aydınlık Yol: Umudun Hükümlüler Üzerindeki Etkisi

Ceza infaz kurumları bir nevi ikinci şansın yaşandığı yerlerdir. Hükümlüler için bu ortamda umut geleceğe dair bir bağlantı kurmalarını sağlar. Sağlık memuru olarak tanık olduğum çok sayıda hikâyeye umudun bu bağlantıyı kurmadaki kritik rolünü ortaya koyuyor. Bir hükümlünün rehabilitasyon sürecine gönülden katılabilmesi, tedavi ve eğitim programlarından fayda görebilmesi çoğu zaman sahip olduğu umut hissiyle doğrudan ilişkilidir. Umut vadeden hikâyelere şahitlik etmek yaptığımız işin anlamını daha da derinleştiriyor. Bir hükümlünün yeniden hayata kazandırıldı-

ğını, topluma geri döndükten sonra başarılı bir birey haline geldiğini görmek umut kavramının ne denli çok şeyi değiştirebildiğini bizlere gösteriyor.

Personel Olarak Umud ve Motivasyon

Zaman zaman bizler de görevlerimizin zorlukları karşısında umudumuzu kaybetmeye yaklaşıyoruz. Ancak umut bizim de bir iş ışığıdır. Her gün hükümlülere sağlık hizmeti sunarken sadece fiziksel yaralarını değil ruhsal yaralarını da iyileştirme sorumluluğunu üstleniyoruz. Bu yolda kendi motivasyonumuzu koruyabilmek adına umuda sarılıyoruz.

Görevim gereği insanlara sadece tedavi sağlamakla kalmayıp onların iyileşme sürecine şahitlik ediyor ve bazen sadece bir tebessümle bile onlara destek olabiliyorum. Bu, büyük bir fark yaratabilir. Meslek hayatımın ilk yıllarında bir hükümlü tedavisi sırasında bana bir çocukluk anısını anlattı. Gözleri dolmuştu ama sonunda gülümseyerek “Burada bunu hatırlayabileceğimi hiç düşünmezdim.” dedi. O an sadece fiziksel bir tedavi değil ruhsal bir iyileşmeye de vesile olduğumu anlamış bu süreçten sonra mesleki tecrübemin hangi istikamete evrileceğine dair bir yol haritası da çizmiştim kendime. Basit bir sohbetle bile birinin kalbine umut serpiştirebilmek inanılmaz bir hissi ve hedefim bu hissi uzun yıllar yaşamak olmalıydı. Bir hükümlünün yüzünün güldüğünü görmek şaşırtıcı derecede motive edici olabilir. Çünkü o anda küçük bir umut tohumunun filizlendiğini fark edebilirsiniz.

Yaşamın Vazgeçilmez Işığı Umud
Ünlü Yazar Orhan Pamuk Yeni Hayat romanına “Bir kitap okudum hayatım değişti.” cümlesiyle başlar. Filmde geçen “Unutma Red, umut iyi bir şeydir, belki de en iyisi. Ve iyi şeyler asla ölmez.” repliğiyle

belki Orhan Pamuk kadar keskin bir değişiklik gerçekleştirmedi hayatımda ancak meslek hayatımın her anında bana yol gösteren bir ışık oldu. Ceza infaz kurumları gibi çetin şartlarda dahi umut hem hükümlülerin hem de bizlerin hayata tutunmasını sağlayan bir çapa görevi görüyor.

Bu nedenle umut sadece bir kavram değil yaşamın vazgeçilmez bir parçasıdır. Unutmayın umut her zaman vardır, onu kaybetmediğiniz sürece hiçbir karanlık sonsuza dek sürmez. Her yeni gün bu mesajı yeniden hatırlamak ve yaymak için bir fırsat. Umudla kalın...

“ Meslek hayatımın ilk yıllarında bir hükümlü tedavisi sırasında bir çocukluk anısını anlattı. Gözleri dolmuştu ama sonunda gülümseyerek “Burada bunu hatırlayabileceğimi hiç düşünmezdim.” dedi.

Nurgül AÇIKGÖZ

Psikolog

İnegöl Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

İÇİMİZDEKİ GÜÇ

İnsan psikolojisi; tarih boyunca filozoflar, bilim insanları ve sanatçılar tarafından araştırılmış ve hayranlıkla incelenmiştir. Psikolojik araştırmalar bireylerin karşılaştıkları zorluklara nasıl adapte olduklarını, travmaları nasıl aştıklarını ve içsel potansiyellerini nasıl keşfettiklerini anlamamıza olanak tanımıştır. “İçimizdeki güç” kavramı, insanların zorlu yaşam koşullarında bile dayanıklılık gösterebilme ve yeniden büyüebilme kapasitesini ifade etmektedir.

İçsel Güç Nedir?

İçsel güç; bireyin kendi duygusal, zihinsel ve sosyal kaynaklarını etkin bir şekilde kullanarak zorluklarla başa çıkma yeteneğidir. Bu güç, çoğu zaman farkında olmadığımız bir şekilde yaşamımızın her alanında bize destek olur. Travmatik bir

olaydan sonra yeniden toparlanmak, olumsuz duygulara rağmen bir hedefe ulaşmak için mücadele etmek veya kayıplardan sonra yeni yollar çizmek bu gücün somut örnekleridir.

Psikolojik Dayanıklılık ve İçsel Güç

Araştırmalar psikolojik dayanıklılığın (rezilyans) içsel gücün en önemli bileşenlerinden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Dayanıklılık, kişinin stresli durumlarla başa çıkma ve bunlardan öğrenerek büyüme kapasitesidir. Psikolojik dayanıklılığı artıran faktörler ise şunlardır:

Kendini Tanıma: Bireyin güçlü ve zayıf yönlerini bilmesi zorluklarla başa çıkmada önemlidir.

Duygusal Farkındalık: Kendi duygularını tanıyan ve onları yöneten bireyler kriz anlarında daha etkin kararlar alabilir.

Sosyal Destek: Aile, arkadaşlar veya topluluklar tarafından sağlanan destek bireyin içsel gücünü artırır.

Hedef Belirleme: Anlamli hedefler belirlemek ve onlara ulaşmak için kararlı adımlar atmak bireyin motivasyonunu güçlendirir.

İçsel Gücün Kaynakları

İçimizdeki güç genetik mirasımızdan çevresel koşullara, deneyimlerimizden öğrenme süreçlerimiz kadar birçok faktörden etkilenir. Ancak en önemlisi bireyin kendisine olan inancı ve kendini geliştirme arzusudur. Bu güç şu temel kaynak-

“Umarım ki seni şaşırtacak şeyler yaşarsın. Daha önce hiç hissetmediğin şeyler hisseder farklı bakış açıları olan insanlarla tanışırsın. Umarım gurur duyacağın bir hayatın olur. Eğer öyle olmadığını anlarsan en baştan başlayacak gücü bulursun. Çünkü bu sende, içindeki güçte var.”

İNSAN PSİKOLOJİSİNİN SINIRSIZ POTANSİYELİ

larla beslenir:

1. Kendine İnanç: “Yapabilirim” düşüncesi içsel gücün temel taşıdır. Bu inanç bireyin sınırlarını aşmasına olanak tanır.

2. Olumlu Düşünce: Olumsuzluklar içinde bile fırsatlar görebilmek bireyin motivasyonunu ve gücünü artırır.

3. Öğrenme ve Büyüme: Her deneyim bir öğrenme fırsatıdır. Hatalardan ders çıkarabilmek içsel gücün sürekli büyümesini sağlar.

İçimizdeki Gücü Keşfetmek ve Geliştirmek

İçsel gücün farkına varmak bireyin kendi potansiyelini gerçekleştirme yolculuğunda atacağı ilk adımdır.

Bu süreci destekleyecek bazı öneri

ler şunlardır:

• **Meditasyon ve Mindfulness:** Zihni sakinleştirerek anda kalmak bireyin kendi gücünü keşfetmesini kolaylaştırır.

• **Hedefler Belirlemek:** Küçük ama anlamlı hedefler belirleyerek adım adım ilerlemek bireyin özgüvenini artırır.

• **Olumsuz İnançları Yeniden Yapılandırma:** “Yapamam” veya “yeterince iyi değilim” gibi sınırlayıcı düşünceleri sorgulamak ve değiştirmek önemlidir.

• **Bağ Kurma:** İnsanlarla anlamlı bağlar kurmak bireyin sosyal desteği hissetmesini sağlar.

İçimizdeki güç çoğu zaman fark etmediğimiz bir hazine gibidir.

Zor zamanlarda dayanıklılığımızı artıran, bizi motive eden ve yaşamımıza anlam katan bu güç hepimizin içinde saklıdır. Bu gücü keşfetmek ve geliştirmek bireyin kendi potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirmesinin anahtarıdır.

Son olarak yazımızı Benjamin Button filminden bir replikle bitirelim. *“Umarım ki seni şaşırtacak şeyler yaşarsın. Daha önce hiç hissetmediğin şeyler hisseder farklı bakış açıları olan insanlarla tanışırsın. Umarım gurur duyacağın bir hayatın olur. Eğer öyle olmadığını anlarsan en baştan başlayacak gücü bulursun. Çünkü bu sende, içindeki güçte var.”*

Unutmayalım ki insanın en büyük zaferi kendi içindeki gücü keşfedip onu anlamlı bir şekilde kullanabilmesidir.

Barbaros Hayreddin KESKİN
İnfaz ve Koruma Memuru
İstanbul Anadolu Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

ULUSLARARASI İLİŞKİLERİN YUMUŞAK YÜZÜ

KAMU DİPLOMASİSİ

Uluslararası ilişkilerde devletler arası diplomatik faaliyetlerin yerini günümüzde kamuoyunu da içerisine dâhil eden yeni bir diplomasi anlayışı yeni bir uluslararası ilişkiler bakışı almaktadır. Bu yeni diplomasi kavramı 'kamu diplomasisi' olarak literatürdeki yerini almaktadır. Kamu diplomasisi tanımsal olarak yumuşak güce dayanan, sivil toplum temelli,

kamuoyu odaklı diplomasi tarzını ifade etmektedir. Bilgi iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ve kitle iletişim araçlarının gelişimi kamu diplomasisinin temel dinamiklerini oluşturmaktadır.

Kamu diplomasisi, klasik diplomasinin yetersiz kaldığı sivil alanda ve yeni araçlar bakımından öne çıkmaktadır. Sivil alana yönelik diplomat olmayan aktörler üzerin-

den diplomasi yürütülmesi yönüyle kamu diplomasisi klasik diplomasiden ayrılmaktadır. Hatta bu nedenle kamu diplomasisi, sivil diplomasi ve kravatsız diplomasi olarak da nitelendirilmektedir. Diplomasi kavramını da sert ve soğuk zeminde yumuşak ve esnek bir zemine taşımaktadır.

Savaş ortamlarının uluslara getirdiği askeri, ekonomik, sosyal ve

psikolojik yıkımın büyüklüğü kamu diplomasinin önemini artırmaktadır. Bu nedenle günümüzde ulusların temel diplomasi aracı haline gelmiştir. Kamu diplomasisinde amaç doğru iletişim teknikleri ve stratejilerle başta kamuoyunu etkilemek, ülke hikâyesi ve politikalarını anlatabilmektir.

Kamu diplomasisi kültür faaliyetleri, spor organizasyonları, ulus markalama modelleri, bilimsel çalışmalar, insani yardım kuruluşları ile yürütülebilmektedir. Bu alanlarda şüphesiz en etkin kullanım alanı kültürel diplomasi olarak düşünülmelidir. Spor, resim, müzik, edebiyat, afet yardımları, dil ve dil öğretimi, din, moda, tarih, sinema gibi oldukça geniş bir etkinlik alanı bulunan kültürel diplomasi bu sayede kamu diplomasi uygulayıcılarının da özellikle ehemmiyet verdiği bir yöntemdir.

Ülkemiz de bu yeni diplomasi anlayışını benimsemekte ve etkin kullanımı için çeşitli kuruluşlar ve organizasyonlar oluşturmaktadır. Kurumsal ve organizasyon olarak TRT World, Yunus Emre Enstitüsü, TİKA, Maarif Vakfı, Kızılay, AFAD, TEKNOFEST, TÜBİTAK, TÜSİAD, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk

Diyanet Vakfı kamu diplomasisinin uygulayıcısı olarak ülkemiz açısından başlıca çalışmalar yürüten oluşumlardır. Sporcular, bilim insanları, sanatçılar elde ettikleri uluslararası başarılar ile kamu diplomasisine katkı sağlayabilmektedir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve Bakanlıkların koordinasyonu ile kurumların programları desteklenmekte kamu diplomasisi faaliyetlerinin hızlı ve etkin şekilde yürütülmesi sağlanmaktadır.

Sonuç olarak devletlerin klasik diplomasi faaliyetlerinin yanında kamu diplomasisi ile siyasi, sosyal ve kültürel açıdan tanıtımı kolaylaştırmakta, itibarı artırmakta, ön yargılar yıkılabilmekte ve tüm kamuoylarıncı görünür hale gelebilmektedir. Devletlerin dış politikalarını halkla ve uluslararası toplumla etkileşim yoluyla destekleyerek kültürel ve toplumsal bağlar kurmalarını sağlamaktadır. Uluslararası ilişkilere empati kavramını dahil etmekte böylece kamuoyları arası köprü kurarak barışçıl bir iletişim diline katkı sağlamaktadır.

Kaynaklar

1. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. (2022). Türkiye'nin Yumuşak Güç Enstrümanı Olarak Kültürel Diplomasi ve İletişim.
2. Ekşi, M. (2016). Kamu Diplomasisi, Ankara Kriz ve Siyaset Araştırmaları Merkezi.
3. Ekşi, M. (2023). Klasik Diplomasiden Kamu Diplomasisine Yeni Yöntem ve Araçlar. Nobel Yayınları.

“ Kamu diplomasisi kültür faaliyetleri, spor organizasyonları, ulus markalama modelleri, bilimsel çalışmalar, insani yardım kuruluşları ile yürütülebilmektedir. Bu alanlarda şüphesiz en etkin kullanım alanı kültürel diplomasi olarak düşünülmelidir. Spor, resim, müzik, edebiyat, afet yardımları, dil ve dil öğretimi, din, moda, tarih, sinema gibi oldukça geniş bir etkinlik alanı bulunan kültürel diplomasi bu sayede kamu diplomasi uygulayıcılarının da özellikle ehemmiyet verdiği bir yöntemdir.

Ferhat ÇELİKER

Öğretmen

Van Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

DALGIÇLIĞIN EVRENSEL HİKÂYESİ

DENİZİN KALBİNE YOLCULUK

“İnsanoğlu hayal ettiği birçok şeyi teknoloji ve bilim sayesinde gerçekleştirmiştir. Uzayı izlerken mutlaka oraya gitmeyi hayal etmiş ve en sonunda hayallerine kavuşmuştur. Uzaya gitmek kadar deniz ve okyanus dipleri de farklı sebeplerden insanoğlunun ilgisini çekmiştir. İnsanların geçimini sürdürmeleri amacıyla başlayan su altı avcılığı, değişen zamanın gerekliliği neticesinde farklı bir boyuta ulaşmıştır. Suyun altını keşfetmek, avlanmak, denizin zenginliklerine ulaşmak gibi sebepler insanların su altında uzun süre kalabilme isteğini artırmıştır.

Duvar Yazıtlarında Dalgıç Resmi
“Haftalarca kıyıda durup okyanusun renginin açık yeşilden koyu maviye aniden değiştiği ve 1200 kulaç uçuşunu işaretlediği yere baktım. Sonunda artık bu cazibeden daha fazla kaçınmadım; o deniz altı uçuşunun kenarının neye benzediğini görmem gerekiyordu.” Doğa Bilimci, Fotoğrafçı, Yazar Gilbert Klingel bu sözleriyle su altı merakına yenik düşmüş ve 80 pound (36,29 kg) kurşun ağırlıkla yüzeyden bir hava pompasına bağlı uzun bir hortumla Bahamalarda okyanusun dibine inerek bir ahtapotu gözlemlemiştir.

İnsanoğlunun nefesini tutup suya ilk kez ne zaman daldığı bilinmemektedir. Asurlardan kalma duvar yazıtlarında rastlanılan dalgıç motifleri, su altı dünyasına olan

ilginin ne kadar uzun zamandan beri süregeldiğinin bir göstergesidir. MÖ 5000 yıllarına ait resimlerde su altında hayvan derilerinden yapılmış tulumlar içindeki havayı soluyarak avlanan Eski Yunan dalgıçlar betimlenmiştir. Antik Yunan Filozofu Aristoteles, Makedonya Kralı Büyük İskender’in camdan yapılmış bir dalgıç çanıyla bir tekneden aşağı indiğini yazmıştır. Büyük İskender, MÖ 332 yılında kuşattığı Tyre Limanı önündeki su altı engellerini temizleyen dalgıçları denetlemek için bu camdan yapılmış dalgıç çanını kullanmıştır.

Bu hikâye birçok kez anlatılmış ve olayın tasvirini gösteren çizimler dahi yapılmıştır. İlkel ama devrim niteliğinde bir fikir olan dalgıç çanı kavramı eski zamanlara kadar uzanır. Bir dalgıç çanı basit bir prensiple çalışır. Şöyle ki bir konteyner suya

batırıldığında hava içeride sıkışır ve içerideki kişinin kısa bir süre nefes almasına izin verir. Aristoteles'in yazıları bu tür aletlere atıfta bulunarak Antik Yunanistan'da kullanıldığını göstermektedir. Dalgıçlar bu çanları su altı istasyonları olarak kullanırlar. Hazinesi toplamak veya görevleri yerine getirmek için dışarı çıkmadan önce birkaç nefes alırlar ve daha fazla hava için zile geri dönerlerdi. Sanat, bilim ve hümanizm çağı olan Rönesans dalışta da yenilikçi kavramlar ortaya

amaçlar tarafından yönlendirilen su altı keşiflerinde bir artışa tanık olmuştur. Sonuç olarak geleneksel dalış çanından daha fazla serbestlik ve esneklik sunan dalış çözümlerine acil bir ihtiyaç olduğu bu dönemde bağımsız su altı solunum cihazının (SCUBA) ilk yinelemeleri ortaya çıkmıştır. Avrupa'nın dört bir yanındaki mucitler, havayı hortumlar aracılığıyla dalış kasklarına gönderen ve dalgıçların başlangıç noktalarından daha uzağa gitmelerine ve daha derine dalmalarına

veren bir cihaz olan Aqualung'u geliştirmiştir. Bu devrim niteliğindeki buluş dalgıçları yüzeye olan bağlarından kurtararak bugünkü bildiğimiz dalış ekipmanına zemin hazırlamıştır. Bu keşiflerin neticesinde özgürce keşfetme yeteneği ile daha önce ulaşılamayan su altı dünyaları aniden erişilebilir hale gelmiştir.

Çağdaş Zamanlarda Dalış Sporü

Dalışın besin aramak için geçici dalışlar yapan insanlardan adrenalin tutkunu insanların yaptığı spora dönüşmesinde son teknolojiyle donatılmış aletlerin icat edilmesi, insan yaratıcılığının ve keşfetme isteğinin etkisi büyüktür. 20. yüzyılın ikinci yarısında rekreasyonel dalışın yükselişi 21. yüzyılda katlanarak büyümeye tanık olan dalış turizminin yolunu açmıştır. Büyük Set Resifinin canlı mercan bahçelerinden Baltık Denizi'ndeki gizemli batıklara kadar dünyanın dört bir yanındaki dalış alanları önemli turistik yerler haline gelmiştir. Dalış sporunun 'iz bırakma' vurgusu gelecek nesiller için su altı dünyasını korumaya yönelik birçok tedbirin öncüsü durumundadır.

Türkiye, yüzlerce dalış merkezi ve eşsiz su altı zenginlikleri sayesinde dünyanın en iyi serbest dalış merkezlerinden birine sahiptir. Yerli ve yabancı sporcular ile su altı meraklıları Türkiye'de çeşitli noktalarda donanımlı ve serbest dalışlar gerçekleştirebilmektedir. Turizmi sportif etkinlikle birleştiren 254 dalış merkezi şu anda aktif olarak yerli ve yabancı dalış meraklılarına hizmet vermekte olup Akdeniz 83 dalış merkeziyle bu alanda en yoğun bölgedir. Kaş, Kemer, Çanakkale, Fethiye, Ayvalık, Antalya, Mersin ve Bodrum en çok ilgi gösterilen dalış noktaları olarak öne çıkarken Van Gölü'ne olan ilgi de her geçen gün artmaktadır.

Kaynaklar

1. Anadolu Ajansı
2. Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu
3. TRT Spor

çıkarmıştır. Bu dönemin armatürleri arasında Leonardo da Vinci, es-kizleri ve potansiyel dalış aparatları üzerine notlarıyla öne çıkmaktadır. Fikirlerinin çoğu yaşamı boyunca hiç meyve vermemiş olsa bile su altı keşiflerinin yarattığı zorluklara dair keskin bir anlayış sergilemiştir. Yüzeyle bağlı hava tüplerinden daha iyi itiş gücü için tasarlanmış perdeli eldivenlere kadar Leonardo da Vinci'nin hayalleri gelecekteki mucitler için ilham kaynağı olmuştur.

Bilim ve Ticaretin Su Altı Keşiflerine Etkisi

19. yüzyıl, bilimsel merak ve ticari

olanak tanıyan elle çalıştırılan hava pompaları geliştirmişlerdir.

Dalışın Modern Çağı

20. yüzyıl esas olarak bir adamın katkıları nedeniyle dalış için dönüştürücü bir çağ başlatmıştır. 80'ler dönemine damgasını vuran Kaptan Cousteau, Calypso adlı gemisiyle "Yaşayan Deniz" belgeselinde deniz altının farklı güzelliklerini, bilmediğimiz diyarları keşfetmiş ve hatta dalgıç elbisesini arkadaşıyla icat ettiğini bize anlatmıştır. Mühendis Émile Gagnan ile ortaklık kuran Cousteau, dalgıçların hava beslemelerini yanlarında taşımalarına izin

Baycan ALTINGÜN
İnfaz ve Koruma Başmемuru
Nazilli E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

B SINIFI EHLİYETLE MOTOSİKLET Kullanmak

10 Şubat 2024 tarihine kadar B sınıfı ehliyete sahip sürücüler 49 cc'ye kadar olan motosikletleri herhangi bir ek işleme gerek kalmadan kullanabiliyorlardı. Daha büyük motor gücüne sahip motosikletleri kullanmak için de sırası ile A1 (11kw ya da 14 hp'ye kadar), A2 Sınıfı ehliyet (12-35 kw ya da 16-47 hp arası) A sınıfı ehliyet ise (36 kw ya da 48 hp üzeri) ve tüm motosikletleri kullanabilirler.

10 Şubat 2024 tarihinde 32456 Sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan yönetmelik ile B sınıfı ehliyetine sahip sürücüler artık 125 cc'ye kadar olan motosikletleri kullanabileceklerdir.

Fakat bu kullanım daha önce 49 cc için verilen kullanım hakkı kadar özgür değildir. 49 cc mopedleri kullanabiliyorken 125 cc'ye kadar olan motosikletleri B sınıfı ehliyete sahip sürücülerin doğrudan kullanamayacakları İçişleri Bakanlığı tarafından açıklanmıştır. Peki, B sınıfı ehliyete sahip bir sürücü nasıl 125 cc'ye kadar olan motosikletleri kullanabilir? Bunun için kanun çıkarıcılar 4 ana şart belirlemiştir. Yasa çıktığında B ehliyeti olup 125 cc'ye kadar olan motosikletlere binen sürücülere yapılacak trafik kontrollerinde "Yetersiz Ehliyet Kullanmaktan" haklarında cezai işlem uygulanacaktır.

B sınıfı ehliyete sahip sürücüler gerekli şartları yerine getirdikten sonra ehliyetlerini değiştirmeden artık 125 cc'ye kadar olan motosikletleri kullanabileceklerdir. Bu şartlar:

1. En az 2 yıllık B sınıfı ehliyete sahip olmak.

2.5 yıl içinde sürücü belgesi geri alınmamış olmak.

3. Gerekli sağlık şartlarını taşımak (sürücü adayları için gereken şartlar).

4. Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek kurallar ve süre içerisinde direksiyon eğitimi alıp direksiyon sınavında başarılı olmak.

Bu 4 şartı yerine getiren sürücüler ehliyetlerini değiştirmeden sisteme işlenen şerh ile artık 125 cc'ye kadar motosiklet kullanabileceklerdir. Ancak unutulmamalı ki bu düzenleme sadece kişisel kullanım için geçerlidir. Ticari faaliyetlerde kullanılan motosikletler bu düzenleme kapsamına alınmamıştır.

Trafikte güvenli bir sürüş için motosiklet kullanıcılarının ehliyetleri kapsamında araçları kullanması, bunun için yetkilendirilmiş sürücü kurslarından gerekli direksiyon eğitimlerini alması oldukça önemlidir. Özellikle motosiklet kullanırken kişisel güvenlik ekipmanlarını kullanmak can güvenliğimiz için hayati önem taşımaktadır. Bu ekipmanları kask, mont, pantolon, dizlik, dirseklik, ayakkabı, sırt korumaları ve eldiven olarak sıralayabiliriz. Hepinize güvenli sürüşler dilerim. Unutmayalım ki kurallar hepimiz için.

Kaynak: <https://www.icisleri.gov.tr/b-sinif-ehliyetle-122cc-motosiklet-kullanabilecekler>

Günümüzde araç sürücüleri kullandıkları taşıtlar için sürücü belgesi yani ehliyet almak zorundadırlar. Kullandığımız taşıtın cinsine, motor gücüne ya da vites çeşidine göre ehliyet çeşitleri bulunmaktadır.

Şehir içi ve kısa mesafeli kullanımda genelde en çok kullanılan araçların başında motosikletler gelir. Motosiklet; satın alma maliyetinin düşük olması, yakıt tüketiminin otomobillere göre daha az olması ve park etme bakımından avantajlı olması sebebiyle tercih edilmektedir. Normal koşullarda motosiklet kullanabilmek için A, A1 ya da A2 ehliyete sahip olmamız gerekmektedir. Zamanla çıkan yasalar ile motosiklet kullanımı bu ehliyetler dışında otomobil ya da benzeri araçları kullanan kişilere de hak olarak tanınmaktadır.

Hamdi ÖLMEZOĞLU

Psikolog

Denizli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

SOSYAL MEDYA

BEN HARIÇ HERKES MUTLU HİSSİ

Son zamanlarda fazlasıyla duyduğum yakınma cümlelerinden birisi “Ben hariç herkes mutlu.” tabii bunun en büyük nedenlerinden biri başta Instagram olmak üzere sosyal medya platformları. En güzel restoranlarda yemek yiyenlerin en güzel tatil yerlerini gezenlerin, arkadaşlarıyla sürekli eğlenen insanların hikâyelerine veya gönderilerine fazlasıyla maruz kalabiliyoruz sanal alemde. Peki, herkes paylaştıkları kadar mutlu mu? Mesela, *eşyle kusursuz bir ilişkileri mi var veya iş hayatlarında hiç mi stres yaşamıyorlar?* Elbette herkesin bir şekilde zihnini meşgul eden aşmak istediği sorunlar, stres kaynakları mevcut ama kimse bir yakınıyla tartıştıktan sonra ağlarken veya üzgün halleriyle ilgili paylaşımlar yapmıyor.

Hayatımızdaki sorunlara ek olarak sosyal medyada “mutlu” paylaşımları görmek ben hariç herkes mutlu fikrine kapılmamıza neden olabiliyor. Amacım sosyal medyayı tamamen kötülemek değil veya sosyal medyadan uzak durun noktasına söz götürmüyorum. Ancak bu tarz paylaşımların perde arkasını da görebilmek ve herkesin

birtakım sorunlara sahip olduğunu bilmek daha gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Sosyal medyadaki bu durum “ördek sendromu” kavramıyla açıklanıyor. Nasıl ki suda giden ördeğe baktığınızda sakince ve hiç çaba sarf etmeden ördeğin yüzdüğünü görürsünüz ancak gerçekte suyun altında makine edasıyla çalışan ayakları vardır. Aynı şekilde bizler de lüks restoranlardaki pahalı yemeklerin arkasındaki çubuk krakerleri, gülümseyen pozların arkasındaki hayal kırıklarını, göz yaşlarını göremiyoruz.

Psikolojide olmak istediğimiz kişi “ideal benlik”, sahip olduğumuz şu anki benlik ise “gerçek benlik” olarak tanımlanır. Bu kavramları iki küme şeklinde hayal edecek olursak bu kümelerin kesişim noktası ne kadar fazla olursa hayattan beklentilerimizi o kadar karşılayabiliyoruz demektir. İşte burada işlevsel olmayan sosyal medya kullanımı bu iki küme arasındaki mesafeyi açabilir.

Son olarak şunu da eklemek gerekir ki sonsuz mutluluğu elde etmeye çalışmak beyhude bir çaba olacaktır. Onun yerine tüm duyguların hayattan birer parçalar olduğunu

bilmek, mutluluk kadar doğal hisler olduğunu kabul etmek hayata karşı farkındalığımızı artıracaktır.

“Psikolojide olmak istediğimiz kişi ideal benlik, sahip olduğumuz şu anki benlik ise gerçek benlik olarak tanımlanır. Bu kavramları iki küme şeklinde hayal edecek olursak bu kümelerin kesişim noktası ne kadar fazla olursa hayattan beklentilerimizi o kadar karşılayabiliyoruz demektir.”

Kaynak: https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001413

Şirin Ceren GÖMLEKSİZ
Uzman Öğretmen
Eskipazar Açık Ceza İnfaz Kurumu

Carl Gustav Jung

NEDİR BU? **ARKETİPLER** BİZENASIL **SESLENİRLER?**

Psikoloji literatürüne Jung aracılığı ile kazandırılan arketip kavramı; insanların algılarını sistemleştiren, bilinçte bulunan örgütlenmeleri düzenleyen, değişim ve gelişimi sağlayan yapılar bütünü olarak tanımlanabilir. Jung'a göre kolektif bilinçaltının kavrayış biçimlerine "arketip" denilmektedir. Gölge, öz, persona, animus ve anima olmak üzere beş türünden bahsedilmektedir. Bilge, anne, kahraman, kâşif vb. Jung'ın arketip kişilerindedir. Doğum, ölüm, yeniden doğma, dev, toprak ana, güçlülük, sihir, çocuk, kahraman, hilebaz vb. imgeler; silah ve yüzük gibi insana özgün imgeler ve güneş, ay, ırmak, hayvan ve ateş gibi doğal objeler arketiplere örnek gösterilebilir. Psikolojik ve sosyal durumlara, şablonlara, rollere karşılık gelen bir tür örnek tip olarak da tanımlanabilir.

Kolektif Bilinçaltı

Arketipler evrenseldir. İnsanlar doğaları gereği bazı temel durumlarla karşılaşır ve arketip imgelerine sahip olurlar. Örnek vermek gerekirse hangi yüzyılda doğmuş olursa olsun hangi coğrafyada doğmuş olursa olsun hangi dili kullanmış olursa olsun tüm insanlar; *anne, baba, koruyucu, kahraman, korkutucu canlılar, karanlık, soyut inançlar, mucizeler, savaşçı, otorite, bilgelik, şifa, öğretmen, irade vb. arketiplere sahiptir.* Kolektif bilinçaltına göre karanlıktan korkmak, sürüngenlerden korkmak vb. kuşaklar boyu aktarılan bir bilinçtir. Bu bilinç biyolojik ve kültürel yollarla bizlere aktarılır.

Örneğin, yılanan korkmamız için bir yılan saldırısına uğramamız gerekmez. Jung bu durumu kuşaklar boyunca şimdiye taşınan içgüdü formları olarak da tanımlamaktadır. Jung'a göre arketipler doğal nöropsişik merkezlerdir ve kalımsal olarak atalardan kişilere

geçer. İnsanların yaşam evrelerinin bir düzenleyicisi, şablonu olarak da değerlendirilebilir.

Arketipler insan algılayışlarına, arzu ve ikna edilebilme potansiyellerine etki edebilmektedir. Günümüzde birçok alanda insanların sahip oldukları arketiplerden yararlanılmaktadır. Örneğin, siyaset, tüketici profili değerlendirme, reklam sektörü vb. iletişim stratejilerinin belirlenmesindeki önemi üzerinde durulmaktadır. Araştırmalar iletişim ve ikna stratejilerinde bu temel kalıplardan yararlanmanın pozitif etki ettiğini kanıtlamaktadır. Arketiplerin insanların meslek seçimi, karar verme süreçleri üzerindeki etkileri oldukça fazladır.

Arketipsel Sembolizm ve Masallar
Psikoloji bilimi, insanlığın anlama ve anlamlandırma ihtiyacına kaynaklık eden bir bilim dalı olarak da görülebilir. Bu açıdan değerlendirildiğinde psikoloji arketipsel sembolizmi; insanları anlama, hayatı bir

mit bir masal metni gibi incelemede kullanılmaktadır. Konuyla ilgili yapılan bilimsel araştırma ve çalışmalar ışığında rüyalar, mitler, masallar vb. ortak içerik olarak değerlendirilmiş ve analistleri rüyaları, analiz ederek kadim bilgilere ulaşma noktasında motive etmiştir. Kolektife ulaşmak adına bu bilinç dışı anlatı türlerine ulaşılmaya çalışılmaktadır. Masallar ve diğer sözel anlatı türleri, halk inanışlarının temelinde var olan ruhu ve insanların düşüncülerine yansıyan kolektifi vurgulamaktadır.

Bir Varmış Bir Yokmuş...

Doğduk, sesler duyduk. İnsanlık tarihinde de önce sözler var oldu. Mitlerin oluşmasından sonra ortaya çıktığı düşünülen masallar çocukluğumuzda ulaştı kulaklarımıza. Bir çocuğu uyutmanın çok ötesinde halk kültürü öğelerinden olan masallar, insanlığa ışık ve insanlığı uyandırma aracı olarak da görüldü. Onlarla kolektif bir bilincin sesleri ulaştı bize.

"Arketipler, insanı ataları gibi dav-

ranmaya iten zihinsel tecrübelerin önceden var olan belirleyicileridir.” demiştir Schultz. Atalarımızdan aldığımız fiziksel benzerliklerin ruhsal olarak da devralındığına kanaat getiren bu açıklama bizde var olan kültürel belleğin ve kodların ataların yaşamlarından izler taşıdığını göstermektedir.

Arketipler doğru kullanıldığında güçlü bir eğitim aracı yanlış kullanıldığında ise bir kalıp yargı kaynağı olabilir. Bir sonraki sayımızda arketiplerin doğru ve yanlış kullanımları ile olumlu ve olumsuz etkileri üzerinde duracak yetişkin dünyasındaki yansımalarını açıklamaya çalışacağım. Keyifli okumalar dilerim.

Kaynak: T.C. Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi "Carl Gustav Jung'da Arketip Kavramı ve Bilinç-Bilinçdışı İle Olan İlişkisi" Meltem Bektas

“**Arketipler, insanı ataları gibi davranmaya iten zihinsel tecrübelerin önceden var olan belirleyicileridir.”** demiştir Schultz. **Atalarımızdan aldığımız fiziksel benzerliklerin ruhsal olarak da devralındığına kanaat getiren bu açıklama bizde var olan kültürel belleğin ve kodların ataların yaşamlarından izler taşıdığını göstermektedir.**

A.Gül Aşık DÖNERGÖZ

Psikolog

Kayseri Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

HAYATIN İÇİNDEN

Mutlu Yıllar

Yılbaşı denilince çocukluk yıllarını hatırlayan var mı? Bacasından tüten dumanıyla sıcak evler, lapa lapa yağan karın sessiz huzuru, simli yılbaşı kartpostallarının büyü... Sokakları kestane kokusu sararken sofraları mandalina tatlandırır. O gün televizyon başında izlenen özel programlar, ailecek geçirilen keyifli saatler... Birçoğumuzun zihninde eski yılbaşılara dair bu gibi sıcak sahneler canlanır.

Yeni yıl belki de “yeni” kelimesinin verdiği umutla hep heyecanla karşılanır. Yeniliklerin getireceği güzelliklere inanarak, coşkuyla kapılarımızı açarız. Eski anılarımızı hatırlarken o samimi ve içten duyguların yeni yılda ruhumuzu sarıp sarmalamasını dileriz.

Hayatımızda bir şeylerin bitip yenilerinin başladığı, bir şeylerin değiştiği, yeni kararların alındığı anlardır yılbaşı zamanları. Yılbaşı zamanlarında yeni kararlar alırken bir yandan da bir öncekileri gözden geçirir, neyi değiştirip neyi değiştiremeyeceğimize bakarız. Yeni yıllar hayatımızda hoşumuza gitmeyen şeyleri değiştirme, eksiklerimizi tamamlama, hedeflerimizi gerçekleştirme ve kendimizi geliştirebilmenin fırsatı olan zamanlardır. Her yeni yılda yeni kararlar alır, belki

birazını uygular, birazını unuttur ya da uygulayamayız. Bu yıl da yine kararlar alacağız yine bazılarını uygulayıp belki bazılarını ertesi gün hatırlayamayacağız.

Yeni Yılda Aldığımız Kararları Nasıl Hayata Geçirebiliriz?

İlk olarak kendimize gerçekten neyi istediğimizi neye ihtiyacımız olduğunu sormak ve bunları nasıl uygulayabileceğimizin cevabını alabilmek gerekir.

Yeni yıl hedeflerimiz; sağlıklı olmak, başarılı olmak, hobilerimize zaman ayırmak ya da daha başka özel hedefler olabilir. Bu belirlediğimiz hedeflere ulaşabilmek için alt hedefler belirlemeli ve bu hedefleri gerçekleştirmeye çalışmalıyız. Yani sadece sağlıklı olmayı istemek genel bir hedef olabilir. Ancak sağlıklı olmak için gereken beslenme, spor gibi alt hedefleri uyguladıkça hedeflerin gerçekleşeceğine dair motivasyon artar. Böylelikle istenilen hedefin devamlılığı da bu şekilde sağlanmış olur. Yeni yılda istediklerimizi gerçekleştirmek için neler yapmamız veya nelerden vazgeçmemiz gerektiğini belirlemeliyiz. Eğer aldığımız kararları nasıl uygulayacağımızı bilmemize rağmen harekete geçmiyorsak bu durum suçluluk, başarısızlık ve umutsuzluk gibi hoş gitmeyen durumları da beraberinde getirebilir. Yani istediğimiz ve ihtiyacımız olan şeyleri nasıl yapacağımızı bilmemize rağmen isteklerimizi hayata ge-

çiremeyip ertelememiz durumunda kendimize karşı nazik olmamız ve erteleme ya da unutmaya eğiliminde olduğumuz anları fark etmemiz gerekir. Bu durumda kararlarımızı gözden geçirip görmezden gelmek ve ertelemek yerine durmak, fark etmek ve esnek olmak yararlı olacaktır. Jon Kabat-Zinn’in dediği gibi “Zihnimiz sürekli geleceği düşündükçe yaşamdan keyif almak güçleşir. Zihin anda kaldığı her an beden sakin ve rahat olur.”

*“Her gün bir yerden göçmek ne iyi
Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak
ne hoş!*

*Dünle beraber gitti cancağızım
Ne kadar söz varsa düne ait
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.”*

Mevlana Celaleddin Rumi

Uzun zamandır yapmak istediğiniz ve ertelediğiniz şeyleri fark edip harekete geçeceğinize, kendinizi bulacağınız, yenilikleri hissedeceğinize mutlu ve huzurlu bir yıl geçirmeniz dileğiyle.

Mevlana Celaleddin Rumi’nin de dediği gibi “Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.”

GEÇEN YILDAN ARDA KALAN

*Gel otur da anlatayım bu
dünyanın ahvalini
Bir de benden dinle bugün
insanlığın ruh halini
Sabır deyip dış sıkarak her
gün kanatıp dilini
Emekten nasır bağlayan eller
şefkate muhtaçtı.*

*Dert edinip yavrusunu,
canımı dişine takmış
Ne âleme muhtaç etmiş ne de
ortada bırakmış
Allah'ı sığınak bilip bütün
gemileri yakmış
El açıp şükür dilenen diller
şefkate muhtaçtı.*

*Aşk peşinden koşar oldu
kendini maşuk sananlar
Hâlbuki çıt çıkarmazdı gönlü
aşk ile yananlar
Şıpsevdi gelip geçici sevgilere
aldananlar
Bülbüle hasret gittiler güller
şefkate muhtaçtı.*

*Tarlasına tohumları bin bir
dua ile ekip
Eline geçen bir dalı sünnettir
diyerek dikip
Bereket bekledi rabbinden
sessizce içini çekip
Damla damla gökten inen
seller şefkate muhtaçtı.*

*Hicranlı gözyaşı döktü, ayrı
kaldı sevdiğinden
Saadetten bihaberdi hüznün
aktı kirpiğinden
Bir gün isyan eylemedi
dermanını bildiğinden
Yar teninden haber veren
yeller şefkate muhtaçtı.*

*Sabahın seher vaktinde yüce
divanda dik durup
Ümitsizliğe son verdi türlü
türlü hayal kurup
Bir ok çekip sadağından
şeytanı alnından vurup
Yalnız Rahman'a bükülen
beller şefkate muhtaçtı.*

*Göç eyledi öz yurdundan evi
otağı bıraktı
Doğup, yetip büyüdüğü
cadde sokağı bıraktı
Canını ancak kurtarıp çoluk
çocuğu bıraktı
Mazlum mağdur coğrafyalar,
iller şefkate muhtaçtı.*

*Derdi olan öfkesini
gizleyemez belli eder
Derdi için yanar durur
sanma oturup seyredir
Derdi ile yoldaş olup yürür
çaresiz derbeder
İncitmeyen hep incinen
kullar şefkate muhtaçtı*

Mustafa GÜNAY

İnfaz ve Koruma Memuru

Kayseri 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

DEĞER ÇOCUK

YAŞINDA

DEĞER
KÜLTÜR VE SAĞLIK DEĞERİ

